

PRILOGA 10

UČNI NAČRTI PREDMETOV

I. Obvezni predmeti

Analiza klasičnih filozofskih besedil

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Analiza klasičnih filozofskih besedil
Subject Title:	Analysis of classical philosophical texts

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1	1

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. Vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Boris Vezjak, red. prof. dr. Bojan Borstner

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Vsebinsko se predmet Analiza klasičnih tekstov loteva bralne analize klasičnih filozofskih besedil od antike do novega veka. Ob tem obravnava osnovno informacijo o avtorju, še posebej glede na obdobje, v katerem je nastalo besedilo. Prav tako je poudarek na filozofskem pomenu besedila v okvirju avtorjevega dela. Študente se navaja, da so pozorni na naslednje sklope: (1) obravnavo konteksta filozofskega dela v konkretni zgodovinski situaciji; (2) iskanje osnovnih tez: vsako besedilo nas želi prepričati z določeno filozofsko trditvijo ali »resnico«; (3) argumentacijo: metode, ki jih uporablja nek filozof, se razlikujejo, toda večinoma jih lahko izrazimo v obliki logičnega argumenta. Filozofi eksplicitno ali implicitno ponujajo premise, ki jih imajo za resnične, nato pa iz njih bolj ali manj pravilno izpeljujejo sklepe, do katerih se želijo dokopati; (4) iskanje povezav: besedila se med sabo navezujejo v tradiciji ali pri istem avtorju.

Contents (Syllabus outline):

The course on Analysis of classical philosophical texts covers reading and discussion of the most decisive texts from the ancient philosophy to the modern times. During the course a brief background information on the author will be given, specifically concentrating on the period in which the text was written. Also the philosophical significance of the text in the framework of the author's philosophical work will be accentuated. Students have to pay attention to the following issues: (1) considering the context: philosophical writing arises from a concrete historical setting; (2) identifying central theses: each philosophical text is intended to convince us of the truth of particular propositions; (3) locating arguments: methods employed to support philosophical theses can differ widely, but most of them will be expressed one of the forms of logical argument. The philosopher will (explicitly or implicitly) offer premises that are clearly true and then claim that a sound inference from these premises leads inexorably to the desired conclusion.; (4)

--

searching for connections: since these texts occur within a tradition, they are often directly related to each other.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Obvezna literatura:

Platon, Parmenid, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004.
 Platon, Država, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004.
 Aristotel, Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska matica, Ljubljana 1994.
 Aristotel, Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999.
 Aristotel, *O duši*, prevedel Valentin Kalan, Slovenska matica, Ljubljana 1993.

Dodatna neobvezna literatura:

A.A. Long & D.N. Sedley, *The Hellenistic Philosophers*, Cambridge University Press, Cambridge 1987.
 Epiktet, Izbrane diatribe in priročnik, Študentska založba, Ljubljana 2000.
 Porfirij, Uvod, *Filozofski vestnik* (25) 2004, str. 7-29.
 Boetij, *Filozofsko-teološki traktati*, ZRC SAZU, Ljubljana 1999.
 Tomaž Akvinski, *Izbrani filozofski spisi*, Družina, Ljubljana 1999.
 R. Descartes, *Meditacije*, Slovenska matica, Ljubljana 2004.
 R. Descartes, *Razprava o metodi*, Slovenska matica, Ljubljana 1957.
 B. Spinoza, *Etika*, Slovenska matica, Ljubljana 2004.
 G. W. Leibniz, *Izbrani filozofski spisi*, Slovenska matica, Ljubljana 2004.
 J. Locke, *O človeškem razumu*, Slovenska matica, Ljubljana 1924-25.
 D. Hume, *Raziskovanje človeškega razuma*, Slovenska matica, Ljubljana 1974.

Znanje in razumevanje:

Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj klasičnih besedil, pa tudi ključnih filozofskih argumentov.
 Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost razpravljati o poglavitnih temah pri filozofskih klasičnih avtorjih.

Sposobnost skrbne interpretacije, branja in primerjave različnih filozofskih argumentov.

Sposobnost najti in razumeti filozofske koncepte in ideje v besedilu.

Knowledge and Understanding:

Student gains knowledge of basic philosophical issues tackled in basic philosophical texts as well as the key philosophical arguments.
 Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Ability to discuss some major topics in philosophical authors.

Ability for careful interpretation, reading and comparison of variety of arguments.

Ability to find and comprehend philosophical concepts and ideas in the text.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit 60 %	60	Written exam: 60 %
Domače delo in sodelovanje 20 %	20	Home work and discussion: 20 %
Udeležba 20 %	20	Participation: 20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Niso določeni.

Material conditions for subject realization

Not specified.

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<i>(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)</i>	<i>(written, oral examination, coursework, projects):</i>
Pisni izpit.	Written exam.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilca: dr. Boris Vežjak, dr. Bojan Borstner

Predmet: Analiza klasičnih filozofskih besedil

Reference, povezane s predmetom:

1. BORSTNER, Bojan. Akvinčeva rešitev problema ontologije dveh svetov. *Stud. Hist. Slov.*, 2005, letn. 5, št. 1/3, str. 717-727. [COBISS.SI-ID [790405](#)]
2. BORSTNER, Bojan. Aristotelov ontološki kvadrat i univerzalije. *Filoz. istraž.*, 1999, god. 19, sv. 3, str. 417-431. [COBISS.SI-ID [9216008](#)]
3. BORSTNER, Bojan. Aristotle's philosophy of mind : some historical remarks on consciousness at the crossroads. V: BORSTNER, Bojan (ur.), SHAVE-TAYLOR, J. (ur.). *Consciousness at the crossroads of philosophy and cognitive science*. Thorverton (UK): Imprint Academic, 1995, str. 4-9. [COBISS.SI-ID [8446724](#)]
4. VEŽJAK, Boris. Stoiški panteizem in platonška kozmologija : od svetovne duše k pneumi. V: URŠIČ, Marko (ur.). *Panteizem*, (Poligrafi, Vol. 3 (1998), št. 9/10). Ljubljana: Nova revija, 1998, str. 161-177, ilustr. [COBISS.SI-ID [8186888](#)]
5. VEŽJAK, Boris. Kratek uvod v Porfirijev Uvod (Eisagoge). *Filoz. vestn.*, 2004, letn. 25, št. 1, str. 31-53. [COBISS.SI-ID [22424877](#)]
6. VEŽJAK, Boris. Kriterij resnice in antični skepticizem. *Analiza (Ljubl.)*, 2005, letn. 9, št. 1/2, str. 74-86. [COBISS.SI-ID [14282760](#)]

Vednost, bit in um

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Vednost, bit in um
Subject Title:	Knowledge, Mind and Being

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster, Dr. Nenad Miščević, Dr. Janez Bregant

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.

None.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet na poglobljen način obravnava teme iz sodobne teoretske filozofije.

- Izbrane teme iz sodobne epistemologije (kontekstualizem, epistemologija vrlin, disjunktivizem, spomin in zavest, pričevanje in socialna epistemologija; realizem in anti-realizem: resnica, deflacionizem, kvietizem, kvazi-realizem; pojmi, ki so odvisni od odziva ...;)
- Izbrane teme iz sodobne ontologije in metafizike (mereologija in konstitucija, fikcionalizem, ontologija procesov, prezentizem ...;)
- Izbrane teme iz sodobne filozofije psihologije;
- Izbrane teme iz filozofije znanosti (filozofija biologije, filozofija fizike, filozofija socialnih znanosti ...).

Advanced topics and "hot" issues in contemporary theoretical philosophy are discussed.

- Advanced topics in contemporary epistemology (contextualism, virtue epistemology, disjunctivism, memory and consciousness, testimony and social epistemology; realism and anti-realism: truth, deflationism, quietism, quasi-realism; response-dependence concepts;)
- Advanced topics in contemporary ontology and metaphysics (constitution and mereology, fictionalism, process ontology, presentism ...;)
- Advanced topics in contemporary philosophy of mind
- Advanced topics in contemporary philosophy of science (philosophy of biology, philosophy of physics, philosophy of social sciences ...)

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Hitchcock, C., 2004. *Contemporary Debates in Philosophy of Science*. Blackwell Publishers, Oxford.
- Kim, J., Sosa E. (ur) 1999: *Metaphysics: An Anthology*, Blackwell Publishers, Oxford.
- Machamer, P. K., Silberstein, M. 2002: *The Blackwell Guide to the Philosophy of Science*. Oxford: Blackwell.
- McLaughlin, B., Cohen, J. 2007. *Contemporary Debates in Philosophy of Mind*. Blackwell Publishers, Oxford.
- Sider, T., Hawthorne, J., Zimmerman, D. W. 2007. *Contemporary Debates in Metaphysics*. Blackwell Publishers, Oxford.

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

- Sosa, E., Kim, J., Fantl, J. McGrath, M. (ur.) 2008: *Epistemology: An Anthology* (Second Edition). Oxford: Blackwell
- Steup, M., Sosa, E. 2005. *Contemporary Debates in Epistemology*. Blackwell Publishers, Oxford.

Cilji: Cilj predmeta je poglobitev znanja iz teoretske filozofije in obravnavi posameznih tem, ki so v ospredju sodobnih filozofskih raziskav.	Objectives: The objective of this course is to go in-depth with philosophical topics at the cutting edge of contemporary research in metaphysics, epistemology and philosophy of language.
--	--

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
--	------------------------------------

<p>Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben</p> <ul style="list-style-type: none"> • izkazati znanje o najnovejših temah filozofskih raziskav, • razpravljati o sodobnih filozofskih vprašanjih na premišljen in kritičen način, • povezati in posplošiti različna predhodna znanja iz ontologije, metafizike, epistemologije in filozofije znanosti. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Spretnosti komuniciranja</i>: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu • <i>Reševanje problemov</i>: pojmovna analiza kompleksnih in abstraktnih filozofskih problemov. 	<p>Knowledge and Understanding: On completion of this course the student will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstrate knowledge on the latest topic of philosophical research, • discuss important contemporary philosophical issues in a thoughtful and constructive way, • relate and generalise knowledge from various fields of theoretical philosophy (ontology, epistemology, philosophy of science). <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Communication skills</i>: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (examination and seminar). • <i>Problem solving</i>: conceptual analysis of complex and abstract philosophical problems.
--	--

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • Seminar • Domače naloge 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Seminar • Homework assignments

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<ul style="list-style-type: none"> • ustni izpit • opravljeni seminarji • sodelovanje pri predavanjih in seminarju 	<p>50</p> <p>40</p> <p>10</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oral examination • completed seminars • collaboration in lectures and seminar

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :	Material conditions for subject realization
- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)	- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)
Obveznosti študentov:	Students' commitments:
(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)	(written, oral examination, coursework, projects):
Ustni izpit, seminarska naloga in njen zagovor.	Oral examination, written seminar and its defense.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija
 Nosilec predmeta: Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster, Dr. Nenad Miščević, Dr. Janez Bregant
 Predmet: Vednost, bit in um
 Reference, povezane s predmetom:

1. ŠUSTER, Danilo. Semifactuals and epiphenomenalism. *Acta anal.*, 2001, vol. 16, iss. 26, str. 23-43. [COBISS.SI-ID 11190792]
2. ŠUSTER, Danilo. Post-analytic metaphilosophy and the case of compatibilism. *Grazer philos. Stud.*, 2002, [Vol.] 63, str. 257-272. [COBISS.SI-ID 12193544]

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

3. ŠUSTER, Danilo. Popper on laws and counterfactuals. *Croatian journal of philosophy*, 2005, vol. 5, no. 13, str. 109-119. [COBISS.SI-ID 14101512]
4. BORSTNER, Bojan. Aristotle's functionalist theory of mind = Aristotelova funkcionalistična teorija duha. *Znan. rev., Družbosl. filoz.*, 1995, let. 7, št. 2, str. 159-169. [COBISS.SI-ID 5945864]
5. BORSTNER, Bojan. Težave in možne izboljšave reliabilizma (zanesljivosti). *Filoz. vestn.*, 1994, letn. 15, št. 1, str. 111-122. [COBISS.SI-ID 307037]
6. BORSTNER, Bojan. Dve dogmi, ontološka zavezanost, prevedljivost in problem inkomenzurabilnosti. *Analiza (Ljubl.)*, 2001, letn. 5, št. 04, str. 86-100. [COBISS.SI-ID 12137224]
7. MIŠČEVIĆ, Nenad. Is apriority context-sensitive?. *Acta anal.*, Winter 2005, vol. 20, no. 1, str. [55]-80. [COBISS.SI-ID 14027784]
8. MIŠČEVIĆ, Nenad. Rescuing conceptual analysis. *Croatian journal of philosophy*, 2005, vol. 5, no. 15, str. 447-463. [COBISS.SI-ID 14499848]
9. MIŠČEVIĆ, Nenad. Devitt's shocking idea and analyticity without apriority. *Croatian journal of philosophy*, 2006, vol. 6, no. 16, str. 69-95. [COBISS.SI-ID 14791176]
10. MARKIČ, Olga (ur.), BREGANT, Janez (ur.). *Narava mentalnih pojavov*, (Dialogi, letn. 8). Maribor: Aristej, 2007. 276 str. ISBN 978-961-220-063-3. [COBISS.SI-ID 59860225]
11. BREGANT, Janez. Enotnost znanosti, teorije duha in mentalna vzročnost. V: MARKIČ, Olga (ur.), BREGANT, Janez (ur.). *Narava mentalnih pojavov*, (Dialogi, letn. 8). Maribor: Aristej, 2007, str. 29-49. [COBISS.SI-ID 15800840]
12. BREGANT, Janez. The limits of functional reduction. *Synth. philos.*. International ed., 2007, vol. 22, fasc. 1, str. [219]-229. [COBISS.SI-ID 15637000]

Vrednote in vrline

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Vrednote in vrline
Course title:	Values and Virtues

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.)		1.	2.
Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. Work	ECTS
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures:	slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Definicije vrednosti.
- Vrste in teorije vrednosti.
- Vrednostne in normativne sodbe.
- Vrednostni predikati.
- Vrline in drugi areatični predikati.
- Vrednote in praktični razlogi.
- Vrste praktičnih razlogov.
- Praktični razlogi in čustva.
- Vrednote, norme in standardi.
- Fenomenologija in spoznavni status vrednostnega izkustva.
- Realizmi vs. anti-realizmi glede estetskih, moralnih, legalnih, itd. vrednot in norm.

Content (Syllabus outline):

- The definition of value.
- Types and theories of value.
- Evaluative and normative judgments.
- Value predicates.
- Virtues and other areatic predicates.
- Values and practical reasons.
- Varieties of practical reasons.
- Practical reasons and emotions.
- Values, norms and standards.
- Phenomenology and epistemic status of evaluative experience.
- Realisms vs. anti-realisms/subjectivisms about aesthetic, moral, legal, and so on values and norms.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Matthew Kieran (ur.). *Contemporary Debates in Aesthetics and the Philosophy of Art*, Wiley-Blackwell, 2005.
 T. Ronnow-Rasmussen & M.J. Zimmerman (ur.). *Recent Work on Intrinsic Value*, Dordrecht: Springer, 2005.
 B.A. Brody & G. Sher (ur.). *Social and Political Philosophy. Contemporary Readings*, New York: Harcourt Brace, 2003.
 Dennis Patterson (ur.). *A Companion to Philosophy of Law and Legal Theory*, Oxford: Blackwell, 1999.
 Hugh LaFollette (ur.). *The Oxford Handbook of Practical Ethics*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Cilji in kompetence:

Cilj pouka je poglobiti znanje s področja praktičnih filozofskih disciplin – etike, estetike in filozofije umetnosti, pravne, socialne in politične filozofije, hkrati pa uvesti študente v živahne sodobne razprave o značaju in resničnosti sodb o vrednotah (dobrem, lepem in krepostnem) in praktičnih razlogih.

Objectives and competences:

The aim of the course is to deepen knowledge and understanding in a range of practical philosophical disciplines – ethics, aesthetics and philosophy of art, legal, social and political philosophy – by introducing students to the ongoing lively debates on the nature and truth of evaluative (good, beauty and virtuous) and normative judgments.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razčleniti vrednostne in normativne predikate: (intrinzično) dobro, dragoceno, krepostno, lepo,...
- Identificirati potencialno sporne metafizične, epistemološke, metodološke, itd. predpostavke govora o vrednotah in razlogih.
- izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij vrednot in praktičnih razlogov.

Definirati in smiselno uporabljati temeljne estetske, moralne, legalne, itd. kategorije.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost jasnega in natančnega pisnega in ustnega izražanja misli in stališč;
- dovzetnost za pojmovne in/ali pomenske razlike;
- zavest o potrebi po problematizaciji navidezno samoumevnih resnic ter razkritju in ovrednotenju skritih podmen ter logičnih implikacij lastnih in tujih stališč.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- analyze evaluative and normative predicates: (intrinsically) good, valuable, virtuous, beautiful,...
- identify potentially problematic metaphysical, epistemological, methodological and so on assumptions in our discourse on values and reasons.
- draw and assess implications of various theories of values and practical reasons.

Define and apply basic aesthetic, moral, legal, and so on categories.

Transferable/Key skills and other attributes:

- capacity for expressing thoughts and views in a clear and precise manner
- sensitivity to fine conceptual and/or semantic distinctions
- need and capacity for questioning purportedly self-evident truths, as well as disclosing and assessing hidden assumptions and overlooked implications of one's claims/views .

Metode poučevanja in učenja:

- Problemsko zastavljena predavanja in seminarske vaje
- kritično branje, interpretacija in analiza člankov
- problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj
- rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v podporo različnim stališčem
- proučevanje primerov

Learning and teaching methods:

- Problem-focused lectures and seminar work.
- Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles.
- Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions.
- Reconstructing, analyzing and assessing arguments in support of different moral views.
- Case studies.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Izpitni esej	60 %	• written exam in the form of an essay
Predstavljena seminarska naloga	20 %	• presented student paper
Prisotnost pri pouku in udeležba v razpravah	20 %	• general attendance and activity.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KLAMPFER, Friderik. Should we consult Kant when assessing agent's moral responsibility for harm?. *Balkan journal of philosophy*, 2009, vol. 1, iss. 2, str. 131-156. [COBISS.SI-ID [17427976](#)]
2. KLAMPFER, Friderik. Spoštovanje človekovega dostojanstva, nedostojno življenje in dostojanstvena smrt. *Analiza*

(Ljubl.), 2002, letn. 6, št. 4, str. 3-48. [COBISS.SI-ID [12892936](#)]

3. KLAMPFER, Friderik. George E. Moore in začetki teoretične etike v analitični filozofiji. V: MOORE, George Edward. *Principia ethica*, (Knjižna zbirka Claritas, 12). 1. izd. Ljubljana: Študentska založba, 2000, str. 317-344. [COBISS.SI-ID [10216456](#)]

4. KLAMPFER, Friderik. O idealih in idealnih ženskah : moralno svetništvo je skrajno defekten osebni ideal. *Večer (Marib.)*. [Tiskana izd.], 26. feb. 2000, leto 56, št. 47, str. 44. [COBISS.SI-ID [9503752](#)]

8. KANTE, Božidar. Kant: v kakšnem pomenu so sodbe okusa estetske?. *Filoz. vestn.*, 1998, letn. 19, št. 1, str. 103-112. [COBISS.SI-ID [7679789](#)]

9. KANTE, Božidar. Umetnost in vprašanje njene definicije. *Analiza (Ljubl.)*, 1999, letn. 3, št. 2, str. 96-106. [COBISS.SI-ID [9955592](#)]

10. KANTE, Božidar. Lepa duša in narava ali kar se nas tiče, smo že razglasili, da sta lepota in dobro še vedno eno in isto. *Analiza (Ljubl.)*, 2009, letn. 13, št. 1/2, str. 65-91. [COBISS.SI-ID [17404680](#)]

Metodologija filozofskega raziskovanja

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Metodologija filozofskega raziskovanja
Subject Title:	Methodology of philosophical research

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster, Dr. Nenad Miščević

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

Predmet uvaja v filozofsko raziskovanje, filozofsko razpravo in samostojno pisanje lastnih filozofskih esejev. Vsebinsko gre za teme, ki jih izberejo študentje za svojo diplomu (magisterij, disertacijo). Poudarek je na kritičnem mišljenju in argumentiranju, delu s filozofsko znanstveno periodiko, prezentacijam in razprava v skupini. Študenti bodo imeli priložnost skupaj razpravljati o temah, ki jih bodo obravnavali pri drugih predmetih.

The course will develop the ability to discuss philosophical problems, construct philosophical arguments and write structured philosophical essays. Most of the seminar will cover topics chosen by students for their theses. The seminar will cover techniques of philosophical argumentation and critical thinking, an exploration of relevant journals. Class presentations and discussions will be especially important. Classic papers and secondary literature will be discussed. Students will be encouraged to discuss topics from other seminars and lectures.

- Kako analizirati filozofski argument;
- Kako analizirati in kritizirati filozofski esej,
- Kako sestaviti filozofski esej;
- Filozofska razprava in dialog;
- Raziskovalno delo v filozofiji (uporaba virov, knjižnic, interneta ...);
- Razumevanje in odgovor na kritiko lastnih filozofskih esejev;
- Pisanje filozofskega eseja (stil, citiranje, ipd).

- How to analyze and criticize philosophical essays written by others;
- How to analyze philosophical arguments;
- How to construct philosophical essays of various types of your own;
- Philosophical discussion and dialogue;
- How to do research in philosophy (using library resources: finding books and journal articles; making critical use of the Internet);
- How to understand, make use of, and answer criticism of your own philosophical arguments;

- The details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Baggini, J., Fosl, P. 2002: *The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods*, Blackwell Publishers, Oxford.
- Holyoak, K.J., Morrison R.G. (ur.), 2005. *The Cambridge Handbook of Thinking and Reasoning*. Cambridge: Cambridge University Press,
- Klasična in moderna filozofska besedila.

Cilji:

Namen seminarja je razvitje veščin branja, pisanja, filozofskega dialoga in razpravljanja o filozofskih besedilih. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (diplome, magisterija, disertacije). Seminar opozarja na pomen kakovosti strokovnega dela skozi avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost in (samo)evalviranje v strokovnem delu.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Prepoznati raziskovalni problem, ga analizirati in poiskati pristop k reševanju;
- Razpravljati v skupini in razviti veščine učinkovitega dialoga;
- Analizirati in kritizirati filozofski esej;
- Samostojno raziskovati (uporaba virov, knjižnic, interneta ...).

Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja:* pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in v filozofski razpravi, dialog in razprava v skupini.
- *Reševanje problemov:* samostojno raziskovalno delo.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Prezentacije
- Seminar
- Domače naloge

Načini ocenjevanja:

- prezentacije
- opravljeni seminarji
- ustni zagovor
- sodelovanje pri predavanjih in seminarju

Delež (v %) /
Weight (in %)

30
30
30
10

Objectives:

The aim of this course is to provide graduate students with an opportunity to work on the skills involved in reading, writing, and discussing philosophy. It will serve to prepare students for research, to develop the ability to write a structured philosophical essay and their dissertation. The autonomy, self-criticism, self-reflection and self-evaluation of research is emphasized.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- Identify philosophical problems, analyse and approach them;
- Discuss in a group and develop skills of efficient dialogue;
- Analyze and criticize philosophical essays written by others;
- Do research work in philosophy;
- Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills:* writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression in presentations and discussions, dialogue and group discussion.
- *Problem solving:* autonomus research.

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Presentations
- Seminar
- Homework assignments

Assessment:

- presentations
- completed seminars
- oral exam
- collaboration in lectures and seminar

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)

Obveznosti študentov:

Material conditions for subject realization

- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)

Students' commitments:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<i>(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)</i>	<i>(written, oral examination, coursework, projects):</i>
Seminar, zagovor seminarja, prezentacija.	Written seminar, oral defense, presentation.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster, Dr. Nenad Miščević

Predmet: Metodologija filozofskega raziskovanja

Reference, povezane s predmetom:

1. MIŠČEVIĆ, Nenad. Philosophy between science and the humanities. *Topoi* (Dordr.), 2006, vol. 25, no. 1/2, str. 57-61, doi: 10.1007/s11245-006-0010-5. [COBISS.SI-ID 516788505]
2. MIŠČEVIĆ, Nenad. Apriority, Copernican turn and objectivity. *Croatian journal of philosophy*, 2008, vol. 8, no. 24, str. 367-384. [COBISS.SI-ID [516432153](#)]
3. MIŠČEVIĆ, Nenad. Modeliranje intuicij in miselni eksperimenti. *Analiza* (Ljublj.), 2007, letn. 11, št. 1/2, str. 3-37. [COBISS.SI-ID [15745544](#)]
4. ŠUSTER, Danilo. Kaj delajo filozofi?. *Anthropos* (Ljublj.), 2009, letn. 41, št. 1/2, str. 99-113. [COBISS.SI-ID 17092616]
5. ŠUSTER, Danilo. Argumenti za filozofe. *FNM, Filoz. matur.*, 2007, letn. 14, št. 1/2, str. 43-54. [COBISS.SI-ID 15646728]
6. ŠUSTER, Danilo. Filozofija za začetnike. *FNM, Filoz. matur.*, 1996, 3, št. 2, str. 37-44. [COBISS.SI-ID 5499912]
7. BORSTNER, Bojan. Metafilozofsko razmišljanje o analitični filozofiji. *Filoz. vestn.*, 1993, letn. 14, št. 1, str. 89-100. [COBISS.SI-ID [1159469](#)]
8. BORSTNER, Bojan. Znanstveno raziskovanje med avtonomnostjo in moralnostjo. *2000 (Ljublj.)*, št.50/51 (1990), str.74-80. [COBISS.SI-ID [19617536](#)]
9. BORSTNER, Bojan. Philosophy as --- or what should philosophers do today?. V: BAUMGARTNER, Elisabeth (ur.), BAUMGARTNER, Wilhelm (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.), POTRČ, Matjaž (ur.), SHAWE-TAYLOR, John (ur.), VALENTINE, Elisabeth (ur.). *Handbook : phenomenology and cognitive science*. Dettelbach: Röhl, 1996, str. 309-312. [COBISS.SI-ID [5461512](#)]

Raziskovalni seminar

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Raziskovalni seminar
Subject Title:	Research seminar

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: 2.stopnja

Prerequisites:

Vsebina:

Seminar je namenjen predstavitvi študentskih esejev, ki so osnova za diplomsko/magistrsko nalogo. Ukvarja se z vprašanjem: Kaj je dober filozofski esej (besedilo)? Vsebinsko gre za teme, ki jih izbirajo študentje za svojo diplomu (magisterij, disertacijo). Poudarek je na aktivnem sodelovanju v seminarju, prezentacijah in razpravah v skupini.

- Filozofski esej bi lahko opredelili kot zaokrožen poskus zagovora rešitve določenega problema z racionalnimi sredstvi.
- Eseg naj zagotovi vse, kar je nujno: bistvene informacije, pojasnitve, definicije, razlage, itd. Sestavljen naj bo iz argumentov, delov, ki imajo vlogo dokazil, upravičbe, analize, pojasnitve, itd.
- Filozofski esej se naj izogiba dogmatizmu, retoričnim in polemičnim figuram, sklicevanju na avtoriteto, manipulacijami s čustvi ...
- Filozofski esej ima ustrezno obliko in je pisan v ustreznem stilu.

Contents (Syllabus outline):

The course will develop the ability to write well structured philosophical essays. Topics will include subjects that are chosen by students for their theses. Students will be required to participate actively in discussions, and presentations.

- A philosophical essay is an attempt to solve a specific problem using techniques of rational thinking.
- Essay should include everything necessary – essential pieces of information, explanations, definitions, justifications, etc. Essay should be argumentative.
- In writing an essay one should avoid dogmatism, rhetoric, fallacious appeals to authority, etc.
- The appropriate standards of style and form are also analysed.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Martinich, A. P. 2005: *Philosophical Writing*, Oxford: Blackwell.
- Mogck, B.D. 2008. *Writing To Reason. A Companion for Philosophy Students and Instructors*. Oxford: Blackwell.
- *FNM (revija Filozofija na maturi, RIC Ljubljana)*

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

- Šuster, D. 1998: *Moč argumenta*, Maribor: PEF.

Cilji:

Cilj seminarja je priprava na samostojno delo in razvitje veščin pisanja filozofski razprav. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (diplome, magisterija, disertacije).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Sestaviti filozofski esej (vključno z ustrežno obliko in stilom).
- Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in v filozofski razpravi, dialog in razprava v skupini.
- *Reševanje problemov*: samostojno raziskovalno delo.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Presentacije
- Seminar
- Domače naloge

Načini ocenjevanja:

- prezentacije
- opravljeni seminarji
- ustni zagovor
- sodelovanje pri predavanjih in seminarju

Delež (v %) /
Weight (in %)

20
40
30
10

Objectives:

The aim of this course is to prepare graduate students for writing philosophical essays. It will serve to develop the ability to write a structured philosophical essay and their thesis.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- Construct philosophical essays of various types.
- Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression in presentations and discussions, dialogue and group discussion.
- *Problem solving*: autonomus research.

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Presentations
- Seminar
- Homework assignments

Assessment:

- presentations
- completed seminars
- oral exam
- collaboration in lectures and seminar

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Seminar, zagovor seminarja, prezentacija.

Material conditions for subject realization

- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Written seminar, oral defense, presentation.

Študijski program: Enopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Dr. Bojan Borstner, Dr. Danilo Šuster

Predmet: Raziskovalni seminar

Reference, povezane s predmetom:

1. ŠUSTER, Danilo. Non sequitur - some reflections on informal logic. *Balkan journal of philosophy*, 2009, vol. 1, iss. 2, str. 91-102. [COBISS.SI-ID 17427208]
2. ŠUSTER, Danilo. To se je že zgodilo in se bo ponovilo. V: URŠIČ, Marko (ur.), BUČAR, France. 2000 po Kristusu : premišljevanja ob koncu drugega tisočletja, (Poligrافي, letn. 4 (1999), št. 13/14). Ljubljana: Nova revija, 1999, str. 121-128. [COBISS.SI-ID 9298952]
3. ŠUSTER, Danilo. *Moč argumenta* : logika in kritično razmišljanje. Maribor: Pedagoška fakulteta, 1998. 310 str. ISBN 86-80693-39-1. [COBISS.SI-ID 79707136]

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

4. BORSTNER, Bojan. Popperova filozofija znanosti I. *Filoz. vestn.*, 1995, 16, št. 1, str. 227-245. [COBISS.SI-ID [8446980](#)]
5. BORSTNER, Bojan. Popperova filozofija znanosti II. *Filoz. vestn.*, 1996, let. 17, št. 1, str. 177-195. [COBISS.SI-ID [4911149](#)]
6. BORSTNER, Bojan. Znanstveno raziskovanje med avtonomnostjo in moralnostjo. *2000 (Ljublj.)*, št.50/51 (1990), str.74-80. [COBISS.SI-ID [19617536](#)]

II. Izbirni predmeti

ZGODOVINA FILOZOFIJE

1. Izbrane teme iz Platona in Aristotela

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION	
Predmet:	Izbrane teme iz Platona in Aristotela
Subject Title:	Selected issues from Plato and Aristotle

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Boris Vezjak

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Vsebinsko se predmet loteva izbranih tem Platonove filozofije in in njenega odmeva v Akademiji:

- vprašanje teorije idej in metafizike
- spoznavna teorija
- struktura in nastanek sveta
- odnos duša-telo
- vrline in ideja dobrega
- teorija države
- nauk o prvih počelih

ter Aristotela in peripatetične filozofije:

- teorija metafizike in bitnosti
- filozofija narave,
- nauk o duši,
- logika in spoznavna teorija,
- etika in politična filozofija.

Contents (Syllabus outline):

The course covers the following selected issues from Plato's philosophy and its impact on the followers of his Academy:

- the question of theory of forms and metaphysics theory of knowledge
- structure and origin of world
- soul-body relation
- virtues and the form of good
- theory of polis

and from Aristotle and the Peripatetic school:

- metaphysics and theory of substance
- philosophy of nature
- psychology
- logic and theory of knowledge
- ethics and political philosophy.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

1. Platon: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004. (izbor)
2. Platon: Parmenid, prevedel Boris Vežjak, Založba ZRC, Ljubljana 2001.
3. Aristotel: Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999.
4. Aristotel: Kategorije, prevedel Franci Zore, Založba ZRC, Ljubljana 2004.
5. Aristotel: Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska Matica, 2002.

Cilji:

Glavni smoter predmeta je v seznanitvi slušateljev z dvema poglavitnima predstavnikova predmoderne evropske filozofije, Platona in Aristotela. Pozornost bo osredotočena na obravnavo osnovnih filozofskih problemov v njunih filozofijah in analizo argumentov, pri čemer je poudarek na tistih, ki so zgodovinsko-filozofsko odigrali tehtnejšo vlogo. Študenta se ob prikazu samega razvoja evropske filozofije navaja na samostojno interpretativno delo in analitično branje tekstov.

Objectives:

The main aim of this lecture is to introduce students into two main representatives of premodern European philosophy, namely that of Plato and Aristotle. Lectures follow the presentation of the most recognized philosophical problems in Plato and Aristotle through analyzing the arguments, paying attention to those playing substantial role in the history of philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues as well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja iz filozofij in filozofske metode Platona in Aristotela, ki mu ponujajo uvid in razumevanje problemov iz tega obdobja zgodovine filozofije.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost prepoznati filozofski problem v Platonovih in Aristotelovih argumente.
- Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih besedil obeh avtorjev.
- Jasen vpogled v osnovne teorije in argumente v platonski in aristotelški tradiciji filozofije.
- Sposobnost uporabljati in razumeti filozofsko terminologijo obeh.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student gains knowledge of basic philosophical issues and methods of Plato and Aristotle, which helps him to understand the problems and its solutions from these period of history of philosophy.
- Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to recognize the philosophical problems of Plato's and Aristotle's arguments.
- Ability for careful interpretations and comparison of variety of texts of both authors.
- Clear insight into basic theories and arguments within Platonic and Aristotelean tradition of philosophy.
- Ability to use and comprehend philosophical terminology both of them.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit:	60 %	Written exam:
Domače delo:	20 %	Home work:
Udeležba:	20 %	Participation:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Niso določeni.

Material conditions for subject realization

Not specified.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Pisni izpit.

Written exam.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: dr. Boris Vežjak

Predmet: Izbrane teme iz Platona in Aristotela

Reference, povezane s predmetom:

1. VEŽJAK, Boris. Gigantomahija glede idej : Aristotel proti Platonu. *Analiza (Ljubl.)*, 2004, letn. 8, št. 1/2, str. 83-121. [COBISS.SI-ID [13512200](#)]
2. VEŽJAK, Boris. Taksonomična vloga Platonove hipostaze Enega = The taxonomical role of Plato's hypostasis of the One. *Znan. rev. (Maribor)*, 1997, 9, št. 1, str. 63-73. [COBISS.SI-ID [77703168](#)]
3. VEŽJAK, Boris. *Aristotle's critique of Plato's ideas : Proseminar in englischer Sprache an Karl-Franzens-Universität, Institut für Philosophie, Graz, Sommersemester 2003*. Graz, 2003. [COBISS.SI-ID [13268744](#)]

2. Azijske filozofije

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak
članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION	
Predmet:	Azijske filozofije
Subject Title:	Asian Philosophies

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Božidar Kante

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

- **Uvod**; prostorska in časovna opredelitev tematike, pregled problemskih sklopov. Različne interpretacije azijskih filozofij in njihovih konceptov – Saidov pojem orientalizma in postkolonialna kritika.
- **Hinduizem**; vedsko obdobje; temeljni koncepti filozofije *Upanišad*. Klasični filozofski sistemi. Temeljni pojmi indijske filozofije (*karma, samsara, dharma...*). Sankara in Patanjali.
- **Budizem**; zgodnje obdobje, temeljni budistični pojmi, razvoj treh smeri budizma. Filozofija mahayane. Prihod budizma na Kitajsko in kitajske budistične šole. Razvoj šol japonskega budizma, zen šoli soto in rinzai. Dogen. Vajrayana in tibetanska budistična filozofija.
- **Konfucijanstvo**; temeljne poteze Konfucijeve misli, vloga tradicije, etika človečnosti in ideal plemenitnika, teorija imen, pojmovanje Neba. Meng Zijev zagovor univerzalnega človeškega bistva. Razmerje med voljo Neba in naravo, etika svobode.
- **Daoizem**; osnovni pojmi *Dao de jinga: dao in de*, odsotnost in prisotnost, neizrekljivost. Razumevanje transformacije pri Zhuang Ziju. Pojem spontanosti *zi ran*. Etika nevmešavanja *wu wei*. Šola skrivnega učenja, Wang Bi in Guo Xiang. Razcep na religijski in filozofski daoizem.
- **Neokonfucijanstvo**; kritika budizma in daoizma. Oblikovanje konfucijanske ontologije. Zhang Zaijeva teorija *qija*. Zhou Dunyijeva *Razlaga diagrama tai ji*. Cheng Yi in Zhu Xi, šola principa. Razmerje med principom, *daom* in *qijem*. Liu Jiuyuan. Wang Yangmingova vloga v oblikovanju šole srca. Konfucijanstvo v Koreji. Novo konfucijanstvo 20. stol.

- **Introduction**; spatial and temporal determination of the theme, overview of the main topics. Different interpretations of Asian philosophies and their concepts – Said's concept of Orientalism and postcolonial criticism.
- **Hinduism**; Vedic period, key concepts of the Upanishads. Classical philosophical systems. Key terms of the Indian philosophy (*karma, samsara, dharma ...*). Sankara and Patanjali.
- **Buddhism**; early period, key concepts of Buddhism, development of three branches of Buddhism. Philosophy of mahayana. Arrival of Buddhism to China and Chinese Buddhist schools. The development of the Japanese Buddhist schools, zen schools soto and rinzai. Dogen. Vajrayana and the Tibetan Buddhist philosophy.
- **Confucianism**; main elements of Confucius' thought, the role of tradition, ethics of humanness and the ideal of *jun zi*, theory of names, the understanding of Heaven (*tian*). Meng Zi's advocacy of the universal human essence. Relation between the will of Heaven and human nature, ethics of freedom.
- **Daoism**; important concepts of *Dao de jing: dao and de*, absence and presence, inexpressibility. Understanding of the transformation in Zhuang Zi. The concept of spontaneity *zi ran*. The ethics of non-interference *wu wei*. The school of mysterious learning, Wang Bi and Guo Xiang. Division between religious and philosophical Daoism.
- **Neo-Confucianism**; critics of Buddhism and Daoism, shaping of Confucian ontology. Zhang Zai's theory of *qi*. Zhou Dunyi's explanation of the *tai ji* diagram. Chen Yi and Zhu Xi, the school of principle. The relation between principle, *dao* and *qi*. Liu Jiuyuan. Wang Yangming's role in the development of the school of heart. Confucianism in Korea. New Confucianism in 20th century.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Vsebina:

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. *Klasiki daoizma*, Slovenska matica, Ljubljana 1992.
2. *Zhuang Zi: Klasik Dežele južne rože*, Sophia, Ljubljana 2004.
3. *Štiri knjige: Konfucij, Mencij, Nauk o sredini, Veliki nauk*, Mladinska knjiga, Ljubljana 2005.
4. *Vprašanja kralja Milinde : o Buddhovem nauku*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1990.
5. Mishra, Rammurti S., *Filozofija in psihologija joge*, Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 2001.

Cilji:

Osrednji namen predmeta *Azijske filozofije* je pregled glavnih azijskih filozofskih šol in smeri. Cilj predmeta je tudi ozaveščanje in refleksija problematičnih metodoloških vidikov ukvarjanja z neevropskimi filozofijami in uvid v možnost filozofskega dialoga med Evropo in Azijo.

Predvideni študijski rezultati:

Prerequisites: None

Contents (Syllabus outline):

Objectives:

The central objective of the subject *Asian philosophies* is an overview of main Asian philosophical schools. The subject also aims at reflection on the problematic methodological aspects of the study of Non-European Philosophies and the insight into the possibility of the philosophical dialogue between Europe and Asia.

Intended learning outcomes:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<p>Znanje in razumevanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temeljna znanja o azijskih filozofijah ter • Poznavanje najpomembnejših besedil teh tradicij • Uvid v povezanost evropskih in azijskih filozofij h • Oblikovanje kritičnega metodološkega aparata za samostojno ukvarjanje z azijskimi filozofijami <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spretnosti uporabe širokega spektra domače in tuje literature in virov • Zmožnost kritične interpretacije in analize • Osnove za kasnejše razvijanje drugih znanj in spretnosti s področja medkulturne komunikacije 	<p>Knowledge and Understanding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basic knowledge of Asian philosophies • Knowledge of the most important texts of Asian philosophical traditions • Insight into the connectedness of European and Asian philosophies • Development of critical methodological apparatus for independent study of Asian philosophies <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skills of using a wide range of Slovenian and foreign literature and sources • Ability of the critical interpretation and analysis • Basic knowledge and skills for later development of other knowledge and skills in the field of intercultural communication. 						
Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:						
Predavanja, seminarji, branje in interpretacija literature.	Lectures, seminar work, reading and interpretation of texts.						
Načini ocenjevanja:	Assessment:						
<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 40%; border: none;"></td> <td style="width: 20%; border: none; text-align: center;">Delež (v %) / Weight (in %)</td> <td style="width: 40%; border: none;"></td> </tr> <tr> <td style="border: none;"> <ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje pri predavanjih in seminarjih • Seminarska naloga • Ustni izpit </td> <td style="border: none; text-align: center;"> <p>10%</p> <p>40%</p> <p>50%</p> </td> <td style="border: none;"> <ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in lectures and seminars • Completed seminar • Oral exam </td> </tr> </table>		Delež (v %) / Weight (in %)		<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje pri predavanjih in seminarjih • Seminarska naloga • Ustni izpit 	<p>10%</p> <p>40%</p> <p>50%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in lectures and seminars • Completed seminar • Oral exam 	
	Delež (v %) / Weight (in %)						
<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje pri predavanjih in seminarjih • Seminarska naloga • Ustni izpit 	<p>10%</p> <p>40%</p> <p>50%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in lectures and seminars • Completed seminar • Oral exam 					
Materialni pogoji za izvedbo predmeta :	Material conditions for subject realization						
Predavalnica za interaktivno delo s študenti, multimedijsko opremljena.	Lecture room for interactive work with students, with multimedia equipment.						
Obveznosti študentov:	Students' commitments:						
(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)	(written, oral examination, coursework, projects):						
Seminarska naloga.	Written essay.						

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: dr. Božidar Kante

Predmet: Azijske filozofije

Reference, povezane s predmetom:

1. KANTE, B. (v tisku). »The concept of perfection as an element of order in art: Leibniz, Kant and Chinese gardens«.
2. KANTE, Božidar. *Estetika narave*. Ljubljana: Sophia (Zbirka Paideia, 2009, 3). Ljubljana: Sophia, 2009. VI, 232 str., ilustr. ISBN 978-961-6768-08-5. [COBISS.SI-ID [248774912](#)]
3. KANTE, Božidar. Umetnost ali narava?. *Analiza (Ljubl.)*, 2006, letn. 10, št. 3, str. 66-85. [COBISS.SI-ID [15810568](#)]

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

3. Razum in čustva v filozofski tradiciji

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Razum in čustva v filozofski tradiciji
Subject Title:	Reason and emotion in philosophical tradition

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. Dr. Boris Vezjak

Jeziki / Predavanja/Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

- Uvod. Zgodovinski pregled odnosa med čustvi in razumom v filozofskih in religijskih sistemih od antične Grčije, prek srednjega veka pa to novoveške filozofije Descartesa, Spinoze, Leibniza in Huma.
- Etimologija in zgodovina koncepta razuma/uma in čustev/strasti.
- Razum in racionalnost pri Platonu, Aristotelu in v helenistični misli.
- Srednjeveške islamske in krščanske ideje o razumu, v renesančnem platonizmu, hermeticizmu in drugih heterodoksijah.
- Racionalistični koncepti razuma & uma & intelekta pri Descartesu, Spinozi in Leibnizu.
- Praktični in teoretski razum.
- Razum, motivacija in dejanje.
- Filozofija in začetek psihologije: Sokrat, Platon in Aristotel o pathemata in pathosu.
- Teorije občutkov. Kognitivistične in perceptualne teorije.
- Racionalnost in čustva.
- Razum, čustva in moralnost.

Contents (Syllabus outline):

- Introduction. Historical overview of relation between the passions and reason in both the philosophical and religious systems from the ancient Greeks through the Middle Ages to the modern philosophy of Descartes, Spinoza, Leibniz and Hume.
- Etymology and history of the concepts of reason/mind, emotions/passions.
- Reason and rationality in Plato, Aristotle and hellenistic thought.
- Medieval islamic and christian ideas of reason, in renaissance platonism, hermeticism and other heterodoxies.
- Rationalist concepts of reason & mind & intellect: Descartes, Spinoza, Leibniz.
- Practical and theoretical reason.
- Reason, motivation and action.
- Philosophy and the beginning of psychology: Socrates, Plato and Aristotle on pathemata and pathos.
- Emotions (pathe) as passions in stoicism.
- Feeling theories. Cognitivist and perceptual theories.
- Rationality and emotions.
- Reason, emotions and morality.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- MacDonald, P.S. 2004: *History of the concept of mind*, Ashgate.
- Damsio, A. 1994: *Descartes' Error: Emotion, Reason, and the Human Brain*, Avon Books.
- Goleman, D. 1998: *Čustvena inteligenca*, Mladinska knjiga.
- Lazarus, R. in Lazarus, B. 1994: *Passion & Reason*, Oxford University Press.
- Sorabji, R. 2000: *Emotion and peace of mind : from Stoic agitation to Christian temptation*, Oxford University Press.

Cilji:

Poglavitni cilj je v vpeljavi študentov v razumevanje zgodovine in pomena pojmov razuma in čustev v filozofiji. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj glede racionalnosti, odnosa razum-čustva, navaja pa se jih tudi na analitično branje besedil.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Ob končanju predmeta bo študent sposoben:

- prikazati znanje o osnovnih filozofskih temah glede razumnega premisleka, racionalnosti in čustev,
- prikazati in razložiti status razuma in čustev v različnih filozofskih sistemih in tradicijah,
- preučevati probleme, ki so povezani s temi temami, posebej še tistimi glede ravnanja, motivacije in premisleka,
- razviti kompetence za individualno mišljenje o teh temah in prenašanje znanja na druge oziroma njihovo poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost razpravljanja o velikih temah iz področja racionanosti in emocionalnosti v njunem filozofskem smislu,
- sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih filozofov in tradicij,
- občutljivost za podrobne zgodovinske in filozofske distincije glede njih,
- sposobnost uporabljati in razumeti koncepte razuma in čutev v različnih področjih in disciplinah, kot so psihologija, kulturologija, sociologija, politologija in podobno.

Metode poučevanja in učenja:

- na problem osredotočena predavanja in branje,
- interaktivne poučevalne strategije, kot so skupinske razprave in individualno delo doma,
- raziskovanje, razprava in stopnjevanje razumevanja skozi rekonstrukcijo in analizo različnih pogledov.

Načini ocenjevanja:

- seminarska naloga
- domače delo
- udeležba

Delež (v %) /
Weight (in %)

60%
20%
20%

Objectives:

The main aim is to provide students the comprehension of the history and meaning of the concepts of reason and emotions withing philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues on rationality, reason-emotion relationship as well as analytical reading of the texts.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- demonstrate knowledge of basic philosophical issues on the questions of reasoning, rationality and emotions,
- demonstrate and explain the status of reason and emotion in different philosophical systems and traditions,
- study problems related with this issues, especially those of action, motivation and reasoning,
- develop his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to discuss some major topics in rationality and emotionality and its philosophical background,
- capacity for careful interpretations and comparison of variety of views between different philosophers and traditions,
- sensitivity to fine historical and philosophical distinctions,
- ability to use and comprehend terminology and concepts of reason and emotion in different fields and disciplines (psychology, culturology, sociology, political science etc.).

Learning and teaching methods:

- problem-focused lectures and reading,
- interactive teaching strategies: group sessions, debate and individual home work,
- exploration, discussion and the enhancement of understanding through reconstruction and analysis of different views.

Assessment:

- written essay
- home work
- participation

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Niso določeni.

Material conditions for subject realization

Not specified.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Seminarska naloga.

Written essay.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: dr. Boris Vezjak

Predmet: Razum in čustva v filozofski tradiciji

Reference, povezane s predmetom:

1. VEZJAK, Boris. Hegelianism in Slovenia : a short introduction. *Bull. Hegel Soc. G.B.*, 1996, no. 34, str. 1-12. [COBISS.SI-ID [5492744](#)]
2. VEZJAK, Boris. Aristotle and "ad hominem" arguments. V: *Thinking and speaking a better world*. [S. l.: s. n., 2010], str. 18. [COBISS.SI-ID [17986056](#)]
3. VEZJAK, Boris. Vprašanje sebstva in vednosti pri Platonu. *Analiza (Ljubl.)*, 2010, letn. 14, št. 1/2, str. 5-21. [COBISS.SI-ID [17991688](#)]

4. Leibniz

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Leibniz
Subject Title:	Leibniz

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner, Nenad Miščević, Danilo Šuster

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Najprej bomo analizirali Monadologijo in s tem dobili začetni vpogled v Leibnizov filozofski sistem.
- Nato pa bomo preučevali Nove eseje o človeškem razumu, kjer Leibniz predstavi svoje poglede na probleme duha, epistemologije, metafizike skozi dialog in odgovore Locku.
- Posebej bomo usmerjeni na vprašanja vednosti in reprezentacij, aperpcije, percepcije, pojmov, spomina in vrojenih idej in na Leibnizov vpliv na razvoj Kantove filozofije.

Content (Syllabus outline):

- We will begin by quickly going through the "Monadology," which gives an overview of Leibniz's philosophical system.
- The rest of the seminar will focus mostly on the *New Essays on Human Understanding*, a work in which Leibniz presents his philosophical views on the philosophy of mind, epistemology, and metaphysics, in a detailed response to Locke's *Essay Concerning Human Understanding*.
- We will be especially interested in Leibniz's views about knowledge and representation, and in the significance, for the development of Kant's thought, of Leibniz's complex and interconnected views about apperception, perception, concepts, thought, reflection, memory, and innate ideas.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Viri (odlomki iz tekstov):
- Leibniz, (1976): *Novi eseji o človeškem razumu*. V Leibniz Izbrani filozofski spisi. Ljubljana: SM.
- Leibniz, (1976): *Monadologija*. V Leibniz, *Izbrani filozofski spisi*. Ljubljana: SM.
- Čitanka/Reader (*Izbor sodobnih tekstov*)
- Locke, (1978): *Essay Concerning Human Understanding*. Oxford: OUP.

Cilji:

Razumeti Leibnizovo racionalistično pozicijo v odnosu do Lockovega empirizma in vpliv te pozicije na Kantovo filozofijo.

Objectives:

Understand Leibniz's philosophical position in the relation to Locke's empiricism and what is an influence of Leibniz on Kant's philosophy.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste.
- filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij.
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki.
- ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti.
- racionalnega zagovora posameznih pozicij o vrojenih in pridobljenih idejah.
- utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbir v odnosu do vsakdanjih dejavnosti.
- opredeliti status substance

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov, ki se pojavijo v racionalizmu.
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki.
- povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The ability to read and comprehend philosophical writings.
 - The ability to critically and philosophically examine significant issues in mind-body problem.
 - The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
 - The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality.
 - The ability to rationalize and defend position about innate ideas.
- Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances
- The ability to make sound decisions about different theories of substance

Transferable/Key Skills and other attributes:

- The ability to critically examine significant issues in different fields of rationalism.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
 - The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Usmerjena diskusija temelječa na pripravljenih krajši predstavitev pozicij pro et contra.
- Raziskovalni seminarski teksti in njihove predstavitve

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Position papers-controversial topics (pro et contra).
- Research papers and their presentations

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

Način	Delež (v %) / Weight (in %)
• Vsakokratna aktivnost pri urah	5%
• Krajša predstavitev eseja	20%
• Raziskovalni seminarski tekst	30%
• Ustni izpit	45%

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
 Student's activity on course
 Short paper presented in course
 Research paper and its presentation
 Oral exam

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Nosilec predmeta: dr. Bojan Borstner, dr. Nenad Miščević, dr. Danilo Šuster

Predmet: Leibniz

Reference, povezane s predmetom:

1. ŠUSTER, Danilo. Možni svetovi in pojasnilo modalnosti. *Analiza* (Ljublj.), 2000, letn. 4, št. 2, str. 81-99. [COBISS.SI-ID 10809864]
2. ŠUSTER, Danilo. Uvod v semantiko možnih svetov. *Anthropos* (Ljublj.), 26, št. 1-3 (1994), str. 121-129. [COBISS.SI-ID 431453]
3. ŠUSTER, Danilo. Kako razložiti modalnost. *Filoz. vestn.*, 1992, letn. 13, št. 1, str. 102-116. [COBISS.SI-ID 656173]
4. BORSTNER, Bojan. God and intentionality. *Acta anal.*, 1986, 1, str. 43-55. [COBISS.SI-ID [147972](#)]
5. BORSTNER, Bojan. Kartezijanski dualizem. *Filoz. vestn.*, 1996, let. 17, št. 3, str. 9-23. [COBISS.SI-ID [5600776](#)]
6. BORSTNER, Bojan. Univerzalije, stanja stvari i teorija uzročnosti. *Theoria (Beogr.)*, 2000, 43, br. 1/2, str. 45-64. [COBISS.SI-ID [13662216](#)]
7. MIŠČEVIĆ, Nenad. Can we save a priori knowledge?. *Balkan journal of philosophy*, 2009, vol. 1, iss. 2, str. 103-116. [COBISS.SI-ID [17427464](#)]
8. MIŠČEVIĆ, Nenad. *Rationality and cognition : against relativism-pragmatism*, (Toronto studies in philosophy). Toronto; Buffalo; London: University of Toronto Press, cop. 2000. X, 325 str., ilustr. ISBN 080-2041-66-3. ISBN 080-2080-28-6. [COBISS.SI-ID [10557192](#)] (poglavje 2, 3).
9. MIŠČEVIĆ, Nenad. Can concepts ground apriori knowledge *Acta anal.*, sep. 2008, vol. 23, no. 3, str. 233-256. <http://dx.doi.org/10.1007/s12136-008-0032-2>, doi: [10.1007/s12136-008-0032-2](https://doi.org/10.1007/s12136-008-0032-2). [COBISS.SI-ID [16318984](#)]

5. Kant in metafizika izkustva

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Kant in metafizika izkustva
Subject Title:	Kant and Metaphysics of Experience

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Nobenih.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Kantova razlaga argumentov za transcendentni idealizem v Kritiki čistega uma.
- Analiza argumentov, da so prostor, čas in kategorije skupno s transcendentno enotnostjo apercipcije pogoji za izkustvo.
- Razprava o problemu, kako lahko apriorni pogoji določajo podlago za našo vednost o svetu.
- Vloga imaginacije v izkustvu.

Content (Syllabus outline):

- Kant's explanation of and arguments for transcendental idealism in *The Critique of Pure Reason*.
- examination of the arguments that space, time and the categories, together with the transcendental unity of apperception, are the conditions of experience.
- discussion of the problem how the conditions provide the basis for knowledge of the world.
- the role of imagination in experience will be considered.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Kant, I. (1781/87) *Kritik der reinen Vernunft*. Riga: J. F. Hartnack.
- Berilo/Reader – izbor iz tekstov avtorjev kot so: H. Allison, K. Ameriks, L. E. Beck, J. Bennet, R. Brandt, W. Cara, M. Gramm, D. Henrich, H. J. Paton, W. Sellars, P. Strawson,

Cilji:

Objectives:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Študenti si bodo pridobili podrobno vednost o Kritiki čistega uma, razumeli Kantovo filozofijo v odnosu do njegovih predhodnikov in demonstrirali zmožnost kritičnega preučevanja filozofskih tez in argumentov.

On completion of this subject, students should have a detailed knowledge of the *Critique*, understand Kant's philosophy in relation to his predecessors, and demonstrate an ability to critically examine philosophical theses and arguments.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste.
- filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih Kantovih pozicij.
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki.
- ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanjem realnosti v kontekstu dihotomije pojavno/noumenalno.
- racionalnega zagovora posameznih pozicij o prostoru, času in kategorijah razuma.
- utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbir v odnosu do Kantove metafizike izkušenj.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez,
- zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih,
- zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko,
- zmožnost raziskovanja na podlagi monografskih in periodičnih virov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The ability to read and comprehend philosophical writings.
 - The ability to critically and philosophically examine significant issues in Kant's metaphysics.
 - The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
 - The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality in the context of the dichotomy phenomenal/noumenal.
 - The ability to rationalize and defend position about space, time and categories of understanding.
- Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in Kant's metaphysics of experience

Transferable/Key Skills and other attributes:

- an ability to critically examine arguments and theses,
- be able to write clearly about abstract debates,
- be able to marshall arguments into a coherent case,
- be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminarji,
- Kratke predstavitev pozicij.

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Tutorials,
- Presentation of short entry.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
• Vsakokratna aktivnost na predavanju,	5%	• Student's activity on course,
• Krajša predstavitev eseja,	20%	• Short paper presented in course,
• Raziskovalni seminarski tekst,	35%	• Research paper and its presentation,
• Ustni izpit.	40%	• Oral exam.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec: dr. Bojan Borstner

Predmet: Kant in metafizika izkustva

Reference, povezane s predmetom:

1. BORSTNER, Bojan. Uvodna beseda. V: KANT, Immanuel. Prolegomena. 1. izd. Ljubljana: DZS, 1999, str. 5-34. [COBISS.SI-ID [8869640](#)]
2. BORSTNER, Bojan. Hume in Kant. Analiza (Ljubl.), 2000, letn. 4, št. 2, str. 19-33. [COBISS.SI-ID [10805000](#)]
3. BORSTNER, Bojan. Realizmi - razlike so očitne. Analiza (Ljubl.), 1997, 1, št. 2, str. 3-15. [COBISS.SI-ID [6739464](#)]

6. Strukturalizem in poststrukturalizem

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Strukturalizem in post-strukturalizem
Course title:	Structuralism and post-structuralism

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.)		1. ali 2.	2. ali 3.
Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1. or 2.	2. or 3.

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Rudi Kotnik

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** slovenski/ Slovene

Vaje / Tutorial: slovenski/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni

Prerequisites:

None

Vsebina:

- Zgodovinska podlaga nastanka strukturalizma
- Temeljni pojmi: označevalec, označenec, diahronija, sinhronija itd
- Njihovo prenašanje iz lingvistike na druga področja
- Antropologija (Lévi-Strauss – divja misel, struktura družbenosti, mitska struktura itd)
- Družbene vede (Louis Althusser – epistemološki rez, ideologija in IAD itd)
- Literarna teorija in druga področja (npr fotografija, film: Roland Barthes itd.)
- Zgodovinopisje (Foucault – vednost in oblast itd)
- Psihoanaliza (Lacan in nekaj njegovih temeljnih pojmov: Realno, Simbolno, Imaginarno itd)

Content (Syllabus outline):

- Historical background of structuralism.
- Basic concepts: signifier, signified, diachrony, synchrony etc.
- Their application from linguistics to other domains.
- Anthropology (Lévi-Strauss – the savage mind, 'social structure', mythical structure etc.)
- Social sciences (Louis Althusser – epistemological break, ideology and ISA)
- Literary theory and other domains (e.g. photography, film etc. – Roland Barthes)
- Historiography (M. Foucault – knowledge, power etc)
- Psychoanalysis (Lacan and his basic concepts – the Real, the Symbolic, the Imaginary)

- Razmerje med strukturalizmom in »poststrukturalizmom« (Derrida) . Problematičnost umeščanja.
- Temeljne dileme, zmožnost in meje.

- The relationship between structuralism and 'poststructuralism'. The controversy of classification.
- Basic dilemmas, scopes and limits.

Temeljni literatura in viri – izbor iz / Readings:

- Saussure, F. de (1997). *Predavanja iz splošnega jezikoslovja*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Lévi-Strauss, C. (2004) *Divja misel*, Ljubljana: Krtina.
- Lévi-Strauss, C. (1963) *Structural Anthropology*. New York: Basic Books.
- Lacan, J. (1980). *Štirje temeljni koncepti psihoanalize*. Ljubljana: Cankrajeva založba.
- Althusser, L. (1985). *Filozofija in spontana filozofija znanstvenikov (1967)*. Ljubljana: Založba ŠKUC.
- Althusser, L. et al. (1980) *Ideologija in estetski učinek*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Foucault, M. (1991). *Vednost – oblast – subjekt*. Ljubljana: Krt.
- Barthes, R. (1990) *Elementi semiologije*. Ljubljana: Studia Humanitatis.
- Barthes, R. (1977) *Image - music – text*. London: Fontana Press
- Barthes, R. (1957, 1972) *Mythologies*. New York: The Noonday Press

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je uvesti študente v temeljne pojme strukturalizma in njihovo razumevanje na različnih področjih in pri posameznih avtorjih, kar bi študentom omogočilo razumevanje pristopa, njegove zmožnosti in meje.

Objectives and competences:

The aim of the course is to introduce students into basic concepts of structuralism and poststructuralism and their understanding on different areas and with different authors, which would offer students the insight into understanding the whole approach, its scope and limits.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje in razumevanje konteksta strukturalizma
- Poznavanje in razumevanje problemov
- Poznavanje, razumevanje in zmožnost uporabe temeljnih pojmov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

- Knowledge and understanding of the context
- Knowledge and understanding of problems
- Knowledge, understanding and application of basic concepts. .

Metode poučevanja in učenja:

- Uvodna predavanja,
- Seminarско delo z diskusijo
- Predstavitve študentov

Learning and teaching methods:

- Introductory lectures,
- Discussion in seminar
- Students' presentations

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %) /

Assessment:

- Problemsko predstavljeni seminarji, **20 %**
- Sodelovanje v razpravi, **10%**
- Seminarška naloga na konkretnem primeru **70 %**

- Problem based presentations ,
- Participation in discussion,
- Coursework based on concrete example.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KOTNIK, Rudi. Med literaturo in filozofijo : didaktična vprašanja ob Schlinkovem romanu Bralec. *Analiza (Ljubl.)*, 2011, letn. 15, št. 1/2, str. 5-13.
2. KOTNIK, Rudi. Enseigner la phénoménologie dans les formations à la psychothérapie. *Les Cahiers de Gestalt-thérapie*, 2011, no. 27, str. 105-128.
3. KOTNIK, Rudi. From the form to the content and beyond to the process. *Croatian journal of philosophy*, 2009, vol. 9, no. 25, str. 125-133.

7. Slovenska filozofska misel

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

UËNI NAËRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Slovenska filozofska misel
Subject Title:	Slovene philosophical thought

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Tanja Pihlar

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None.

Vsebina:

- slovenska filozofija kot področje raziskovanja, literatura in viri;
- splošen pregled filozofskih smeri od začetkov v 12. stoletju;
- poudarek na filozofskih smereh v 20. stoletju: vrhunec slovenskega novotomizma (Ušeničnik, Janžekovič), akademska filozofija (Veber in njegovi učenci), marksistična filozofija in polemike z drugimi smermi;
- sodobne filozofske šole (analitična filozofija, teoretska psihoanaliza, fenomenologija ipd.).

Content (Syllabus outline):

- Slovene philosophy as research area, literature and sources;
- General overview of philosophy disciplines beginning in 12th century;
- Emphasis on the philosophy disciplines of 20th century; the peak of Slovene *novotomism* (Ušeničnik, Janžekovič), academic philosophy (Veber and his students); Marxist philosophy; and dialogues with other disciplines;
- Modern philosophy schools (analytic philosophy, theoretical psychoanalysis, phenomenology ect.).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Frane Jerman (1987): Slovenska filozofska pamet, Ljubljana: Prešernova družba.
- Berilo/Reader – izbor iz tekstov avtorjev: Pajk, Lampe, Ušeničnik, Janžekovič, Veber, Bartelj, Sodnik, Urbančič, Hribar, Žižek.

Cilji:

Študenti bodo dobili vpogled v filozofsko dogajanje v slovenskem prostoru; seznanili se bodo z glavnimi filozofskimi smermi in njihovimi poglavitnimi predstavniki; vzporednice s sočasnim filozofskim dogajanjem v evropskem prostoru; seznanitev z določenimi filozofskimi problemi in njihova aktualnost.

Objectives:

The students will gain an insight into Slovene philosophy development; they will get acquainted with main philosophy disciplines and their immanent representatives; they will draw parallels with European philosophy development; they will be presented with certain philosophical problems and discuss their relevance and appeal in the present.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- kritičnega branja filozofskih tekstov;
- analizirati filozofske probleme;

umestiti slovensko filozofijo v širši okvir evropske filozofije;

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega branja in vrednotenja besedil;
- uporaba argumentacije;
- seznanitev s slovensko filozofsko terminologijo;
- zmožnost samostojnega raziskovanja na podlagi različnih virov;

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- at the end of this course the students will be able to critically assess philosophical texts;
- to analyze philosophical problems;
- to position Slovene philosophy in a broader European context;

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the ability to critically assess a text;
- use of argumentation;
- acquaintance with Slovene philosophy terminology;
- Ability for independent research incorporating various sources.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminarji

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Tutorials

Naèini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Naèin (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
<ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjih, • Seminarska naloga, • Ustni izpit. 	<p>10%</p> <p>40%</p> <p>50%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Student's activity on course, • Research paper, • Oral exam.

Program: Enopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec: dr. Tanja Pihlar

Predmet: Slovenska filozofija

Reference, povezane s predmetom:

1. PIHLAR, Tanja. Ludvik Bartelj und France Vebers "Gegenstandstheoretische Schule" : ein Baustein zur Historiographie der Philosophie Sloweniens. Stud. East Eur. thought, jun. 2005, vol. 57, no. 2, str. [185]-208. [COBISS.SI-ID [32738658](#)]
2. PIHLAR, Tanja. Genetično-dinamična psihologija pri poznem Webru. Analiza (Ljublj.), maj 2006, letn. 10, št. 1/2, str. 131-143. [COBISS.SI-ID [32512866](#)]
3. PIHLAR, Tanja. Zur Theorie der Vorstellungsproduktion : ("Grazer" Gestalttheorie I: France Weber). Grazer philos. Stud., 2006, vol. 73, str. [27]-41. [COBISS.SI-ID [36834402](#)]
4. PIHLAR, Tanja. Die frühe Theorie der Intentionalität bei France Weber. Inf. Filos. (Testo stamp.), 2006, vol. 3, no. 1, str. [5]-22, grafi. [COBISS.SI-ID [32665954](#)]
5. PIHLAR, Tanja. Gestalt teorija v graški šoli. Anthropos (Ljublj.), 2008, letn. 40, št. 1/2, str. 101-123. [COBISS.SI-ID [247977216](#)]

8. Filozofija in psihoanaliza

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija in psihoanaliza
Subject Title:	Philosophy and psychoanalysis

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Boris Vezjak

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Slovenski / Slovene

Vsebina:

Predmet obravnava osnovne ideje psihoanalize, kot so nezavednost, seksualnost, nagon, fantazija, transfer, nevroza. Psihoanalitične ideje so obravnavane v kontekstu filozofske relevantnosti na način, da je dan poudarek etičnim, eksistencialnim, družbenim in kulturnim aspektom psihoanalitičnih klasikov, predvsem S. Freuda in C. G. Junga. Ob psihoanalitičnih teorijah so predstavljeni filozofi (npr. Nietzsche in Heidegger) in njihov vpliv na psihoanalizo. Predmet se dotakne tudi odnosa psihoanalize do feminizma in kulturne kritike.

Contents (Syllabus outline):

The course on Philosophy and psychoanalysis tackles central ideas of psychoanalysis, which include the unconscious, drive, sexuality, fantasy, transference, neurosis. These ideas are examined within the context of a philosophical inquiry, especially when dealing or illuminating ethical, existential, social and cultural questions. The course also covers a survey of different psychoanalytical theories, especially those of S. Freud and C. G. Jung, as well as philosophers with affinities or influence on the development of psychoanalytical concepts, e.g. Nietzsche or Heidegger. The relationship between psychoanalysis and feminism or cultural critique is also considered.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

S. Freud, Metapsihološki spisi, Škuc-FF, Ljubljana 1987.

S. Freud, Očrt psihoanalize, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana 2000.

S. Freud, Nelagodje v kulturi, Gyros, Ljubljana 2001.

C. G. Jung, Arhepiti, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta. Katedra, Maribor 1995.

M. Božovič (ur.), Filozofija skozi psihoanalizo, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana 1993.

Cilji:

Poglavitni cilj je v vpeljavi študentov samostojno obravnavo in razumevanje ključnih psihoanalitičnih pojmov v navezavi na filozofska vprašanja. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj v psihoanalizi, kot tudi na analitično branje besedil.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj področja psihoanalize, pa tudi ključnih psihoanalitičnih terminov.
Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Sposobnost razpravljanja o velikih temah iz področja psihoanalize in njenih filozofskih podlagah.
Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih psihoanalitičnih stališč.
Sposobnost uporabljati in razumeti psihoanalitično terminologijo in koncepte.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Načini ocenjevanja:

Pisni Izpit 60 %
Domače delo in sodelovanje 20 %
Udeležba v diskusiji 20 %

Delež (v %) /
Weight (in %)

60
20
20

Objectives:

The main aim is to provide students the comprehension of key psychoanalytical terms in connection to philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues in psychoanalysis well as analytical reading of texts.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student gains knowledge of basic philosophical issues within the field of psychoanalysis as well as the key psychoanalytical terms.
Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Ability to discuss some major topics in psychoanalysis or its philosophical background.
Ability for careful interpretations and comparison of variety of psychoanalytical views.
Ability to use and comprehend psychoanalytical terminology and concepts.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Assessment:

Written exam: 60 %
Home work and discussion: 20 %
Discussion: 20 %

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Niso določeni.

Material conditions for subject realization

Not specified.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Seminarska naloga.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Written essay.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: dr. Boris Vezjak

Predmet: Filozofija in psihoanaliza

Reference, povezane s predmetom:

1. VEZJAK, Boris. Jung, Husserl, Heidegger : (oris jungovske fenomenologije). *Dialogi (Maribor)*, 1996, let. 32, 3-4, str. 62-71. [COBISS.SI-ID [5494024](#)]
2. VEZJAK, Boris. Jungovo pojmovanje sinhronicitete: prednosti in meje. *Dialogi (Maribor)*, februar 1994, 30, št. 1/2, str. 37-41. [COBISS.SI-ID [61032704](#)]
3. VEZJAK, Boris. Numinosum kot psihična funkcija : Jungova religiozna utemeljitev psihologije. V: URŠIČ, Marko (ur.), VELKOVHRH-BUKILICA, Vesna (ur.), JUNG, Carl Gustav. *Religija in psihologija - Carl Gustav Jung : [zbornik razprav, prevodov in komentarjev]*, (Poligrافي, letn. 1 (1996), št. 3-4). Ljubljana: Nova revija, 1996, str. 31-48, ilustr. [COBISS.SI-ID [6129672](#)]

9. Filozofija matematike

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija matematike
Subject Title:	Philosophy of mathematics

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: NI

Slovenski / Slovene

Vsebina:

Filozofija matematike je od Platona dalje navdihovala filozofijo – tako z vidika metafizike kot epistemologije. V ospredju bodo filozofsko relevantne teme iz filozofije matematike, ki združujejo sistemski in zgodovinski pristop (Platon, Aristotel, Descartes, Leibniz, Kant, Frege, Russell in sodobne razprave). Obravnavani bodo osnovni pojmi (število, množica, a priori, definicija z abstrakcijo), problemi (dilema Benacerrafa, ontološki status množic in razredov, kriteriji istovetnosti za števila, status in vloga aksiomov, vloga intuicij v matematiki) in osnovna stališča (platonizem, formalizem, intuicionizem, logicizem in sodobnejše različice – fikcionalizem, empiricizem).

Contents (Syllabus outline):

Philosophy of mathematics has been traditionally, since Plato, an inspiration for philosophy in general, both on epistemological and metaphysical sides. The focus will be upon general philosophical messages of philosophy of mathematics, combining historical and systematic approach (Plato, Aristotle, Descartes, Leibniz, Kant, Frege, Russell, and the contemporary debate). The course will cover basic concepts (like concept of number and set, the notion of a priori, definition by abstraction), problems (Benacerraf's dilemma, ontological status of sets and classes, identity criteria for number, status and role of axioms, the role of intuition in mathematics) and basic standpoints (Platonism, formalism, intuitionism, logicism) and some contemporary variants (fictionalism, empiricism).

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Brown, J. R. 1999. *Philosophy of Mathematics*, London: Routledge.
 Frege, G. 2001. *Osnove aritmetike in drugi spisi*. Ljubljana: Krtina.
 Russell, B. 1979. *Filozofija logičnega atomizma*. Ljubljana: CZ.
 Shapiro, S. 2000. *Thinking about mathematics*, Oxford: OUP.
 Ule, A. 1982. *Osnovna filozofska vprašanja sodobne logike*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Cilji:

Objectives:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

- Razumevanje osnovnih pojmov iz filozofije matematike (število, množica, a priori, definicija z abstrakcijo).
 - Razumevanje osnovnih stališč (patonizem, formalizem, intuicionizem, logizem, fikcionalizem, empiricizem).
 - Razumevanje sodobnih problemov (dilema Benacerrafa, ontološki status množic in razredov, kriteriji istovetnosti za števila, status in vloga aksiomov, vloga intuicij v matematiki).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 - Osnovni pojmi in argumenti v filozofiji matematike
 - Poznavanje nekaterih pomembnih klasičnih besedil
 - Pripravljenost na uporabo zgodovinskih virov v perečih sodobnih razpravah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu
- *Reševanje problemov*: pojmovna analiza kompleksnih in abstraktnih filozofskih problemov.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
 - Vaje

Načini ocenjevanja:

a)	Pisni izpit	40 %
b)	Ustni zagovor	20 %
c)	Sodelovanje pri predavanjih	20 %
d)	Seminar in zagovor	20 %

- Understanding basic concepts in philosophy of mathematics (number and set, the notion of a priori, definition by abstraction).
 - Mastering basic positions (Platonism, formalism, intuitionism, logicism, fictionalism, empiricism).
 - Understanding main contemporary problems and debates (Benacerraf's dilemma, ontological status of sets and classes, identity criteria for number, status and role of axioms, the role of intuition in mathematics).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
 - Basic concepts of philosophy of mathematics
 - Familiarity with the writings of some of the major philosophers
 - Familiarity with central theories and arguments in the fields - alertness to opportunities for employing historical doctrines to illuminate contemporary debates.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (examination and seminar).
- *Problem solving*: conceptual analysis of complex and abstract philosophical problems.

Learning and teaching methods:

- Lectures
 - Group seminars

Assessment:

a)	Written examination
b)	Oral examination
c)	Continuous assessment
d)	Seminar and defense

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Seminar, pisni izpit in ustni zagovor.

Material conditions for subject realization

- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):
 Seminar, written and oral exam.

Program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec: Nenad Miščević

Predmet: Filozofija matematike

Reference, povezane s predmetom:

1. MIŠČEVIĆ, Nenad. Paul A. Boghossian, Content and justification: philosophical papers. Croatian journal of philosophy, 2009, vol. 9, no. 27, str. 347-358. [COBISS.SI-ID [516227865](#)]
2. MIŠČEVIĆ, Nenad. When the plot thickens : Dancy on thick concepts. V: LANCE, Mark Norris (ur.), POTRČ, Matjaž (ur.), STRAHOVNIK, Vojko (ur.). Challenging moral particularism, (Routledge studies in ethics and moral theory, 11). New York; London: Routledge, 2008, str. [140]-165. [COBISS.SI-ID [15801864](#)]
3. MIŠČEVIĆ, Nenad. Rationality and cognition : against relativism-pragmatism, (Toronto studies in philosophy). Toronto; Buffalo; London: University of Toronto Press, cop. 2000. X, 325 str., ilustr. ISBN 080-2041-66-3. ISBN 080-2080-28-6. [COBISS.SI-ID [10557192](#)] (poglavje 6)

10. Filozofski problemi zgodovinarstva

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofski problemi zgodovinarstva
Subject Title:	Philosophical Issues of Historiography

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Božidar Kante

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Resnica in zgodovina: korespondenčna, koherentna in pragmatična teorija resnice, resnica zgodovinskih posplošitev in klasifikacij.
- Opisne razlage: opisovanje dogodkov, življenj in družb, objektivnost opisnih razlag.
- Zgodovinske interpretacije: interpretacija dogodkov, življenj in družb, literarne interpretacije zgodovine (zgodovina kot naracija), objektivnost zgodovinskih interpretacij.
- Resnica kulturne zgodovine: predmet kulturne zgodovine, pomanjkljivosti hermenevitičnega kroga, historicizem in njegovi problemi.
- Pomen tekstov: temeljni pomen teksta, interpretacija drugotnega pomena dela, tekst in delo.
- Vzročne, kontrastivne in funkcionalne razlage: model krovnega zakona in njegovi kritiki, vzroki in vzročne razlage, funkcionalne razlage, objektivnost vzročnih razlag.
- Razlaga kolektivnih dejanj in dejanj posameznika: prepoznavanje vzrokov dejanj, ali so razlogi lahko vzroki,

- Truth and history: correspondence, coherence and pragmatic theory of truth, truth of historical generalizations and classification.
- Descriptive explanations: describing events, lives and societies, the objectivity of descriptive explanations.
- Historical interpretations: interpreting events, people's lives and societies, literary interpretations of history (history as narration), the objectivity of historical interpretations.
- The truth of cultural history: the objects of cultural history, the inadequacy of hermeneutical circle, the historicism and its problems.
- The meaning of texts: the basic meaning of a text, interpreting the secondary meaning of a text, the text and work.
- Causal, contrastive and functional explanations: the covering-law model and its critics, causes and causal explanations, functional explanations, the objectivity of causal explanations.
- Explaining collective and individual actions: identifying the causes of actions, can reasons be causes?, collective actions as

kolektivna dejanja kot izraz skupnih dispozicij, racionalne razlage kolektivnih dejanj.

- Razlaga družbenih sprememb: metodološki individualizem, pozitivistična teorija razlage, uporaba primerjalnih metod pri vzročnih razlagah, procesne razlage družbenih sprememb, Lyotardova kritika »velikih naracij«.

expressions of common dispositions, rational explanations of collective actions.

- Explaining social changes: methodological individualism, positivist theory of explanation, the use of comparative methods to provide causal explanations, process explanations using theory of social changes, Lyotard's critique of »grand narratives«.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Koselleck, R. 1999: *Pretekla prihodnost*, Studia humanitatis, Ljubljana.
- Luthar, O. ... [et al.] 2006: *Zgodovina historične misli*, ZRC SAZU, Založba ZRC, Ljubljana.
- Collingwood, R. G. 1994. *The idea of history*. Revised edition, Oxford University Press, Oxford.
- Dray, H. W. (ed.) 1966: *Philosophical Analysis and History*. Harper and Row, New York.
- Fay, B., Pomper, P. And Vann, T. R. (eds.) 1998: *History and Theory: Contemporary Readings*. Blackwell, Oxford.

Cilji:

Cilj tega predmeta je predstaviti temeljna filozofska vprašanja, ki se pojavljajo znotraj pisanja in interpretacije zgodovine, seznaniti študente/ke z različnimi metodami in vrstami razlage in interpretacije znotraj zgodovine, izpostaviti tako imenovani »jezikovni obrat« znotraj zgodovine, ki zagovarja tezo, da se zgodovinski tekst v ničemer ne razlikuje od literarnega, in izpostaviti pomembnost pojma resnice in dejstva znotraj zgodovine.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- Prepoznavati, analizirati in uporabljati različne metode razlage in interpretacije zgodovinskih dejstev.
- Ovrednotiti različne razlage in ločiti resnične razlage od neresničnih.
- Aplicirati znanje na sodobne zgodovinske dogodke.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu
- *Reševanje problemov*: vrednotenje in prepoznavanje resničnih interpretacij od neresničnih
- *Delo v skupini*: skupni seminarji
- *Razvijanje kritičnega mišljenja*: prepoznavanje zgodovinopisja kot morebitnega dela ideološkega aparata države

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminar.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Objectives:

The objective of this course is to represent the basic philosophical issues in the domain of writing and interpreting of history, to acquaint the students with different methods and types of explanation and interpretations within historiography, to set out so called »linguistic turn« within historiography (history as narration, history as literature), to set out the importance of the concept of truth and fact within history.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- To recognise, analyse and use the different methods of explanation and interpretation of historical facts.
- To evaluate different explanations and make distinctions between true and untrue explanations.
- To apply knowledge to the contemporary historical events.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work
- *Use of information technology*: searching of informations on the web
- *Problem solving*: evaluation and identifying of true from untrue interpretations
- *Working in a group*: joint seminars
- *Development of critical thinking*: identifying of historiography as would-be part of ideological apparatus of state

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Seminar.

Assessment:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<ul style="list-style-type: none">• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju• Seminarska naloga• Ustni izpit	10% 40% 50%	<ul style="list-style-type: none">• Collaboration in lectures and seminars• Completed seminar• Oral exam
---	-------------------	--

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Božidar Kante

Predmet: Filozofski problemi zgodovinopisja

Reference, povezane s predmetom:

1. KANTE, Božidar. Metodološki individualizam i povijest : ili u kakvom smislu imaju društvena djelovanja uzročnu snagu?.

Filoz. istraž., 1999, god. 19, sv. 3, str. 477-488. [COBISS.SI-ID [9217288](#)]

2. KANTE, Božidar. Collingwoodova filozofija zgodovine in sodobne filozofije duha (Husserl, Wittgenstein). V: LEŠNIK, Avgust (ur.), AGOSTI, Aldo. *Kriza socialnih idej : Britovškov zbornik : a festschrift for Marjan Britovšek*. Mednarodna izd. zgodovinskih in socioloških razprav. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za sociologijo; = Faculty of Arts, Department of sociology, 1996, str. 487-495. [COBISS.SI-ID [2705762](#)]

3. KANTE, Božidar. Metodološki individualizem in zgodovina : ali in v kakšnem smislu imajo družbena dejstva vzročno moč?. V: CINDRIČ, Alojz (ur.). *Čarnijev zbornik (1931-1996) : zbornik mednarodnih družboslovnih in humanističnih razprav : studies in humanities and social sciences*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za sociologijo; =Ljubljana: Faculty of Arts, Department of Sociology, 1998, str. 412-422. [COBISS.SI-ID [8255240](#)]

11. Ontologija družbenega sveta

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Ontologija družbenega sveta
Subject Title:	Ontology of social reality

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner, Nenad Miščević, Danilo Šuster

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Vprašanje ontologije družbene stvarnosti in v kakšnem odnosu je le ta do fizikalne in psihične stvarnosti.
- Pojasnitve v družbenih vedah, podobnosti in razlike s pojasnitvami v naravoslovnih znanostih.
- Vloga racionalnosti v vzpostavljanju in razumevanju družbenih pojavov.
- Vrste zakonov in teorij v družbenih vedah.
- (Ne)Zmožnost družbenih ved v napovedovanju, razumevanju in pojasnjevanju pojavov kot je 11. september.

Content (Syllabus outline):

- The question of the nature of social reality and its relation to physical and psychological reality.
- Explanations in social sciences and how they resemble, or differ from, explanations in natural sciences.
- The role of rationality in the constitution and understanding of social phenomena.
- Types of laws and theories in social sciences.
- (Dis)Ability of social sciences to predict, understand and explain phenomena such as September 11th.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Viri (odlomki iz tekstov):

Berilo/Reader: izbor iz sodobnih tekstov.

Hacking, I. (1983). Representing and Intervening. Cambridge: CUP.

Hacking, I. (1999). The Social Construction of What? Cambridge, Mass.: HUP.

Hacking, I. (2002). Historical Ontology. Cambridge, Mass.: HUP.

Searle, J. R. (1995). The Construction of Social Reality. New York: The Free Press.

Cilji:

Študenti naj razumejo:

- Razlikovanje med z naravnim redom stvari in socialno konstrukcijo.
- Omejitve vseh vrst relativizma.
- Zagovor naturalizma.
- Vzpostavitev regionalnih ontologij.

Objectives:

Students should understand that:

- Critical thinking includes understanding of a distinction between „real world“ and „social construction“ of the world.
- Limits and problems of different kinds of relativism.
- Pro et contra in the case of naturalism.
- Introducing of regional ontologies

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- brati in razumevati filozofske tekste,
- filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij,
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki,
- ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti,
- racionalnega zagovora posameznih ontoloških pozicij o družbeni stvarnosti.
- Sprejemati utemeljene etične odločitve o posameznih specifičnih procesih in dejanjih v družbeni stvarnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov v družbi,
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki,
- povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.

Intended learning outcomes:

- The ability to read and comprehend philosophical writings.
- The ability to critically and philosophically examine significant issues in society.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
- The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality.
- The ability to rationalize and defend ontological positions in the field of social reality.
- The ability to make sound ethical decisions relative to different specific processes and practices in social reality.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- The ability to critically examine significant issues in different fields of social practices.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues
- The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Usmerjena diskusija temelječa na pripravljenih krajši predstavitev pozicij za in proti.
- Raziskovalni seminarski teksti in njihove predstavitve

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Position papers-controversial topics (pro et contra).
- Research papers and their presentations

Načini ocenjevanja:

- Vsakokratna aktivnost na predavanju
- Krajša predstavitev eseja
- Raziskovalni seminarski tekst
- Ustni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Student's activity on course
- Short paper presented in course
- Research paper and its presentation
- Oral exam

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Bojan Borstner, Nenad Miščević, Danilo Šuster

Predmet: Ontologija družbenega sveta

Reference, povezane s predmetom:

1. ŠUSTER, Danilo. The modality principle and work-relativity of modality. Acta anal., Fall 2005, vol. 20, no. 4, str. [41]-52. [COBISS.SI-ID 14416904]

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

2. ŠUSTER, Danilo. On inexistent objects. V: BAUMGARTNER, Elisabeth (ur.), BAUMGARTNER, Wilhelm (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.), POTRČ, Matjaž (ur.), SHAWE-TAYLOR, John (ur.), VALENTINE, Elisabeth (ur.). *Handbook : phenomenology and cognitive science*. Dettelbach: Röhl, 1996, str. 341-353. [COBISS.SI-ID 5461768]
3. MIŠČEVIĆ, Nenad. Imagined communities and their moral standing : the example of nation. *Acta anal.*, 2001, vol. 16, iss. 27, str. 109-131. [COBISS.SI-ID [11456776](#)]
4. MIŠČEVIĆ, Nenad. Explaining collective intentionality. *Am. j. econ. sociol.*, Jan. 2003, vol. 62, no. 1, str. [257]-267. [COBISS.SI-ID [12380168](#)]
5. MIŠČEVIĆ, Nenad. National identities in transition. V: MIŠČEVIĆ, Nenad (ur.). *Nationalism and ethnic conflict : philosophical perspectives*. Chicago: Open Court, cop. 2000, str. [215]-238. [COBISS.SI-ID [12197384](#)]
6. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. The conceptual analysis of assimilation and integration. V: CARVALHO, Joaquim (ur.). *Religion and power in Europe : conflict and convergence*, (Thematic work group, Religious and philosophical concepts, 3, 2). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, 2007, str. [1]-14. [COBISS.SI-ID [15960328](#)]
7. GARTNER, Smiljana, BORSTNER, Bojan. When Slovenian women are persons, Slovenian men are not?. V: SALVATERRA, Carla (ur.), WAALDIJK, Bertheke (ur.). *Paths to gender : European historical perspectives on women and men*, (Transversal theme, Gender). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, cop. 2009, str. [79]-92. [COBISS.SI-ID [17933320](#)]
8. BORSTNER, Bojan. Ontological status of intentional objects. V: BAUMGARTNER, Elisabeth (ur.), BAUMGARTNER, Wilhelm (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.), POTRČ, Matjaž (ur.), SHAWE-TAYLOR, John (ur.), VALENTINE, Elisabeth (ur.). *Handbook : phenomenology and cognitive science*. Dettelbach: Röhl, 1996, str. 51-61. [COBISS.SI-ID [8444932](#)]

12. Filozofija in umetna inteligenca

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION	
Predmet:	Filozofija in umetna inteligenca
Subject Title:	Philosophy and Artificial Intelligence

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski / Slovene Slovenski / Slovene
------------------------	---	--

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Ni pogojev.	None.
-------------	-------

Vsebina:

- Filozofija duha in umetna inteligenca: reprezentacije, intencionalnost, komputacija.
- Umetna inteligenca: začetki, cilji, pristopi, problemi.
- Filozofska vprašanja znotraj umetne inteligenca: ali stroji lahko mislijo, ali se stroji zavedajo, ali stroji lahko čutijo, ali stroji ravnajo svobodno.

Contents (Syllabus outline):

- Philosophy of mind and artificial intelligence: representation, intentionality, computation.
- Artificial intelligence: beginnings, aims, approaches, problems.
- Philosophical questions within artificial intelligence: can machines think, are computers conscious, can machines sense, are computers free in acting.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Copeland, J. (1993): *Artificial Intelligence: A Philosophical Introduction*, Basil Blackwell, Oxford.
 Hofstadter, D. R., Dennett, D. C. (ur.) (1990): *Oko duha*. Založba Mladinska knjiga, Ljubljana.
 Haugeland, J. (1997): *Mind design: Philosophy, Pscyhology, Artificial Intelligence*, The MIT Press, Cambridge.
 Descartes, R. (1957): *Razprava o metodi*, Slovenska matica, Ljubljana.
 Boden, M. (ur.) (1991): *The Philosophy of Artificial Intelligence*, Oxford University Press, Oxford.

Cilji:

Cilj tega predmeta je razvijati filozofske kompetence in argumentativne sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov s področja umetne inteligenca ter razpravljanja o njihovih rešitvah, ki temelji na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov in iskanju samostojnih ter izvornih rešitev.

Objectives:

The objective of this course is to evolve philosophical competence and argumentative capacities by understanding problems of artificial intelligence and by discussing their solutions based on a critical evaluation of proposed answers and on a search for autonomous and original solutions.

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znanje in razumevanje: prepoznati filozofska vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov. • Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso. • Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkeje korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Spretnosti komuniciranja</i>: pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop. • <i>Uporaba informacijske tehnologije</i>: iskanje informacij na svetovnem spletu. • <i>Organizacijske spretnosti</i>: izdelava terminskega plana za izdelavo seminarja. • <i>Reševanje problemov</i>: znanstveno-filozofski problemi. • <i>Delo v skupini</i>: delo v skupini pri seminarju.
--

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and Understanding: On completion of this course the student will be able to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely. • Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not. • Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Communication skills</i>: writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in a discussion, presentation. • <i>Use of information technology</i>: search for information on the internet. • <i>Organisation skills</i>: creating a time table for completing a seminar. • <i>Problem solving</i>: scientific-philosophical problems. • <i>Working in a group</i>: working in a group in a seminar.
--

Metode poučevanja in učenja:

<ul style="list-style-type: none"> • Seminar z razpravo, • Predstavitev esejev, • Domače naloge.

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> • A seminar with a discussion, • Presentations of essays, • Home works.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje pri seminarju, • Opravljene domače naloge, • Opravljeni kolokviji, • Opravljen seminar. 	<p>25%</p> <p>25%</p> <p>25%</p> <p>25%</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in a seminar, • Completed house works, • Completed colloquiums, • A completed seminar.
--	---	---

Assessment:

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

ni

Material conditions for subject realization

ni

Obveznosti študentov:

<p>(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje pri seminarju, • Opravljanje domačih nalog, • Opravljanje kolokvijev, • Izdelava seminarja.
--

Students' commitments:

<p>(written, oral examination, coursework, projects):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in a seminar, • Completing house works, • Completing colloquiums, • Writing a seminar.

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Predmet: Filozofija in umetna inteligenca

Reference, povezane s predmetom:

1. BREGANT, Janez. *Misel kot vzrok : ali so mentalna stanja vzročno učinkovita?*, (Knjižna zbirka Monografije). Maribor: Pedagoška fakulteta, 2004. 252 str. ISBN 86-80693-64-2. [COBISS.SI-ID [54024705](#)]
2. BREGANT, Janez, STOŽER, Andraž, CERKVENIK, Marko. Molecular reduction : reality or fiction?. *Synthese (Dordrecht)*, 2010, 172, str. 437-450, doi: [10.1007/s11229-008-9401-z](#). [COBISS.SI-ID [16399112](#)]
3. BREGANT, Janez. Physicalism, or something near enough : good enough to be a global theory?. *Croatian journal of philosophy*, 2009, vol. 9, no. 26, str. 219-232. [COBISS.SI-ID [17104904](#)]

13. Filozofska logika

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofska logika
Subject Title:	Philosophical logic

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Danilo Šuster

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Predstavljene so teme iz "višje" logike in posebej logične vsebine, ki so pomembne za formalno analizo filozofsko zanimivih pojmov.

- Metalogični rezultati: aksiomatski sistemi, polnost, popolnost, odločljivost;
- Intenzionalnost in ekstenzionalnost;
- Modalna logika;
- Semantika možnih svetov;
- Pogojniki in logika pogojnikov;
- Deontična logika;
- Nejasnost;
- Večvrednostna logika;
- Logika in eksistenca;
- Logika in istovetnost;
- Logični paradoksi.

Contents (Syllabus outline):

Topics in advanced "philosophical" logic are presented with special emphasis on the formal analysis of philosophically important concepts.

- Metalogical results: axiomatic systems, soundness, completeness, decidability;
- Intensionality and extensionality;
- Modal logic;
- Possible worlds semantics;
- Conditionals and conditional logic;
- Deontic logic;
- Vagueness;
- Many-valued logic;
- Logic and existence;
- Logic and identity;
- Paradoxes.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Goble, L. 2001: *The Blackwell guide to philosophical logic*, Oxford: Blackwell Publishers.
- Jacqueline, D. 2002: *Philosophy of Logic. An Anthology*. Blackwell Publishers, Oxford.
- Priest G..2000: *Logic: a very short introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Priest, G. 2001: *An Introduction to Non-Classical Logic*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Sainsbury, R. M. 1995: *Paradoxes*. Cambridge: CUP.
- Šuster, D. 2008: *Filozofska logika* (učbenik v pripravi - Univerza v Mariboru. Filozofska fakulteta).

Cilji:

Objectives:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Cilj predmeta je dati znanje o naprednih temah iz filozofske logike, filozofije logike in sodobnih logičnih orodjih za analizo filozofsko zanimivih pojmov.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- izkazati znanje o osnovah metalogike, osnovah intenzionalne in večvrednostne logike,
- razumeti in analizirati logično zgradbo modalnih in kondicionalnih sestavov v naravnem jeziku,
- prepoznati logične probleme in uporabiti orodja modalne logike v reševanju filozofskih problemov.

Razumeti pomen logičnih paradoksov za pojmovne raziskave

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu
- *Reševanje problemov*: logična analiza kompleksnih in abstraktnih filozofskih problemov.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminar
- Domače naloge

Načini ocenjevanja:

- pisni izpit
- ustni izpit
- opravljeni seminarji
- sodelovanje pri predavanjih in seminarju

The objective of this course is for the student to become familiar with advanced topics in philosophical logic, philosophy of logic and to master logical tools needed for the analysis of philosophically important concepts.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- demonstrate knowledge of basic metalogical results, foundations of intensional and many-valued logic,
- understand and analyse the logical structure of modal and conditional constructions in natural language,
- recognise logical problems and use tools of modal logic to solve philosophical problems.

Understand philosophical significance of logical paradoxes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams)
- *Problem solving*: logical analysis of complex and abstract philosophical problems.

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Seminar
- Homework assignments

Assessment:

Delež (v %) /
Weight (in %)

• pisni izpit	40	• written examination
• ustni izpit	30	• oral examination
• opravljeni seminarji	20	• completed seminars
• sodelovanje pri predavanjih in seminarju	10	• collaboration in lectures and seminar

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Pisni in ustni izpit, seminarska naloga.

Material conditions for subject realization

- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Written and oral examination, written seminar.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Danilo Šuster

Predmet: Filozofska logika

Reference, povezane s predmetom:

1. ŠUSTER, Danilo. Uvod v deontično logiko. Analiza (Ljublj.), 2008, letn. 12, št. 3, str. 5-28. [COBISS.SI-ID 16641544]
2. ŠUSTER, Danilo. Incompatibilism and the logic of transfer. Acta anal., 2004, vol. 19, iss. 33, str. 45-54. [COBISS.SI-ID 13821960]
3. ŠUSTER, Danilo. Simbolna logika, (Knjižna zbirka Učbeniki, 2). Maribor: Pedagoška fakulteta, 2000. 360 str., tabele. ISBN 86-80693-59-6. [COBISS.SI-ID 45381377]
4. ŠUSTER, Danilo. Embedded conditionals and modus ponens. V: SCHURZ, Gerhard (ur.), URŠIČ, Marko (ur.). Beyond classical logic : philosophical and computational investigations in deductive reasoning and relevance, (Conceptus-studien, Bd. 13). Sankt Augustin: Academia, 1999, str. [97]-115. [COBISS.SI-ID 8988424]

14. Jezik, misel in stvarnost

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Jezik, misel in stvarnost
Subject Title:	Language, thought and reality

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Nenad Miščević, dr. Danilo Šuster

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: 2.stopnja

Prerequisites:

Ni pogojev.

No conditions.

Contents (Syllabus outline):

Filozofija zadnjih petdeset let se je v veliki meri osredotočala na probleme jezika in pomena. Mnogi filozofi upajo, da bodo jezikovni pristopi omogočili razvoj novij orodij v reševanju tradicionalnih filozofskih problemov. Obravnavane so tradicionalne teme iz filozofije jezika – pomen, referenca in resnica. Širši okvir vključuje:

- Razpravo o (anti) realizmu.
- Argumenti proti objektivnosti pomena (Wittgenstein, Quine ...).
- Husserl in fenomenološka teorija pomena
- Kripkejev problem sledenja pravilom
- Internalizem in eksternalizem (filozofija duha in filozofija jezika) ter nova teorija reference.
- Imena in opisi.
- Logična in slovnična oblika.
- Semantika in pragmatika.
- Resnica in teorija resnice.
- Nejasnost naravnega jezika.
- Fregejeva uganka.
- Kripkejeva uganka o prepričanjih.
- Moorov paradoks analize.

Philosophy over the last fifty years has become increasingly focused on issues about language and meaning. Many philosophers hope that examining these issues will allow us to develop new solutions and approaches to some long-standing philosophical problems. Traditional philosophic issues concerning language, such as meaning, reference, and truth, will be discussed. Special topics include:

- The realism/anti-realism debate.
- Husserl and phenomenological theory of meaning
- Internalism and externalism - philosophy of mind and philosophy of language and new theory of reference.
- Names and descriptions.
- Logical vs. grammatical form.
- The semantics-pragmatics distinction.
- Arguments used by Quine and/or Wittgenstein which challenge the objectivity of meaning.
- Truth and theories of truth.
- The vagueness of natural language.
- Kripke's rule-following paradox.
- Frege's puzzle.
- Kripke's puzzle concerning belief.
- Moore's paradox of analysis.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Austin, J. L. 1990: *Kako napravimo kaj z besedami*, Studia humanitatis, Ljubljana.
- Davidson, D. 1987: *Raziskave o resnici in interpretaciji*, Studia humanitatis, Ljubljana.
- Devitt, M., Sterelny, K. 1999: *Language and reality: an introduction to the philosophy of language*, B. Blackwell: Oxford.
- Hale, B., Wright, C. Ur. 1999: *A Companion to the Philosophy of Language*, B. Blackwell: Oxford.
- Kripke, S. 2000: *Imenovanje in nujnost*. Krtina, Ljubljana.
- Chomsky, N., *Znanje jezika: o naravi, izviri in rabi jezika*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1989.

Cilji:

Cilj predmeta je dati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika in pomenu filozofije jezika za reševanje tradicionalnih filozofskih problemov.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razumeti povezav med jezikom (govorom) in mislijo;
- poznati razlike med sintakso, semantiko in pragmatiko v kontekstu človekove kognicije, družbe in kulture;
- izkazati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika, osnovnih problemih in ugankah s tega področja ter pomenu filozofije jezika za filozofijo nasploh;
- razumeti in analizirati probleme iz filozofije jezika in pristope k njihovem reševanju;
- uporabiti zgodovinske vire v sodobnih razpravah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu.
- *Reševanje problemov*: jezikovna izhodišča filozofskih problemov; razprava realizem/anti-realizem ter zveza med problemom internalizem / eksternalizem in novo teorijo reference.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminar
- Domače naloge

Načini ocenjevanja:

- ustni izpit
- opravljeni seminarji
- opravljene domače naloge
- sodelovanje pri predavanjih in seminarju

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- oral examination
- completed seminars
- completed homeworks
- collaboration in lectures and seminar

Objectives:

The objective of this course is to acquaint students with basic concepts of philosophy of language and the importance of these tools for solving traditional philosophical problems.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- understand the relationship between thought and language;
- understand the distinction between syntax, semantics and pragmatics in the context of human cognition, society and culture;
- demonstrate knowledge on basic concepts of philosophy of language, basic problems and paradoxes and about the importance of philosophy of language for philosophy;
- understand and analyse problems in contemporary philosophy of language;
- use historical sources in contemporary issues.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams).
- *Problem solving*: linguistic starting-points in philosophical problems in any area of philosophical enquiry; realism-anti realism debate, internalism / externalism debate and its roots in theory of reference.

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Seminar
- Homework assignments

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)

Material conditions for subject realization

- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Ustni izpit, seminarska naloga in zagovor.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Written seminar and oral exam.

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Nenad Miščević, Danilo Šuster

Predmet: Jezik, misel in stvarnost

Reference, povezane s predmetom:

1. MIŠČEVIĆ, Nenad. Filozofija jezika. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2003. 95 str. ISBN 953-222-107-7. [COBISS.SI-ID 12863496]
2. MIŠČEVIĆ, Nenad. Od misli do jezika, (Biblioteka Dometi, Nova serija, knj. 58). Rijeka: Izdavački centar, 1987. 188 str. ISBN 86-7071-037-4. [COBISS.SI-ID 348682]
3. MIŠČEVIĆ, Nenad. John Langshaw Austin : jezik kot dejavnost, (Analecta). Ljubljana: Univerzum, 1983. 123 str. [COBISS.SI-ID 13889025]
4. ŠUSTER, Danilo. Kontekstualizem, protidejstveniki in realizem. Analiza (Ljubl.), 2007, letn. 11, št. 3, str. 89-112. [COBISS.SI-ID 15677448]
5. ŠUSTER, Danilo. "Lastno ime je togi označevalec". V: KRIPKE, Saul A. Imenovanje in nujnost, (Knjižna zbirka Temeljna dela). 1. izd. Ljubljana: Krtina, 2000, str. 123-142. [COBISS.SI-ID 10159112]
6. ŠUSTER, Danilo. Metafore, šale in protidejstveniki. Analiza (Ljubl.), 1997, 1, št. 3/4, str. 111-125. [COBISS.SI-ID 6917384]

PRAKTIČNA FILOZOFIJA

15. Osebna istovetnost

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Osebna istovetnost
Subject Title:	Personal identity

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Danilo Šuster, Nenad Miščević

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

- Problemi osebne istovetnosti: kdo sem?
- Kaj pomeni biti oseba?
- Numerična istovetnost in istovetnost v času.
- Trajanje in vztrajanje v času.
- Pojasnila istovetnosti v času.
- Psihološki pristop.
- Zlitje.
- Narativna teorija in osebna istovetnost.
- Osebna istovetnost in etika.

Contents (Syllabus outline):

- The problems of personal identity: what am I?
- What does it mean to be a person?
- Numerical identity and identity over time
- Understanding the persistence question: persistence and endurance.
- Accounts of our identity through time.
- The psychological approach.
- Fission.
- Narrative theory and personal identity.
- Personal identity and ethics.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Martin, R. in Barresi, J. (ur.) 2003: *Personal Identity*, Blackwell Publishers, Oxford.
- Perry, J. (ur.), 2000: *Personal Identity*, University of California Press, Berkeley.
- Šuster D.: *Osebna istovetnost – izbor člankov*, (v pripravi, Univerza v Mariboru. Filozofska fakulteta).

Cilji:

Cilj predmeta je dati znanje o problemu osebne istovetnosti, ki je na stičišču različnih filozofskih področij – metafizika, etika, filozofija psihologije, politična filozofija ...

Objectives:

Student will become familiar with the problem of personal identity, relating various areas of philosophical research – metaphysics, ethics, philosophy of psychology, political philosophy....

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<p>Znanje in razumevanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izkazati znanje o osrednjih pojmih in stališčih glede problema osebne istovetnosti, ilustrati poglobitve teorije in razložiti glavne probleme. • razpravljati in presojeti o pomembnih metafizičnih temah na premišljen in kritičen način, • pazljivo prebirati zahtevna filozofska besedila iz različnih zgodovinskih obdobjev in tradicij. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Spretnosti komuniciranja</i>: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu • <i>Reševanje problemov</i>: pojmovna analiza kompleksnih in abstraktnih filozofskih problemov. 	<p><u>Knowledge and understanding:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstrate knowledge of central positions on the important topic of personal identity, illustrate main theories and explain basic problems, • discuss and evaluate important metaphysical issues in a thoughtful and constructive way, • read carefully and interpret texts drawn from a variety of ages and/or traditions with a sensitivity to context. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Communication skills</i>: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (examination and seminar). • <i>Problem solving</i>: conceptual analysis of complex and abstract philosophical problems.
Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja • Seminar • Domače naloge 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Seminar • Homework assignments
--	---

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
<ul style="list-style-type: none"> • ustni izpit • opravljeni seminarji • sodelovanje pri predavanjih in seminarju 	50 40 10	<ul style="list-style-type: none"> • oral examination • completed seminars • collaboration in lectures and seminar

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :	Material conditions for subject realization
- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem (za rač. prezentacije)	- a lecture hall with a table-board, PC and projector (for computer presentations)
Obveznosti študentov:	Students' commitments:
(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)	(written, oral examination, coursework, projects):
Ustni izpit, seminarska naloga in njen zagovor.	Oral exam, seminar and its defense.

Študijski program: Enopredmetna Raziskovalna filozofija
 Nosilec predmeta: dr. Danilo Šuster, dr. Nenad Miščević
 Predmet: Osebna istovetnost
 Reference, povezane s predmetom:

1. ŠUSTER, Danilo. Problem svobode. V: ŠUSTER, Danilo (ur.). O svobodni volji : od Leibniza do Libeta, (Zbirka Dialogi, letn. 8). Maribor: Aristej, 2007, str. 7-14. [COBISS.SI-ID 15752968]
2. ŠUSTER, Danilo. Hierarhija volje in svoboda. *Analiza (Ljubl.)*, 2004, leto 8, št. 4, str. 46-58. [COBISS.SI-ID [14517256](#)]
3. ŠUSTER, Danilo. Tri poti G. E. Moora. *Analiza (Ljubl.)*, 2007, letn. 11, št. 4, str. 23-43. [COBISS.SI-ID [15869192](#)]
4. MIŠČEVIĆ, Nenad. Uvod. V: MIŠČEVIĆ, Nenad (ur.), SMOKROVIĆ, Nenad (ur.). Računala, mozak i ljudski um : zbornik tekstova iz teorije umjetne inteligencije i kognitivne teorije, (Biblioteka Dometi, Nova serija, knj. 131). Rijeka: Izdavački centar Rijeka, 2001, str. 9-42. [COBISS.SI-ID 10853640]
5. MIŠČEVIĆ, Nenad, MARKIČ, Olga, VEZJAK, Boris (ur.). Fizično in psihično : uvod v filozofijo psihologije, (Dialogi, let. 1, knj. 1). Šentilj: Aristej, 1998. 117 str., ilustr. ISBN 961-220-019-X. [COBISS.SI-ID 43334145]
4. MIŠČEVIĆ, Nenad. Uvod u filozofiju psihologije, (Rotulus, Universitas). Zagreb: Grafički zavod Hrvatske, 1990. 193 str. ISBN 86-399-0105-8. [COBISS.SI-ID 16983554]
6. MIŠČEVIĆ, Nenad. Is national identity essential for personal identity?. V: MIŠČEVIĆ, Nenad (ur.). *Nationalism and ethnic conflict : philosophical perspectives*. Chicago: Open Court, cop. 2000, str. 239-257. [COBISS.SI-ID [10153992](#)]

16. Filozofija religije

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija religije
Subject Title:	Philosophy of Religion

Študijski program <i>Study programme</i>	Študijska smer <i>Study field</i>	Letnik <i>Year</i>	Semester <i>Semester</i>
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja <i>Lectures</i>	Seminar <i>Seminar</i>	Sem. vaje <i>Tutorial</i>	Lab. vaje <i>Labor work</i>	Teren. vaje <i>Field work</i>	Samost. delo <i>Individ. work</i>	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Filozofsko raziskovanje problema božjega obstoja.
- tradicionalni argumenti za (ne)obstoja boga (ontološki, kozmološki, teleološki).
- sodobni argumenti za (ne)obstoja boga (skrivnost obstoja, prvi vzrok, modalni ontološki dokaz, verjetnostni teleološki dokaz, teleološki dokaz brez vzročne redukcije).
- dokaz iz pojava zla v svetu (za in proti božjemu obstoju).
- čudeži in problem racionalnosti.
- religija brez boga in bog brez dokaz(a)ov za obstoj.
- urejenost sveta in nujnost inteligentnega načrtovalca.
- sodobna znanstvena odkritja in njihov vpliv na razpravo o statusu religije
- religijski pluralizem
- smrt in nesmrtnost

Content (Syllabus outline):

- the perennial problem of God's existence.
- traditional arguments (ontological, cosmological, teleological).
- contemporary arguments (riddles of existence, first cause, modal ontological argument, teleological argument without causal reduction, ...).
- argument from evil.
- miracles and problems with rationality.
- religion without god(s) and god(s) without proofs.
- world-design and a need for (intelligent) designer.
- recent scientific discoveries about the origins and nature of the physical universe and their impact on the debate.
- religious pluralism
- death and immortality

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Izbor (odlomki) iz tekstov:

Berilo/Reader – izbor klasičnih in sodobnih tekstov.

Hick, J. (1983) *Philosophy of Religion*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall.

Pojman, L.(ur.) (1997) *Philosophy of Religion*. Atheneum, CA.: Wadsworth Publishing Company.

Cilji:

Cilj tega predmeta je razviti kritično in analitično mišljenje v kontekstu vrednotenja filozofskih tekstov in argumentov, ki jih vsebujejo, razširiti svoje raziskovalne spretnosti in pridobiti spoznanje o zgodovinskem in disciplinarnem cilju predmetnega področja kurza, učinkovito uporabljati in vrednotiti bibliografske vire, razvijati svojo intelektualno avtonomno pozicijo, še posebej v odnosu do posameznih etičnih teorij in izboljšati svoje ustne in pisne spretnosti sporočanja.

Objectives:

By the end of this course students will have developed their critical and analytical thinking in the assessment of philosophical texts and the arguments that they contain. They will extend their research skills and will gain a grasp of the historical and disciplinary scope of the subject. Students completing this course will become effective in evaluating and using a complex range of bibliographic resources and will be encouraged to develop intellectual autonomy, particularly with regard to ethical theory. It will also enhance their written communication skills.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste.
- filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij.
- racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki.
- ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti in transcendence.
- utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbor v odnosu do vsakdanjih dejavnosti in sprejetih religioznih praks.
- opredeliti razlike v statusu boga in bogov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez,
- zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih,
- zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko,
- zmožnost raziskovanja na podlagi monografskih in periodičnih virov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The ability to read and comprehend philosophical writings.

- The ability to critically and philosophically examine significant issues in philosophy of religion.
- The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues.
- The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality and transcendence.
- Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in different religions
- The ability to make sound decisions about different theories of God and gods.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- an ability to critically examine arguments and theses,
- be able to write clearly about abstract debates,
- be able to marshal arguments into a coherent case,
- be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminarji
- Kratke predstavitev pozicij.

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Tutorials,
- Presentation of short entry.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

• Vsakokratna aktivnost na predavanju,	5%
• Krajša predstavitev eseja,	20%
• Raziskovalni seminarski tekst ,	35%
• Ustni izpit.	40%

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- Student's activity on course,
- Short paper presented in course,
- Research paper and its presentation,
- Oral exam.

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec: dr. Bojan Borstner

Predmet: Filozofija religije

Reference, povezane s predmetom:

1. BORSTNER, Bojan. Ali je smrt res nekaj slabega?. Filoz. vestn., 1998, 19, št. 1, str. 89-101. [COBISS.SI-ID [7679533](#)]
ARAÚJO, Ana Cristina, D'APRILE, Iwan-Michelangelo,
2. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. The historical and philosophical dimensions of the concept of tolerance. V: HÁLFDANARSON, Gudmundur (ur.). Discrimination and tolerance in historical perspective, (Transversal theme, Discrimination and tolerance). Pisa: Edizioni Plus, cop. 2008, str. [1]-18. [COBISS.SI-ID [16851464](#)]
3. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Is it better to have lived and lost than never have lived at all, or can the symmetry assumption help us?. V: BRAMBILLA, Elena (ur.). Routines of existence : time, life and after life in society and religion, (Religion and philosophy, 4). Pisa: Edizioni Plus - Pisa University Press, cop. 2009, str. [1]-7. [COBISS.SI-ID [17985800](#)]

17. Liberalna politična misel in njeni kritiki

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Liberalna politična misel in njeni kritiki
Subject Title:	Liberal political thought and its critics

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Nenad Miščević

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

Liberalizem v najširšem pomenu vsebuje veliko vrst, nasprotujočih si stališč in odprtih vprašanj oziroma tem kot so narava svobode, demokracija v pravični družbi, obseg in bogastvo liberalnih idealov. To so razlogi, da se je potrebno z vso pozornostjo in natančnostjo seznaniti z le-temi. Tega pa ne moremo storiti, če pred tem ne usmerimo pozornost na natančno analizo konceptov, idej in najrazličnejših kritik, ki se vežejo na celotno polje liberalne politične misli.

Contents (Syllabus outline):

Given that liberalism fractures on many types, competing visions and issues, like the nature of liberty, the place of democracy in a just society, the comprehensiveness and the reach of the liberal ideal we have to carefully examine concepts, ideas and critics that are related to the whole liberal political thought.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. Izbrani sodobni članki. / Selected contemporary articles.
2. Kymlica, W. (2005). Sodobna politična filozofija. Ljubljana: Krtina.
3. Evans, M. (ur.) (2001). Edinburgh Companion to Contemporary Liberalism. Routledge.
4. Nozick, R. (1974). Anarchy, State and Utopia. New York: Basic Books.
5. Rawls, J. (1996). Political Liberalism. New York: Columbia University Press.

Cilji:

- Študentom pomagati razumeti pomembne razprave v politični filozofiji
- Vodenje študentov pri konceptualni analizi temeljnih pojmov, ki se navezujejo na liberalno politično misel
- Omogočiti študentom, da na višjem nivoju razvijejo sposobnost napisati dobro argumentiran tekst.

Objectives:

- To help students achieve an understanding of some important discussions in political philosophy
- To guide students in the conceptual analysis some of the key concepts that are connected to the liberal political thought
- To provide students the opportunity to develop the ability (at an advance level) to write well-argued paper.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

- poznavanje in zavedanje miselnih podlag in širšega zgodovinskega konteksta liberalne politične misli
 - spoznavanje in globlje razumevanje izvora in značaja vplivnih tradicionalnih in sodobnih kritik liberalizma
 - Na osnovi vedenja in razumevanja temeljnih pojmov in dilem se bodo študenti naučili oblikovati, upravičiti in izraziti lastno mnenje o vsakem posameznem vprašanju ali problemu, ki se na polju liberalizma pojavlja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 - sposobnost uvida v problem in njegovega reševanja, refleksija, problematizacija in analiza
 - sposobnost refleksije in konceptualizacije lastnega razmišljanja
 - sposobnost prepoznavanja, sprejemanja in vrednotenja razmišljanja drugih

- knowledge and awareness of intellectual origins and historical context of liberal political thought
 - realizing and understanding influential traditional and contemporary critics of liberalism
 - On bases of knowledge and understanding basic concepts and dilemmas students are going to learn how to form and justify their own unique opinion on each topic concerning contemporary questions and problems concerning liberalism

Transferable/Key Skills and other attributes:
 - ability to identify the problem and ability of solving, questioning and analyse
 - ability for reflection and conceptualisation of her own reasoning
 - ability for recognition, acception and evaluation of other's reasoning

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Kritično branje in razčlemba klasičnih in sodobnih filozofskih besedil
- Vodena razprava

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Critical analysis of classical and contemporary philosophical texts
- Discussion

Načini ocenjevanja:

a) Pisni izpit
 b) Pripravljenost na posamezne teme predavanj in seminarjev (diskusijski in pisni prispevki)
 c) Seminarske vaje

Delež (v %) /
Weight (in %)

35%
40%
25%

Assessment:

a) Written exam
 b) Preparedness on lectures and group seminars (a written contributions and a contribution in a form of discussion)
 c) Seminars

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- predavalnica s tablo, osebnim računalnikom in projektorjem

Material conditions for subject realization

- a lecture hall with a table-board, PC and projector

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
 Pisni, ustni izpit, naloge in opravljene seminarske vaje.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):
 Written and oral exam, coursework and concluded seminars.

Program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija
 Nosilec: dr. Nenad Mišćević
 Predmet: Liberalna politična misel in njeni kritiki
 Reference, povezane s predmetom:

1. MIŠĆEVIĆ, Nenad. Nationalism and beyond : introducing moral debate about values. Budapest; New York: Central European University Press, 2001. XIII, 313 str. ISBN 963-9241-11-3. ISBN 963-9241-12-1. (poglavja, 1, 2, 4,)
2. MIŠĆEVIĆ, Nenad. Nationalism. Stanf. encycl. philos., [20 str.]. [COBISS.SI-ID [11504648](#)]
3. MIŠĆEVIĆ, Nenad. Katera vojska sadi rožice : nedopustnost vojne in osnove institucionalnega pacifizma. Analiza (Ljublj.), 2008, letn. 12, št. 4, str. 51-65. [COBISS.SI-ID [16839688](#)]

18. Filozofija edukacije

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija edukacije
Subject Title:	Philosophy of Education

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc.dr.Rudi Kotnik

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

- Temeljni problemi filozofije izobraževanja
- Temeljni koncepti filozofije izobraževanja
- Modernizem in postmodernizem v izobraževanju.
- Aktualni problemi izobraževanja – iskanje predpostavk in implikacij.
- Izobraževanje in družbeni kontekst.

Contents (Syllabus outline):

- Basic problems of philosophy of education
- Basic concepts of philosophy of education
- Modernism and postmodernism in education
- Recent issues in education – exploring assumptions and implications
- Education and social context

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Temeljna:

Dewey, John. Democracy and Education: An Introduction to the Philosophy of Education. New York: The Free Press, 1916.

Freire, Paulo. Pedagogy of the Oppressed. Tr. Myra Bergman. New York: Herder & Herder, 1970.

Platon: Država.

Rousseau, Jean Jacques. Emile. (dostopno v elektronski verziji)

Dodatna - opcije: Buber, Foucault, Habermas, Ilich, Knowles

Cilji:

Uvajanje študentk in študentov v poznavanje in razumevanje temeljnih idej filozofije izobraževanja iz tradicije in sodobnosti, ki naj služi kot podlaga za kritično refleksijo aktualnih problemov izobraževanja.

Objectives:

The main AIM of the subject is to introduce students into knowledge and understanding of basic ideas of philosophy of education, which would serve as a ground for a critical reflection of current issues of education.

Predvideni študijski rezultati:

- Temeljno razumevanje glavnih filozofij izobraževanja.
- Izpostaviti in analizirati predpostavke izobraževalnih praks.

Intended learning outcomes:

Gain a basic understanding of major philosophies of education.
Expose and analyze underlying philosophical assumptions in educational practice.

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<ul style="list-style-type: none"> - Razviti zmožnost vživljanja v različne filozofske perspektive in poglede. - Razviti zmožnost samostojnega mišljenja v analizi aktualnih problemov izobraževanja – ne pa zgolj nekritično prevzemati prevladujoče prakse in ideologije. - Razviti svojo osebno filozofijo izobraževanja. 	<p>Develop the ability to deal with a diversity of philosophical perspectives or points of view.</p> <p>Develop the ability to think independently in analyzing current educational issues, instead of accepting uncritically the prevailing practice or ideology.</p> <p>Develop a personal philosophy of education</p>
---	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<p>Seminarsko delo: obravnava aktualnih problemov in vprašanj izobraževanja na podlagi študija tekstov iz tradicije in sodobnosti.</p>	<p>Seminar work: elaboration of current issues of education on the basis of study of texts from the past and present.</p>
--	---

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

<p>Ocenjevanje seminarske naloge na podlagi izbire aktualnega problema v navezavi na teorijo.</p>	<p>100</p>	<p>Assessment of a coursework based on a chosen current issue related to appropriate theoretical ground.</p>
---	-------------------	--

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

ni

Material conditions for subject realization

none

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Seminarska naloga.

Written essay.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: dr. Rudi Kotnik

Predmet: Filozofija edukacije

Reference, povezane s predmetom:

1. KOTNIK, Rudi. A new educational paradigm? : assumptions and implications. *Prospero (Norwich)*, 2006, vol. 12, no. 1, str. 14-23. [COBISS.SI-ID [14629384](#)]
2. KOTNIK, Rudi. Konceptualne dileme implementacije načel bolonjskega procesa. *Sodob. pedagog.*, 2006, letn. 57, št. 4, str. 82-99. [COBISS.SI-ID [15113736](#)]
3. KOTNIK, Rudi. Bolonjski proces in njegove implikacije : nujnost holističnega pojma kompetentnosti. *Pedagoš. obz.*, 2006, letn. 21, št. 1, str. [118]-125. [COBISS.SI-ID [14630920](#)]
4. KOTNIK, Rudi. Predpostavke kompetenčnega pristopa. *Vzgoja izob.*, 2006, letn. 37, št. 1, str. 12-19. [COBISS.SI-ID [14501128](#)]

19. Filozofski in moralni vidiki otroštva

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofski in moralni vidiki otroštva
Subject Title:	Childhood: philosophical and moral issues

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Seminarske vaje Tutorial	Laborat. vaje Lab work	Terenske vaje Field work	Samostojno delo Individual work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Friderik Klampfer

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Pojem otroštva
- Različna pojmovanja o otroštvu: otroštvo kot razvojna faza, nedolžnost kot znamenje otroštva, nezrelost,...
- Kje poteka ločnica med otroštvom in odraslo dobo? Sta 'otrok' in 'odrasli' družbeni konstrukciji?
- Kako opredeliti odnos med starši in otroki – kot obliko medgeneracijskega prijateljstva ali kot odnos sui generis?
- Pravice otrok in dolžnosti staršev; kritike 'legalističnega' pristopa.
- Vzgoja otrok. Ali je cilj vzgoje osvoboditev otrok ali varstvo njihovih interesov?
- Legitimen interes države pri vzgoji otrok in njegove meje
- Vrste vzgojnih metod in njihova moralna ocena. Pojem indoktrinacije.
- Družine in druge vzgojne ustanove
- Problem zlorabe in zanemarjanja otrok
- Dolžnosti otrok do njihovih ostarelih staršev

Content (Syllabus outline):

The concept of childhood
Diverse conceptions of childhood: childhood as a developmental phase, 'the age of innocence' view, ...
Where to draw the line between childhood and adulthood? Are 'child' and 'adult' social constructions?
The nature of the relationship between parents and children – is it a form of intergenerational friendship or is it irreducible to any other form of interaction?
Children rights and parental obligations; critiques of the 'legalist' approach.
Child rearing. What's the goal of education, child's liberation or caretaking?
The legitimate interest of the state in child rearing and its limits.
Varieties of educational methods and policies and their moral evaluation. The concept of indoctrination.
Families and other educational institutions.
The problem of child abuse and parental neglect.
Obligations of children to their elderly parents.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

David Archard, *Children. Rights and Childhood*, 2. izdaja, London & New York: Routledge, 2004.
 Stephen Law. *The War for Children's Minds*, London: Routledge, 2007.
 W. Aiken & H. LaFollette (ur.). *Whose Child? Children's Rights, Parental Authority and State Power*, Totowa, NJ: Rowman & Littlefield, 1980.
 O. O'Neill & W. Ruddick (ur.). *Having Children. Philosophical and Legal Reflections on Parenthood*, New York: Oxford University Press, 1979.
 John White. *The Child's Mind. An Introduction to the Philosophy and Theory of Education*, London: Routledge, 2002.

Cilji:

Cilj pouka je usposobiti študent(k)e za kritično in informirano razmišljanje in razpravljanje o moralnih problemih, vprašanih in dilemah, povezanih z otroštvom, reproduktivnimi in vzgojnimi odločitvami, ter odnosom med starši in otroci.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- opredeliti pogosto rabljene, a pomensko ohlapne pojme in razlikovanja, kot so 'otrok', 'odrasel', 'družina', 'starši', 'vzgoja', 'pravice otrok', 'starševske dolžnosti'.
- bolje razumeti značaj in nekatere normativne vidike odnosa med starši in otroki.
- utemeljiti dolžnosti staršev do lastnih otrok
- moralno ovrednotiti različne vzgojne metode, ustanove in politike.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost jasnega in natančnega pisnega in ustnega izražanja misli in stališč;
- spoznanje, da je potrebno svoja stališča podpreti s tehtnimi razlogi/argumenti, skupaj z znanjem, kako to storimo;
- dovzetnost za pojmovne in/ali pomenske razlike;
- večina definiranja ohlapnih, nejasnih, dvoumnih pojmov in izrazov ('pravica', 'interes', 'korist', 'škoda', 'dostojanstvo', 'objektivnost', 'nepriustranskost', ...);
- zavest o potrebi po problematizaciji navidezno samoumevnih resnic ter razkritju in ovrednotenju skritih podmen ter logičnih implikacij lastnih in tujih stališč.

Metode poučevanja in učenja:

- Problemsko zastavljena predavanja in seminarske vaje
- kritično branje, interpretacija in analiza člankov
- problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj
- rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v podporo moralnim stališčem
- proučevanje primerov iz

Načini ocenjevanja:

- Izpitni esej
- Predstavljen seminarski referat
- Prisotnost pri pouku in udeležba v razpravah

Objectives:

The aim of the course is to help students think and talk about moral problems, issues and dilemmas arising in connection with childhood, the relation between children and parents, and the reproductive and rearing decisions of the latter.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- define some often used, but vague concepts and distinctions, such as 'child', 'adult', 'family', 'parent', 'child rearing', 'children's rights', 'parental duties',...
- better understand the nature and some perplexing normative aspects of the relation between children and parents
- ground parental and filial duties
- morally evaluate various educational methods, institutions and policies

Transferable/Key skills and other attributes:

- capacity for expressing thoughts and views in a clear and precise manner
- recognition of the need to support claims by convincing evidence/arguments and the knowledge-how for doing it
- sensitivity to fine conceptual and/or semantic distinctions
- ability to define vague concepts and terms ('rights', 'interests', 'benefit', 'harm', 'dignity', 'objectivity', 'impartiality',...)
- need and capacity for questioning purportedly self-evident truths, as well as disclosing and assessing hidden assumptions and overlooked implications of one's claims/views

Teaching and learning methods:

- Problem-focused lectures and seminar work.
- Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles.
- Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions.
- Reconstructing, analyzing and assessing arguments in support of different moral views.
- Case studies.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment methods:

- written exam in the form of an essay
- presented student paper
- general attendance and activity.

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Predmet: Filozofski in moralni vidiki otroštva

Nosilec: dr. Friderik Klampfer

Reference, povezane s predmetom:

1. KLAMPFER, Friderik. Reproduktivne pravice staršev, interesi otrok in oploditev z biomedicinsko pomočjo. *Analiza (Ljubl.)*, 2001, letn. 5, št. 1/2, str. 3-26. [COBISS.SI-ID [11136776](#)]
2. KLAMPFER, Friderik. Treating someone as a mere means. *Croatian Journal of Philosophy* (Zagreb), 2010, let. X, št. 28. (v tisku)
3. KLAMPFER, Friderik. Millova morala splošne blaginje. V: MILL, John Stuart. *Utilitarizem. in O svobodi*, (Knjižna zbirka Temeljna dela). 1. izd. Ljubljana: Krtina, 2003, str. 75-132. [COBISS.SI-ID [12908296](#)]
4. KLAMPFER, Friderik. Politika, medicina in ženske : reproduktivne pravice staršev, interesi otrok in diskriminacija po življenjskem slogu. *Večer (Marib.)*. [Tiskana izd.], 5. maja 2001, leto 57, str. 46. [COBISS.SI-ID [11924488](#)]
5. BLAGOVIČ, Simona. *Moralni vidiki zlorabe in zanemarjanja otrok : diplomatska naloga*, (Pedagoška fakulteta, Maribor, Filozofija). Maribor: [S. Blagovič], 2002. 113 f. [COBISS.SI-ID [11860744](#)]

20. Etika vzgoje in izobraževanja

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Etika vzgoje in izobraževanja
Subject Title:	Moral issues in education

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Friderik Klampfer

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Uvod. Filozofska etika kot poskus razumske utemeljitve norm obnašanja in meril moralne presoje. Splošna in posebne (uporabne) etike. Vloga in domet poklicnih etičnih kodeksov.
- Etika vzgoje in izobraževanja kot sistematična refleksija o moralnih platih vzgojiteljskega in učiteljskega poklica.
- Posebnosti vzgojnega in izobraževalnega procesa. Značaj odnosa med vzgojiteljem/učiteljem in učenci/gojenci. Izvor(i) in domet učiteljeve avtoritete. Učiteljski in vzgojiteljski vzori.
- Moralne dileme v zvezi s šolskimi sistemi. (Utemeljitev obveznega šolanja. Pravica do izobrazbe – vsebina, temelj in domet. Instrumentalna in intrinzična vrednost znanja. Izobrazba med moralno pravico in ekonomsko kategorijo. Izobraževalni interes države. Pravica staršev do izbire šole. Argumenti za in proti javnim šolam. Libertarni, liberalni in komunitarni model javnega šolstva. Zasebno šolstvo in oblike dopustne državne podpore. Pravičen šolski sistem in enak dostop do izobrazbe. Šolnine, štipendije, študijski krediti in drugi afirmativni ukrepi.)
- Moralna vprašanja v zvezi z vzgojnimi in učnimi

Contents (Syllabus outline):

- Introduction. Philosophical ethics as a quest for rational grounding of norms of conduct and criteria of moral judgments. General and special (applied) ethics. The role and scope of professional codes of ethics.
- The ethics of education as a systematic reflection and justification of the teacher's everyday moral experience.
- Characteristic features of the educational process. The nature of the relation between the teacher and the pupil/student. Source and scope of the teacher's authority. Conceptions of ideal teacher.
- Moral dilemmas concerning school systems. (justification of compulsory primary education; the right to education – content, ground and scope; education between a moral right and an economic category; instrumental and intrinsic value of knowledge; the right of parents to school choice; the interest of the state in education; arguments for and against public/state schools; libertarian, liberal and communitarian models of public education; private schooling and the limits of legitimate financial support by the state; just school system and equal access to education; tuition fees,

<p>cilji in vsebinami (Kurikulum - cilji in smotri. Oblikovanje, razvoj, uresničevanje in ovrednotenje kurikula. Izzivi multikulturalnosti - ali je v pluralni družbi mogoč konsenz o temeljnih vrednotah in vzgojnih ciljih? Vzgojni ideali – razvijanje spretnosti, privzganje vrlin ali usposabljanje za avtonomno odločanje in ravnanje? Formalne vs. vsebinske vrednote. Vzgoja za vrednote: vzgoja in pouk za človekove pravice, etika in družba, pouk religije, okoljska vzgoja, spolna vzgoja, domoljubna vzgoja. Pojem in nevarnosti indoktrinacije. Vloga staršev pri določanju učnih vsebin – temelj in meje pravice staršev do vzgoje otrok v skladu z lastnim vrednotnim sistemom. Feinbergov pojem "pravice otroka do odprte prihodnosti" – poskus razumevanja in utemeljitve.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moralne dileme v zvezi z vzgojnimi in učnimi metodami. (Pouk in spolna diskriminacija. Disciplina in kaznovanje. Telesna kazen. Načini ocenjevanja in vprašanje njihove pravičnosti. Selekcija, nivojski pouk, notranja in zunanja diferenciacija.) • Družbena odgovornost šole v luči lažje in težje prepoznavnih pojavnih oblik zatiranja, izkoriščanja, podrejanja, prevlade, zlorabe moči in položaja, diskriminacije, nesvobode. Individualno in strukturno nasilje v šolah. Ustrahovanje, medvrstniško nasilje. • Posebnosti izobraževanja odraslih in moralne dileme v zvezi z njim. 	<p>grants, student loans and other kinds of affirmative actions.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moral dilemmas concerning the goal/aim and content of education (curriculum – goals and aims; composing, developing, implementing and evaluating the curriculum; the challenge of multiculturalism – can there be an agreement in a plural society on fundamental educational values and goals? Educational aims between developing market-orientated skills, instilling virtues and promoting autonomy. Formal vs. substantial values. Promoting values in a classroom: religious classes, environmental classes, human rights classes, sex and moral education, civic education. The concept, and the risk, of indoctrination. The role of parents in determining the aims and the contents of education – grounds and limits of the parental right to raise their children according to their own conception of good; Feinberg's notion of 'the child's right to an open future' – interpretation and justification.) • Moral dilemmas concerning methods of education. (classroom activities and discrimination by sex; discipline and sanctions; corporal punishment; fairness/justice of different types of assessment and grading; achievement-based selection, leveled classes, internal and external differentiation.) • Wider social responsibility of the schooling system in detecting and fighting forms of exploitation, subjection, domination, power abuse, discrimination, debilitating dependence, and so on. Individual and structural violence in schools. Bullying and peer violence. • Characteristic features of adult education and some moral dilemmas arising from it.
---	---

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Gutmann Amy, *Demokratska vzgoja*, Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja, 2001.
 Kodelja Zdenko, *O pravičnosti v izobraževanju*, Ljubljana: Založba Krtina, 2006.
 Curren Randall (ur.), *A Companion to the Philosophy of Education*, Wiley-Blackwell, 2005.
 Curren Randall (ur.), *Philosophy of Education: an Anthology*, Wiley-Blackwell, 2006.
 Brighouse Harry, *School Choice and Social Justice*, Oxford: Oxford University Press, 2002.
 Brighouse Harry, *On Education*, London & New York: Routledge, 2006.
 Bluestein Jane, *Disciplina 21. stoletja*, Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, 1997.

Cilji:

Predmet usposablja študente za samostojno moralno preiščanje, presojo in reševanje nekaterih osrednjih moralnih dilem in problemov vzgoje in izobraževanja tako v institucionalnem kot ne-institucionalnem okolju. Študente seznanja s temeljnimi moralnimi pojmi, načeli in teorijami, s poudarkom na njihovi zmožnosti, da utemeljijo specifično pedagoške in edukativne norme, pravila, vrednote, vrline in ideale. Posebna pozornost je namenjena analizi širšega družbenega (političnega, ideološkega, kulturnega, gospodarskega,...) konteksta, ki usodno kroji izobraževalni sistem in izobraževalno politiko.

Predvideni študijski rezultati:

Objectives:

The aim of the course is to improve the students' capacity for identifying, reflecting upon, and solving complex moral problems and dilemmas in education, both in- and out-side its usual institutional setting. Students will learn basic moral concepts, principles and theories and so become better able to formulate, justify and apply specifically pedagogical and educational norms, rules, values, virtues and ideals. Special emphasis is put on analyzing wider social (political, ideological, cultural, economical,...) determinants which influence the design and implementation of educational systems and policies.

Intended learning outcomes:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<p>Znanje in razumevanje: Po zaključku pouka bodo študenti</p> <ul style="list-style-type: none"> • obvladali temeljne moralne pojme, načela in teorije; • sposobni bolje moralno presojeti in reševati moralne probleme in dileme, značilne za edukativno prakso; • znali razmišljati in razpravljati, na bolj dosleden, reflektiran in informiran način, o moralnih vidikih naše vsakodnevne edukativne prakse. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobnost razmišljanja in razpravljanja, v pisni in ustni obliki, o vrsti temeljnih in prepoznavno abstraktnih problemov (moralni resnici in vednosti, moralnih razhajanjih, pravilnosti in napačnosti, vrednotah, pravičnosti,...). • veščina prepoznavanja in artikuliranja filozofskih problemov v različnih razpravah. • Sposobnost komuniciranja lastnih misli in stališč ter posluš za stališča in argumente drugih • sposobnost natančnega razmišljanja in izražanja pri razčlenjevanju in formuliranju kompleksnih in kontroverznih moralnih problemov. 	<p>Knowledge and Understanding: By the end of the course the students should</p> <ul style="list-style-type: none"> • master basic moral concepts, principles and theories. • be better able to judge complex educational issues from the moral point of view and to solve moral problems and dilemmas typical of educational settings • be able to reflect upon, and discuss, in a more consistent, reflective and informed way, various moral aspects of current educational institutions and practices. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ability to discuss - both orally and in writing – a wide variety of problems of a fundamental and recognisably abstract nature (moral truth and knowledge, moral disputes, right and wrong, value, justice). • articulacy in identifying underlying philosophical issues in all kinds of debate. • Ability to communicate one's own thoughts and views, as well as to appreciate the thoughts and arguments of others • precision of thought and expression in the analysis and formulation of complex and controversial moral problems.
---	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> • problemsko zastavljena predavanja; • kritična analiza in interpretacija filozofskih argumentov; • zastavljanje vprašanj, kritično pretresanje zamisli, trditev in razlikovanj, • rekonstruiranje in ocena predstavljenih stališč, njihovih skritih podmen in nadaljnjih logičnih implikacij • iskanje nasprotnih primerov v obliki polnokrvnih scenarijev/zgodb 	<ul style="list-style-type: none"> • problem-focused lectures; • critical analysis and interpretation of philosophical arguments; • asking questions, testing ideas and claims, drawing distinctions; • reconstruction and evaluation of conflicting views, their hidden assumptions and their further logical consequences; • use of thought-experiments and imagined scenarios as a way of testing general moral principles and theories.
---	--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	60%	Written exam
Seminarska naloga	30%	Presentation of a seminar paper
Prisotnost v seminarju in udeležba v razpravah	10%	Attendance and participation in discussion

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Predavalnica s tablo, prenosnik, LCD projektor

Material conditions for subject realization

lecture-room, notebook, LCD projector

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Udeležba v seminarju, izdelava in predstavitev seminarske naloge ter opravljen izpit.

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Active participation in the seminar, presentation of a seminar paper, written exam

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Nosilec: dr. Friderik Klampfer

Reference, povezane s predmetom:

1. KLAMPFER, Friderik. *Etiški pojmovnik za mlade*, (Zbirka Pojmovniki, knj. 3). Maribor: Aristej, 2003. 127 str., ilustr. ISBN 961-220-045-9. [COBISS.SI-ID [52175361](#)]
2. KLAMPFER, Friderik. Čemu biti moralen?. *Analiza (Ljubl.)*, 1997, let. 1, št. 1, str. 61-83. [COBISS.SI-ID [6160136](#)]
3. KLAMPFER, Friderik. Družbena dejstva - objektivna, subjektivna ali intersubjektivna?. *Dialogi (Maribor)*, 2003, 39, št. 9, str. 9-28. [COBISS.SI-ID [3762035](#)]
4. KLAMPFER, Friderik. Normative discourse and its motivational strength. V: BORSTNER, Bojan (ur.), MIŠČEVIĆ, Nenad (ur.), ŠABEC, Nada (ur.), JUTRONIĆ, Dunja (ur.). *Language, mind and society : zbornik referatov z mednarodnega posvetovanja v Mariboru, 1. - 3. junij 1995*. Maribor: Pedagoška fakulteta, 1997, str. 78-89. [COBISS.SI-ID [6069768](#)]
5. KLAMPFER, Friderik. Študentje se pretvarjajo, da delajo, univerza pa, da ohranja visoke akademske standarde. *Dialogi (Maribor)*, 2001, letn. 37, št. 9/10, str. 81-93. [COBISS.SI-ID [118770944](#)]

21. Teorija delovanja

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Teorija delovanja
Subject Title:	Theory of action

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Seminarske vaje Tutorial	Laborat. vaje Lab work	Terenske vaje Field work	Samostojno delo Individual work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Friderik Klampfer

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Uvod. Kako umestiti človeška dejanja v povsem fizični svet?
- Analiza temeljnih delovanskih pojmov: vzgib/motiv, razlog, namera, namen, cilj/smoter, (svobodna in avtonomna) volja, prostovoljno, namerno in ciljno delovanje, značaj,...
- Ontologija delovanja. Dejanja in dogodki. Izvršitve in opustitve dejanj.
- Razlogi in vzroki za dejanja. Razumevanje vs. razlaga delovanja.
- Normativni vidiki človeškega delovanja. Vzročna in moralna odgovornost za misli, čustva, namere, odločitve, dejanja, njihove opustitve in posledice.
- Praktična razumnost. Modeli praktičnega sklepanja/presoje. Praktični silogizem.
- Oblike praktične nerazumnosti: šibka volja, samoprevara, pomanjkanje nadzora,...
- Kolektivni akterji in kolektivno delovanje.
- Pojem kolektivne odgovornosti in njegovi kritiki.

Content (Syllabus outline):

- Introduction. Where is the place of human actions in the physical world?
- Analysis of basic action-concepts: motive, reason, intention, goal, end, (free and autonomous) will, voluntary, intentional, purposive action, character,...
- Ontology of action. Actions vs. events. Actions and omissions.
- Reasons and causes of actions. Understanding vs. explanation of action.
- Normative aspects of human agency. Causal and moral responsibility for thoughts, feelings, intentions, decisions, actions, omissions and their consequences.
- Practical rationality. Models of practical reasoning/judgment. Practical syllogism.
- Forms of practical irrationality: weakness of will, self-deception, lack of control,...
- Collective agents and collective agency.
- The notion of collective responsibility and its critics.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Alfred Mele (ur.), *The Philosophy of Action*, Oxford: Oxford University Press, 1997.
 Alfred Mele, *Irrationality. An Essay on Akrasia, Self-deception and Self-control*, Oxford: Oxford University Press, 1987.
 Judith Jarvis Thomson: *Acts and Other Events*, Ithaca & London: Cornell University Press, 1977.
 Fred Dretske, *Explaining Behavior. Reasons in a World of Causes*, Cambridge, Mass.: The MIT Press, 1988.
 G.E.M. Anscombe: *Intention*, Oxford: Basil Blackwell, 1958.
 Mancur Olson, *The Logic of Collective Action. Public Goods and the Theory of Groups*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1971.

Cilji:

Cilj pouka je usposobiti študent(k)e za kritično refleksijo o tem, kako razmišljamo in govorimo o človeškem delovanju, za analizo osrednjih delovanjskih pojmov in razumevanje pomembnih pojmovnih in normativnih razlikovanj

Objectives:

The aim of the course is to help students critically reflect on the way we think and talk about human agency, analyze basic action-terms and draw important conceptual as well as normative distinctions.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- prepoznati utemeljitveno vlogo teorije delovanja za etiko, pravno in politično filozofijo, teorijo odločanja, teorijo praktične razumnosti in druge discipline praktične filozofije
- definirati temeljne delovanjske pojme in distinkcije
- problematizirati samoumevne predpostavke diskurza o človeškem individualnem in kolektivnem delovanju
- rekonstruirati, analizirati in ovrednotiti glavne argumente v prid in proti rivalskim teorijam človeškega delovanja
- izpeljati in ovrednotiti logične implikacije posameznih teoretskih izbir

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost jasnega in natančnega pisnega in ustnega izražanja misli in stališč;
- dovzetnost za pojmovne in/ali pomenske razlike;
- večšina definiranja ohlapnih, nejasnih, dvoumnih pojmov in izrazov ('dejanje', 'opustitev dejanja', 'namera in namerno delovanje', 'hotenje', 'volja', 'razumnost', 'sredstva in smotri', 'vzgib', 'razlogi za dejanja',...);
- zavest o potrebi po problematizaciji navidezno samoumevnih resnic ter razkritju in ovrednotenju skritih podmen ter logičnih implikacij lastnih in tujih stališč.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- see the founding role of action theory for ethics, legal and political philosophy, decision theory, accounts of practical rationality and other areas of practical philosophy
- define central action-concepts and distinctions
- question the assumptions inherent in our discourse about individual and collective human agency
- reconstruct, analyse and evaluate main arguments in favour of, and against, rival accounts of human agency
- derive and assess logical implications of various theoretical choices

Transferable/Key skills and other attributes:

- capacity for expressing thoughts and views in a clear and precise manner
- sensitivity to fine conceptual and/or semantic distinctions
- ability to define vague concepts and terms ('action', 'omission', 'intention and intentional agency', 'purpose', 'will', 'rationality', 'means and ends', 'motive', 'reasons for action',...)
- need and capacity for questioning purportedly self-evident truths, as well as disclosing and assessing hidden assumptions and overlooked implications of one's claims/views

Metode poučevanja in učenja:

- Problemsko zastavljena predavanja in seminarske vaje
- kritično branje, interpretacija in analiza člankov
- problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj
- rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v podporo moralnim stališčem
- proučevanje primerov iz lastnega izkustva in fikcije

Teaching and learning methods:

- Problem-focused lectures and seminar work.
- Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles.
- Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions.
- Reconstructing, analyzing and assessing arguments in support of different moral views.
- Case studies.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment methods:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Predstavljen seminarski referat	20 %	• presented student paper
Seminarska naloga	60 %	• philosophical essay
Prisotnost pri pouku in udeležba v razpravah	20 %	• attendance and activity in class.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Predmet: Teorija delovanja

Nosilec: dr. Friderik Klampfer

Reference, povezane s predmetom:

1. KLAMPFER, Friderik. O (domnevno) moralno pomembnih razlikah med ubijanjem in puščanjem umreti. *Znan. rev., Družbosl. filoz.*, 4 (1992), 2 ; str. 147-160. [COBISS.SI-ID [4378372](#)]
2. KLAMPFER, Friderik. O nekaterih metodah za ugotavljanje akterjevih želja in prepričanj na podlagi dane preferenčne lestvice. *Anthropos (Ljublj.)*, 1994, let. 26, št. 1-3, str. 177-189. [COBISS.SI-ID [432733](#)]
3. KLAMPFER, Friderik. Pojem in teorije motiva(cije) za ravnanje. *Analiza (Ljubl.)*, 1998, 2, št. 1, str. 23-42. [COBISS.SI-ID [7636488](#)]
4. KLAMPFER, Friderik. Moral responsibility for unprevented harm. *Acta anal.*, 2004, vol. 19, iss. 33, str. 119-161. [COBISS.SI-ID [13823240](#)]
5. KLAMPFER, Friderik. *Actions, omissions, and agent's causal powers : paper presented at the symposium Metaphysics and epistemology, Dubrovnik, Inter-university Centre (IUC), 25-30 August 2003.* Dubrovnik, 2003. [COBISS.SI-ID [12816648](#)]

22. Filozofija umetnosti

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija umetnosti
Subject Title:	Philosophy of art

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Božidar Kante

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Kaj je umetnost : problem definicije, umetnost kot reprezentacija, formalistična teorija umetnosti, ekspresivna teorija umetnosti.
- Reprezentacija v vizualnih umetnostih.
- Relacijska definicija umetnosti: institucionalna teorija umetnosti, svet umetnosti, vloga teorije v umetnosti, zgodovinska teorija umetnosti.
- Estetske lastnosti: estetske in ne-estetske lastnosti, ekspresivne lastnosti, vzročne teorije lepote, so estetske lastnosti subjektivne, objektivne ali odvisne od odziva.
- Empirizem in strukturalizem v estetiki in njuna kritika.
- Ontologija umetnosti: umetnine kot fizični in psihični predmeti, tipi in primerki, umetnina in njena identiteta, tradicija, izvornost in avtentičnost.
- Umetnost in čustva: narava čustev, paradoks fikcije, čustveni odgovori na paradoks fikcije, umetnost in negativna čustva.
- Umetnina in vrlina: vrlinska estetika s

- What is art: the problem of definition, art as representation, art as form, art as expression.
- Representation in visual arts.
- Relational theory of art: Institutional theory of art, artworld, the role of theory in art, historical definition of art.
- Aesthetic properties: supervenience in aesthetics, expressive properties, causal theories of beauty, are aesthetic properties subjective, objective or response dependent.
- Empiricism and structuralism in aesthetics in their criticism.
- Ontology of art: artworks as physical and mind dependent objects, types and tokens, artwork and its identity, tradition, originality, and authenticity.
- Art and emotions: the nature of emotions, paradox of fiction, emotional reactions to the paradox of fiction, art and negative emotions.
- Art and virtue: virtue aesthetics from the point of author and from the point of recipient, can art make us better – or

<p>stališča avtorja in s stališča sprejemnika, ali nas umetnost lahko naredi boljše oziroma slabše?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaj določa vrednost umetnosti: kaj in kdo določa estetsko vrednost, intrinzična in instrumentalna vrednost umetnosti. • Estetsko izkustvo: estetsko izkustvo kot posebna vrsta izkustva, estetske teorije umetnosti, pojem nezainteresiranosti estetskega izkustva, pojem psihične distance. • Umetnina in pomen: intencionalna zmota, ponovno rojstvo avtorja, teorija bralčevega odziva; konstruktivistične teorije

<p>worse?</p> <ul style="list-style-type: none"> • What determines value of art: who and what determines aesthetic value, intrinsic and instrumental value of art. • Aesthetic experience: aesthetic experience as special kind of experience, aesthetic theories of art, the concept of disinterestedness of aesthetic experience, the concept of psychological distance. • How does art get its meaning: intentional fallacy, the resurrection of author, reader response theory; constructivist's theories.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

<ul style="list-style-type: none"> • Kante, B. 2001: <i>Filozofija umetnosti</i>, Ljubljana, Jutro. • Danto, A. C. 2006: <i>Filozofsko razvrednotenje umetnosti</i>, Študentska založba, Ljubljana. • Lamarque, P in Olsen, H. S. (ur.) 2004: <i>Aesthetics and the Philosophy of Art – The Analytic Tradition</i>, Blackwell Publishing, Oxford. • Noël, C. 1999: <i>Philosophy of Art</i>, Routledge, London. • Levinson, J. 2005: <i>The Oxford Handbook of Aesthetics</i>, Oxford University Press, Oxford.
--

Cilji:

<p>Cilj tega predmeta je seznaniti udeležence kurza s temeljnimi pojmi in njihovim zgodovinskim razvojem ter problemi znotraj filozofije in teorije umetnosti, kritično ovrednotiti posamezne odgovore na te probleme in pokazati kakšen vpliv imajo na sodobna pojmovanja umetnosti in estetike.</p>

Objectives:

<p>The objective of this course is to acquaint with the basic concepts and issues and their historical development within philosophy and theory of art, to critically evaluate particular answers to these issues and to show their impact on the modern conceptions of art and aesthetics.</p>

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obvladovati in razumevati temeljne pojme znotraj filozofije umetnosti in njihov zgodovinski razvoj, • razumevanja in kritičnega vrednotenja sodobnih umetniških praks, • uporabe kritiškega aparata pri analizi umetnin. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Spretnosti komuniciranja</i>: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge. • Razvijanje zmožnosti opazovanja, razločevanja, interpretiranja, odločanja, reševanja problemov, primerjanja in oblikovanja sodb. • Ekstrapolacija ugotovitev na druge situacije in uporaba znane informacije v novih okvirih in okoljih. • <i>Uporaba informacijske tehnologije</i>: iskanje informacij na svetovnem spletu. • <i>Reševanje problemov</i>: prepoznavanje in vrednotenje konkretnih posameznih umetniških praks in del ter njihovih teoretičnih podlag. • <i>Delo v skupini</i>: skupni seminarji. • <i>Razvijanje kritičnega mišljenja</i>: prepoznavanje umetnin kot možnih sredstev družbene kritike.
--

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and Understanding: On completion of this course the student will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • to be in command of and to understand the basic concepts and their historical developments within philosophy of art, • to understand in to critically evaluate modern art practices and artworks, • apply critical apparatus in the analysis of artworks. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Communication skills</i>: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work. • Developing abilities to observe, discriminate, remember, interpret, make decisions, solve problems, compare and make value judgments. • Extrapolating findings to other situations, and apply known information to new settings. • Understanding that through the arts we can affect and improve our environment, and that we can shape our individual lives, our communities, and our nation. • <i>Use of information technology</i>: searching of informations on the web. • <i>Problem solving</i>: recognition and evaluation of concrete particular art practices and artworks and their theoretical backgrounds. • <i>Working in a group</i>: joint seminars.
--

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:								
<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja, • Seminar, • Obisk galerij, predstav in gledanje filmov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures, • Seminar, • Visiting the art exhibitions, performances and movies. 								
Načini ocenjevanja:	Assessment:								
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 70%;"></th> <th style="width: 30%; text-align: center;">Delež (v %) / Weight (in %)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju,</td> <td style="text-align: center;">30%</td> </tr> <tr> <td>• Seminarska naloga,</td> <td style="text-align: center;">20%</td> </tr> <tr> <td>• Ustni izpit.</td> <td style="text-align: center;">50%</td> </tr> </tbody> </table>		Delež (v %) / Weight (in %)	• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju,	30%	• Seminarska naloga,	20%	• Ustni izpit.	50%	<ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in lectures and seminars, • Completed seminar, • Oral exam.
	Delež (v %) / Weight (in %)								
• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju,	30%								
• Seminarska naloga,	20%								
• Ustni izpit.	50%								

program: Enopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Božidar Kante

Predmet: Filozofija umetnosti

Reference, povezane s predmetom:

1. KANTE, Božidar. *Filozofija umetnosti*. Ljubljana: Jutro, 2001. 256 str., ilustr. ISBN 961-6433-01-6. [COBISS.SI-ID [115327744](#)]
2. KANTE, Božidar. Umetnost in vprašanje njene definicije. *Analiza (Ljubl.)*, 1999, letn. 3, št. 2, str. 96-106. [COBISS.SI-ID [9955592](#)]
3. KANTE, Božidar. Artworks, context and ontology. *Acta anal.*, 2004, vol. 19, iss. 33, str. 209-219. [COBISS.SI-ID [13823496](#)]

23. Mediji in demokracija

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Mediji in demokracija
Subject Title:	Media and democracy

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			210	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Boris Vezjak

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

Predmet raziskuje vlogo medijev v demokratičnih sistemih in predvsem vlogo političnega v medijih. Poglavitna tema predmeta je naslednja: Kakšne so filozofske predpostavke medijskega posredovanja realnosti? Zakaj morajo mediji biti avtonomni in kaj tvori njihovo avtonomijo? kdo bi moral in kdo dejansko nadzira medije? Je to vlada, so to lastniki, državljani, politične stranke? Obravnava sledi načelom političnih sistemov: kako mediji, civilna družba in politične stranke dosegajo soglasje v demokratičnem sistemu, pa tudi kako to deluje v realnosti.

V okviru predmeta se obravnava naslednje teme: vprašanje odnosa med pojmom svobode tiska in demokracije; v kakšni meri sme vsaka stran učinkovati na medije in kakšne so posledice; vprašanje demokratizacije in ali so mediji promotorji demokracije (v manj demokratičnih državah); kakšen tip novinarstva je potreben za razvoj demokracije; organizacija in regulacija javnega RTV servisa, njegova vloga pri ohranjanju sodobnih demokracij in vpliv politike nanj.

Contents (Syllabus outline):

The course explores the role of the media in democratic systems, its responsibility and the role of polity in the media. The main topic of this course is: What are the philosophical presuppositions of constructing reality through media? Why the media should be autonomous and what makes them free?

Who should and who in reality controls the media - is it government, the owners, the citizens, or political parties? We will discuss the principles of the political system: how the media, civil society and political parties are supposed to interact within a democratic system, then explore concretely how it works in reality.

We will analyse the following issues: the question of the interrelation between the conception of freedom of press and democracy; how each player can have influence and power and what are the consequences; the question of democratization and whether media are promoter of democracy (in less democratic countries); or what type of journalism is needed for the promotion; the organisation and regulation of public service broadcasting, its role in maintaining modern democracies and the impact of politics on it.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- John Keane, Mediji in demokracija, Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1992.

- John S. Mill, O svobodi, Krt, Ljubljana 1994.
- Walter Lippmann, Javno mnenje, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana 1999.
- Serge Halimi, Novi psi čuvaji, Mirovni inštitut: Maska, Ljubljana 2003.
- Sandra Bašič Hrvatini, Lenart J. Kučič, Monopoli: družabna igra trgovanja z mediji, Maska, Ljubljana 2005.

Cilji:

Glavni smoter predmeta je v analizi vlog in funkcij, ki jih igrajo mediji v družbi in v političnih sistemih. Študente se navaja na raziskovanje in razumevanje vloge medije pri oblikovanju demokratičnih sistemov in svobode tiska, pa tudi na analizo političnih in drugih pritiskov na medije in javno mnenje. Predmet se prav tako osredotoča na različne etične probleme v medsebojnih odnosih in procesov, ki tečejo med družbo in mediji.

Objectives:

The main aim of this course is to analyze the roles and functions media play in the society and in political systems. Students are accustomed to discover and understand its role in establishing democratic systems and freedom of press, as well as to analyze the political pressures and other influences on media and public opinion. The course will also focus on different ethical issues of interrelations between processes in the society and media.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja o osnovnih temah, ki zadevajo neodvisnost medijev, politični vpliv nanje in o odnosu med mediji na eni strani in političnim sistemom ali demokratičnim stanjem na drugi.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost prepoznati problem in argumente v tematikah, ki zadevajo medije.
- Sposobnost pozorne razlage in primerjave različnih konkretnih primerov situacij v medijih v demokratičnih sistemih.
- Jasen vpogled v to, kako bi mediji morali delovati neodvisno od političnih pritiskov.
- Uvid v to, kako mediji učinkujejo na demokratičnost političnega sistema.
- Sposobnost povečati zavedanje in vednost o tem, da je politična stvarnost medijsko posredovana.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student gains knowledge of basic issues concerning the independence of media, political influence on media and the relation between media on one side and political system or democratic condition on the other.
- Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to recognize the problems and arguments in media issues.
- Ability for careful interpretations and comparison of variety of concrete examples of the situation of media in democratic systems.
- Clear insight into how the media should work independently of political pressure.
- Recognition of how media make influence on democratic systems.
- Ability to enhance the existing awareness of mediated reality in the political realm

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit: 60 %	60	Written exam: 60 %
Domače delo in sodelovanje: 20 %	20	Home work and discussion: 20 %
Udeležba: 20 %	20	Participation: 20 %

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Niso določeni.

Material conditions for subject realization

Not specified.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

Pisni izpit.

Written exam.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: dr. Boris Vezjak

Predmet: Mediji in demokracija

Reference, povezane s predmetom:

1. VEZJAK, Boris. *Somrak medijske avtonomije : boji za politično hegemonijo 2004-2008*, (Zbirka Razgledi, 9). Ljubljana: Sophia, 2009. VI, 213 str., ilustr. ISBN 978-961-6768-04-7. [COBISS.SI-ID [245346560](#)]
2. VEZJAK, Boris. *In media res : novinarji med etiko, politiko in kapitalom*. [Ptuj]: Zofijini ljubimci - društvo za razvoj humanistike, [2008]. 1 optični disk (CD-ROM). [COBISS.SI-ID [16867080](#)]
3. VEZJAK, Boris. Pogoji možnosti cenzure : o nekaterih značilnostih in argumentih prevzema slovenskih medijev. *Dialogi (Maribor)*, 2007, letn. 43, št. 7/8, str. 121-130. [COBISS.SI-ID [15701768](#)]

24. Film kot filozofija in umetnost

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Film kot filozofija in umetnost
Subject Title:	Film as Philosophy and Art

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2	3

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Božidar Kante

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Film kot filozofija: film ustvarjalno prispeva k filozofski vednosti in to zgolj s sredstvi filmskega medija (močna teza), film lahko preskrbi živo in čustveno angažirano ponazoritev filozofskih idej (šibka teza), kritika močne teze.
- Film kot iluzija: zaznavni iluzionizem, kognitivni iluzionizem, realnost filmskih podob, o gibanju filmskih podob (navidezno ali realno gibanje?), kritika iluzionizma.
- Prezentacija in reprezentacija v filmu: realizem, realizem v fikcijskih in v dokumentarnih filmih, realizem prostora, časa in gibanja.
- Jezik umetnosti in jezik filma: filmski jezik in naravni jezik, odnosi med podobami, ali obstaja nek jezik vida?.
- Film in domišljija: hipoteza o zamišljenem opazovalcu, kritika te hipoteze, identifikacija gledalca z filmskim likom, domišljija, ki temelji na zaznavanju, psihologizem v filmski teoriji.
- Film in naracija: nekatere naracijske teorije (mimetična in diegetična teorija), naracija in filmska forma (gledalčeva dejavnost, načela naracije, naracija in čas, naracija in

- Film as philosophy: films make creative contributions to philosophical knowledge, and this by means exclusive to the cinematic medium (thick thesis), film can provide vivid and emotionally engaging illustrations of philosophical ideas (thin thesis), critic of thick thesis.
- Film as illusion: perceptual illusionism, cognitive illusionism, the reality of cinematic images, motion of cinematic images (illusory or real motion?), critic of illusionism.
- Presentation and representation in film: realism, realism in fictional and documentary films, realism of space, time and motion.
- Language of art and cinema language: cinema language and natural language, relations between images, is there a language of vision?.
- Film and imagination: imagined observer hypothesis, critic of this hypothesis, observer's identification with cinematic character, perceptual imagination, psychologism in film theory.
- Film and narration: some theories of narration (mimetic and diegetic theories), narration and film form (the viewer's

prostor), zgodovinski načini naracije (klasična naracija, naracija umetniškega filma, historično-materialistična naracija, parametrična relacija).

- Film in forma: pojem forme v filmu, načela filmske forme, naracija kot formalni sistem
- Kritična analiza filmov: klasični naracijski film, naracijske alternative klasičnemu naracijskemu filmu, dokumentarna forma in slog, forma, slog in ideologija.

activity, principles of narration, narration and time, narration and space), historical modes of narration (classical narration, art-cinema narration, historical-materialist narration, parametric narration).

- Film and form: the concept of form in film, principles of film form, narrative as a formal system.
- Critical analysis of films: the classical narrative cinema, narrative alternatives to classical filmmaking, documentary form and style, form, style, and ideology.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Deleuze, G. 1991: *Podoba-gibanje*, ŠKUC, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, Ljubljana.
- Bordwell, D., Thompson, K.: *Film art: an introduction*, 7th ed., McGraw-Hill, Boston.
- Curry, G. 1995: *Image and Mind: Film, Philosophy, and Cognitive Science*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Bordwell, D. 1997: *Narration in the Fiction Film*, Routledge, London.
- Nichols, B. 1991: *Representing Reality: Issues and Concepts in Documentary*. Indiana University Press, Bloomington.

Cilji:

Cilj tega predmeta je analizirati razmerje med filozofijo in filmom in pokazati, da je film lahko dobra ponazoritev filozofskih idej, seznaniti študente/ke s psihoanalitičnimi in kognitivnimi pristopi do interpretacije filmskih del in ponuditi znanje za samostojno analizo in ovrednotenje filmskih umetnin.

Objectives:

The objective of this course is to analyse the relationship between philosophy and film and to show that the film can be a good illustration of philosophical ideas, to acquaint students with psychoanalytical and cognitive approaches to interpretation of films and to offer knowledge and skills for autonomous analysis and assessment of films.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- Prepoznavati, analizirati in uporabljati različne (psihoanalitične in kognitivne) modele za doživljanje filmov,
- Ovrednotiti različne formalne in ekspresivne lastnosti filmov,
- Podati različne interpretacije enega in istega filma in oceniti njihovo stopnjo verjetnosti in pravilnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: zmožnost "branja" filozofskih poant filmov.
- *Delo v skupini*: gledanje in analiziranje posameznih filmov.

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Recognise, analyse and use the different (psychoanalytical and cognitive) models for experiencing of films,
- Evaluate different formal and expressive properties of films,
- Offer different interpretations of the same film and to assess its degree of probability and righteousness.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work.
- *Use of information technology*: searching of informations on the web.
- *Problem solving*: the ability of »reading off« of philosophical point of films.
- *Working in a group*: watching and analysis of films – case studies.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminar (kombiniran z gledanjem in analizo posameznih filmov).

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Seminar (combined with watching and analysis of films – case studies).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<ul style="list-style-type: none">• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju,• Domače naloge,• Seminarska naloga,• Ustni izpit.	10% 10% 30% 50%	<ul style="list-style-type: none">• Collaboration in lectures and seminars,• Completed homeworks,• Completed seminar,• Oral exam.
---	--------------------------	--

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Božidar Kante

Predmet: Film kot filozofija in umetnost

Reference, povezane s predmetom:

1. KANTE, Božidar. Husserl in Ingarden o sliki (podobi). *Phainomena (Ljublj.)*, jul. 2005, letn. 14, št. 51/52, str. 77-94, skice. [COBISS.SI-ID [30248290](#)]
2. KANTE, Božidar. In defence of actual intentionalism. *Acta anal.*, 2001, vol. 16, iss. 26, str. 109-117. [COBISS.SI-ID [11191560](#)]
3. KANTE, Božidar. "Seeing as" as Metaphor. *Vestnik*, 9, 1, str. 128-133. [COBISS.SI-ID [8590594](#)]
4. Kante, B. (v tisku). »Nacionalni filmi«. *Analiza*.

25. Filozofija glasbe

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija glasbe
Subject Title:	Philosophy of Music

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Božidar Kante

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Glasba kot reprezentacijska umetnost: ali glasba, kjer nosi neko čustveno lastnost, to lastnost reprezentira?, kritika reprezentacijske teorije (Hanslick, Scruton), Waltonova teorija glasbe kot reprezentacije.
- Glasba, referenca in pomen: Goodmanova referenčna teorija, v skladu s katero žalostno glasbeno metaforično uprimerja lastnost žalosti, glasba kot simbol »notranjega življenja« občutkov (S. Langer).
- Ekspresivni značaj glasbe in čustva: preprosta teorija vzbujanja (žalostna glasba je glasba, ki nas naredi žalostne), Kivyjeva teorija, po kateri je poslušalčev odziv na ekspresivni značaj glasbe odziv prepoznavanja, torej kognitivni ne pa čustveni odziv.
- Kivyjeva teorija obrisa: imitacijska teorija, ker gleda na glasbo v okviru podobnosti z zunajglasbenim, človeškim svetom; kako se ta teorija razlikuje od referenčne teorije?, Kivyjeva teorija kot kombinacija obrisa in konvencije.
- Formalizem in kontekstualizem: za identiteto dela je pomembna zgolj njegova

- Music as representational art: is music, where bears an emotional property, need to be regarded as representing that emotion?, critic of representational theory (Hanslick, Scruton), Walton's theory of music as representation.
- Music, reference and meaning: Goodman's reference theory, according to which a sad piece of music metaphorically exemplifies the property of sadness. Music as a symbol of »inner life« of feeling (S. Langer).
- Expressive character of music and emotions: simple arousal theory (sad music is music that make us sad), Kivy's theory, according to which the listener's response to expressive character of music is one of recognition: it is a cognitive rather than affective response.
- Kivy's contour theory: imitation theory because it sees music in terms of a resemblance to the extramusical, human world, the difference between contour and reference theory, Kivy's theory as combination of contour and convention.
- Formalism and contextualism: for the identity of musical work is relevant only its sound structure (formalism), identity of work depends on context in which the

zvočna struktura (formalizem), identiteta glasbenega dela je odvisna od konteksta, v katerem je bila zvočna struktura ustvarjena (kontekstualizem – Levinson, Walton, Davies), kritika formalizma in kontekstualizma.

- Ontologija glasbenega dela: glasbeno delo kot univerzalija, partikularija in tip, je glasbeno del zadeva stvarjenja ali odkrivanja, fenomenološka (Ingardnova) ontologija glasbenega dela.
- Glasbeno delo in njegove izvedbe: protidejstvena odvisnost med stvarjenjem dela in tistim, kar delajo izvajalci, ali je glasbeno delo zbir svojih izvedb?, avtentičnost izvedb.
- Negativni odzivi na glasbo: različne razlage tega dejstva

sound structure is created (contextualism – Levinson, Walton, Davies), critics of formalism and contextualism.

- Ontology of musical work: musical work as universal, particular and type, is musical work created or discovered, phenomenological (Ingarden's) ontology of musical work.
- Musical work and its performances: counterfactual dependence between the work's creation and what the performers do, is the musical work the sum of their performances?, authenticity in performances of work.
- Negative responses to the music: different accounts of this fact.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Dahlhaus, C., R. 1986: *Estetika glasbe*, Cankarjeva založba, Ljubljana.
- Kivy, P. 2002: *Introduction to a Philosophy of Music*, Oxford University Press, New York.
- Davies, S. 1994. *Musical Meaning and Expression*, Cornell University Press, Ithaca, NY.
- Levinson, J. 1997: *Music in the Moment*, Cornell University Press, Ithaca, NY.
- Ingarden, R. 1980: *Eseji iz estetike*, Slovenska matica, Ljubljana.

Cilji:

Cilj tega predmeta je podati pregled in vednost o osnovnih filozofskih problemih dojemanja in interpretacije glasbe, seznaniti študente/ke z različnimi metodami in vrstami razlage in interpretacije glasbenega dela, še posebej z ekspresivno teorijo glasbe in odnosom med glasbo in čustvenimi odzivi nanjo, in ponuditi razumevanje različnih glasbenih prvin, slogov in vzorcev.

Objectives:

The objective of this course is to offer survey and knowledge of the basic philosophical problems of experiencing and interpreting of music, to acquaint the students with different methods and types of explanation and interpretations of musical work, especially with expressive theory of music and relationship between music and emotional responses to it, and to offer the understanding of different musical elements, styles and patterns.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- Prepoznavati, analizirati in uporabljati različne metode razlage in interpretacije glasbenih del.
- Ovrednotiti različne glasbene žanre, sloge in vzorce.
- Ovrednotiti čustvene vplive glasbenih del..

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: vrednotenje in prepoznavanje pomebnosti glasbenih del za našo čustveno življenje in vzgojo.
- *Delo v skupini*: skupni seminarji za razvijanje glasbenega čuta.
- *Pridobivanje glasbenega čuta kot skupnostnega čuta*: poslušanje glasbe kot religioznega, mističnega

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Recognise, analyse and use the different methods of explanation and interpretation of musical works.
- Evaluate different musical genres, styles and patterns.
- Assess emotional effects of musical works.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work.
- *Use of information technology*: searching of informations on the web.
- *Problem solving*: evaluation and identifying of relevance of musical works to our emotional life and education.
- *Working in a group*: joint seminars for development and improvement of musical sense.
- *Acquiring of musical sense as common sense*: listening of music as religious, mystical and social

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

in socialnega sredstva.		instrument.	
Metode poučevanja in učenja:		Learning and teaching methods:	
<ul style="list-style-type: none"> • Predavanja, • Seminar (kombiniran s poslušanjem in analizo glasbe). 		<ul style="list-style-type: none"> • Lectures, • Seminar (combined with listening of music). 	
Načini ocenjevanja:		Assessment:	
		Delež (v %) / Weight (in %)	
<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju • Seminarska naloga • Ustni izpit 	10% 40% 50%	<ul style="list-style-type: none"> • Collaboration in lectures and seminars • Completed seminar • Oral exam 	

Študijski program: Dvpredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Božidar Kante

Predmet: Filozofija glasbe

Reference, povezane s predmetom:

1. KANTE, Božidar. Okus : na presečišču objektivnega in subjektivnega. *Analiza (Ljubl.)*, 1999, letn. 3, št. 1, str. 63-72. [COBISS.SI-ID [8776712](#)]
2. KANTE, Božidar. Intenca in umetnina. *Analiza (Ljubl.)*, 2007, letn. 11, št. 1/2, str. 83-103. [COBISS.SI-ID [15745800](#)]
3. KANTE, Božidar. Kaj je narobe s sentimentalnostjo?. *Analiza (Ljubl.)*, 2003, letn. 7, št. 4, str. 79-95. [COBISS.SI-ID [13190920](#)]
4. Kante, B. (v tisku). »Negativna čustva v glasbi«.

26. Filozofija literature

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Filozofija literature
Subject Title:	Philosophy of literature

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			180	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

Božidar Kante

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Ni

Prerequisites: None

Vsebina:

- Kaj je literatura in literarno delo, ontološka vprašanja literature, tekstualizem in kontekstualizem, kontekstualistična kritika tekstualizma.
- Narava fikcije, problem definicije fikcijskosti, tekstno-taksonomski modeli fikcijskosti, netaksonomski modeli, pragmatika fikcije, avtonomija fikcije in pojem »sveta«.
- Resnica in fikcija, omejitve teorije resnice v fikciji, analize resnice v fikciji v okviru semantike možnih svetov, fikcijska resnica in fikcijski avtorji.
- Intrepretacija literarnih del, interpretacija in »intencionalna zmota«, aktualni intencionalizem, recepcijske interpretacijske teorije, interpretacijski pluralizem in monizem.
- Narava fikcijskih likov, eksistenca in fikcijska eksistenca, Meinongova in Russellova rešitev, alternativne rešitve, nepopolnost fikcijskih likov, teorije imenovanja in nepopolnost fikcijskih likov.
- Fikcijski čas, analogija med fikcijskim časom in dejanskim časom, povezava med časovnostjo fikcije in modalni operatorji časovnih pojmov, fikcijski čas in narativni sedanjik, fikcijski čas in kronologija, fikcijski

Contents (Syllabus outline):

- What is literature and what is a literary work, the ontological issues of literature, textualism and contextualism, contextualist criticism of textualism.
- The nature of fiction, a problem of defining fictionality, textual-taxonomic models of fictionality, non-taxonomic models, the pragmatics of fiction, the autonomy of fiction and the concept of »world«.
- Truth and fiction, constraints on a theory of truth in fiction, analyses of truth in fiction in terms of possible worlds semantics, fictional truth and fictional authors.
- Interpreting literary works, interpretation and the »intentional fallacy«, actual intentionalism, reception theories of interpretation, interpretative pluralism and monism
- The nature of fictional characters, existence and fictional existence, Meinong's and Russell's solutions, alternative solutions, the incompleteness of fictional characters, theories of naming and the completeness of entities.
- Fictional time, the analogy between time of fiction and time of actuality, the connections between temporality of fiction and the modal operation of temporal

čas in modalnosti relacij slovničnega časa.

- Literatura in čustva, »paradoks fikcije« in odgovori nanj, »paradoks tragedije« in odgovori nanj, fiksijska čustva in realna čustva.
- Spoznavna vrednost literature, literarni kognitivizem in njegova kritika, fiksijske naracije kot miselni eksperimenti.

concepts, fictional time and the narrative present, fictional time and chronology, fictional time and modalities of tense relations.

- Literature and emotions, the »paradox of fiction« and its solutions, »the paradox of tragedy« and answers to it, fictional emotions and »real« emotions.
- The cognitive value of literature, literary cognitivism and its critique, fictional narratives as thought experiments.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Pogačnik, A. (ur.) 1995: *Sodobna literarna teorija*, Krtina, Ljubljana.
- Ingarden, R. 1990: *Literarna umetnina*, ŠKUC, Ljubljana.
- Iser, W. 2001: *Bralno dejanje*, Studia humanitas, Ljubljana.
- Ricoeur, P. 2001-2003: *Čas in pripoved (4 knjige)*, Društvo Apokalipsa, Ljubljana.
- Eileen, J. in Lopes, M. D. (ur.): *Philosophy of Literature*, Blackwell, Oxford..

Cilji:

Cilj tega predmeta je podati odgovore na naslednja vprašanja: (1) kakšen je ontološki položaj literarnih umetnin, (2) kaj je resnica v fikciji, (3) kakšna je vloga intenc pri interpretaciji literarnih del, (4) ali obstaja »prava« interpretacija literarnih del, (5) ali lahko čutimo prava čustva v odzivu na literarna dela, (6) kakšne vrednote nam ponujajo literarna dela?

Objectives:

The objective of this course is to offer answers to the following questions: (1) what kind of thing is a literary artwork, (2) what is the truth in fiction, (3) what is the role of intention in interpreting the literary artworks, (4) is there a single »right« interpretation of a literary artwork, (5) can we have a genuine emotions in our reactions to a literary artwork, (6) what kind of values offer a literary artwork?

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen:

- Prepoznavati, analizirati in uporabljati različne interpretacijske in doživljajske modele ob odzivanju na literarna dela,
- Razumeti in prepoznati estetske, etične in spoznavne vrednosti in vrednote literarnega dela,
- Podati različne interpretacije enega in istega literarnega dela in oceniti njihovo stopnjo verjetnosti in pravilnosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja:* sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge.
- *Uporaba informacijske tehnologije:* iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov:* zmožnost »branja« filozofskih poant literarnih del.
- *Delo v skupini:* branje in analiziranje posameznih literarnih del.

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Recognise, analyse and use the different interpretative and experiential models for our reactions to a literary artwork,
- Understand and recognise the aesthetic, ethical and cognitive values of a literary artwork,
- Offer different interpretations of the same literary artwork and to assess its degree of probability and righteousness.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills:* participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work.
- *Use of information technology:* searching of informations on the web.
- *Problem solving:* the ability of »reading off« of philosophical point of literary artworks .
- *Working in a group:* reading and analysis of literary artworks – case studies.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja,
- Seminar (kombiniran z branjem in analizo posameznih literarnih del).

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- Seminar (combined with reading and analysis of literary artworks – case studies).

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<ul style="list-style-type: none">• Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju,• Domače naloge,• Seminarska naloga,• Ustni izpit.	10% 10% 30% 50%	<ul style="list-style-type: none">• Collaboration in lectures and seminars,• Completed homeworks,• Completed seminar,• Oral exam.
---	--------------------------	--

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec predmeta: Božidar Kante

Predmet: Filozofija literature

Reference, povezane s predmetom:

1. KANTE, Božidar. *Metafora in kontekst*. Ljubljana: Jutro, 1996. 183 str. ISBN 961-6006-34-7. [COBISS.SI-ID [63219456](#)]
2. KANTE, Božidar. Metafora, dobesedni pomen in pogovorna implikacija. *Analiza (Ljubl.)*, 1997, 1, št. 3/4, str. 53-62. [COBISS.SI-ID [6915848](#)]
3. KANTE, Božidar. Is metaphor really a demonstrative?. V: POTRČ, Matjaž (ur.). *Philosophy of psychology, aesthetics*, (Acta analytica, 1998, 20). Dettelbach: J. H. Röhl, 1998, str. 175-184. [COBISS.SI-ID [7825160](#)]
4. KANTE, Božidar. Fikcija onstran imanentnosti in mimetičnosti. V: KOS, Matevž (ur.), PAVEL, Thomas G. *Fikcijski svetovi*, (Zbirka Labirinti). Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura, 2008, str. 197-215.

Fakultetni steber – Izbirni predmeti

Višji spoznavni procesi

Univerza v Mariboru
University of Maribor

FF

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION	
Predmet:	Višji spoznavni procesi
Subject Title:	Cognitive Processes

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Indiv. work	ECTS
45			15		120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Karin Bakračević Vukman

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Spomin: struktura in delovanje; delovni spomin, pozabljanje, priklic; dolgoročni spomin; implicitni spomin, motnje spomina, amnezija.
- Reprezentacija znanja v spominu: podobe in propozicije, sheme in skripti, koncepti in kategorije.
- Mišljenje: opredelitev in vrste mišljenja, teorija procesiranja informacij, kognitivni stili.
- Reševanje problemov: teorija problemskega prostora; ekspertiza; ustvarjalnost.
- Presojanje in odločanje.
- Metakognicija, zavest.
- Jezik in govor.
- Vpliv emocij na kognitivne procese.

Content (Syllabus outline):

- Memory: structure and processes; working memory, forgetting, recall and recognition; long term memory; implicit and explicit memory, amnesia.
- Knowledge representation in memory: propositions and images, schemes and scripts, concepts and categories.
- Thinking; Information processing; cognitive styles.
- Problem solving: problem space theory, expertise, creativity.
- Reasoning; judgment and decision making.
- Metacognition, consciousness.
- Language comprehension and language production.
- Cognitive-emotional interaction.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Eysenck, M.W. & Keane, M.T. (2005). *Cognitive Psychology: A student's handbook*. Hove: Psychology Press
 Sternberg, R. J. (2002). *Cognitive Psychology*. Wadsworth Publishing
 Matlin, , M.W. (2005). *Cognition*. Orlando, Fl.: Harcourt Brace
 Baddeley, A.S. (1999). *Essentials of Human memory*. East Sussex: Psychology Press
 Pečjak, V. (1986). *Psihologija spoznavanja*. Ljubljana, DZS

Cilji:

Študentje in študentke se seznanijo z višjimi spoznavnimi procesi in jih razumejo v sklopu ostalih psihičnih procesov;
 spoznajo vrste in modele spomina, načine reprezentacije znanja v spominu, teorije reševanja problemov in razumejo mišljenje kot aktiven proces s katerim človek spoznava in presega svoje okolje;
 spoznajo osnove presojanja in odločanja, razumevanja in produkcije jezika ter vpliv čustev na kognitivne procese.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznavanje in razumevanje osnovnih pojmov in teorij kognitivne psihologije,
- poznavanje in razumevanje višjih spoznavnih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost kritične presoje znanstvenih in strokovnih spoznanj, teorij in metod iz kognitivne psihologije;
- sposobnost kritične uporabe znanstvenih in strokovnih spoznanj iz kognitivne psihologije na drugih področjih in v praksi;

Metode poučevanja in učenja:

- interaktivna predavanja;
- razgovor;
- obravnava študijskih primerov;
- delo z besedilom
- multimedijske predstavitve.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno spraševanje, naloge, projekt):

- pozitivno ocenjena naloga
- pisni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

30
70

Objectives:

Students get acquainted with cognitive processes and understand them in the context of other psychic processes;
 they become able to understand models of memory, knowledge representation, theories of problem solving and reasoning, basics of language comprehension and language production and cognitive-emotional interaction.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- familiarity with and understanding of the basic principles and theories in cognitive psychology;
- understanding of cognitive processes and functions.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to critically judge scientific and professional findings, theories and methods of cognitive psychology;
- ability to critically use and apply scientific and professional findings of cognitive psychology in other fields and in the praxis;

Learning and teaching methods:

- interactive lectures;
- discussion;
- case studies discussion;
- working with texts
- multimedia presentation.

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- coursework
- written examination

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Predavalnica za interaktivno delo s študenti, multimedijsko opremljena.

Material required for subject realization

Lecture room for interactive work with students, with multimedia equipment.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- seminarska naloga
- pisni izpit

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- coursework
- written examination

Program: Enopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilec: dr. Karin Bakračević Vukman

Predmet: Višji spoznavni procesi

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Reference, povezane s predmetom:

1. BAKRAČEVIČ VUKMAN, Karin. Reševanje slabo definiranih problemov v odrasli dobi : strategije, metakognicija in relativistično mišljenje. *Psihol. obz. (Ljubl.)*, 1996, vol. 5, št. 2, str. 5-18. [COBISS.SI-ID [5289480](#)]
2. BAKRAČEVIČ VUKMAN, Karin. Developmental differences in metacognition and their connections with cognitive development in adulthood. *Journal of adult development*, December 2005, vol. 12, no. 4, str. 211-221. [COBISS.SI-ID [14215176](#)],
3. JAUŠOVEC, Norbert, BAKRAČEVIČ VUKMAN, Karin. What can heart rate tell us about the creative process?. *Creat. res. j.*, 1995, 8, št. 1, str. 11-24. [COBISS.SI-ID [7420164](#)],
4. BAKRAČEVIČ VUKMAN, Karin. Vpliv emocionalnih stanj na kognitivne procese pri otrocih. *Educa (Nova Gorica)*, 4 (1994), 4 ; str. 222-227. [COBISS.SI-ID [6873860](#)]

Družina in izobraževanje v sodobni družbi

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Družina in izobraževanje v sodobni družbi
Subject Title:	Family and education in contemporary society

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree	-	1	2

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. Vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jana Bezenšek, Danijela Lahe*

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Slovenščina, angleščina, nemščina.

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenščina, angleščina. Nemščina.

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Predmet zajema teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja družine z metodologijami, metodami in tehnikami raziskovanja, upošteva sodobne pristope v socialni zgodovini izobraževanja in njihovih aplikacij za sodobno sociološko analizo izobraževanja ter aktualnih modelov in sistemov izobraževanja in izobraževalnih politik:

- predmet, mesto in različne teoretične smeri v sociološkem raziskovanju izobraževanja in znanja,
- metodološke značilnosti v raziskovanju vloge in pomena znanja in izobraževanja v različnih družbah (kulturnih variacijah) družb,
- družina kot mesto zagotavljanja individualnih in skupnih potreb; mesto javnega in zasebnega, osebni in družbeni svet družine, življenjski poteki, statusni prehodi in deinstitucionalizacija družine,
- pluralnost družin v sodobni družbeni strukturi,
- struktura in dejavniki (ne)stabilnosti družine,
- življenjske kohabitacije in življenjski poteki, njih vpliv na

Content (Syllabus outline):

- The subject refers theoretical conceptualization of the sociological comprehension with methodologies, methods and research techniques, considering contemporary approaches in social history of the education and their application upon contemporary sociological analysis of educational forms and models of educational policies:
- subject, position and various theoretical trends in the sociological study of education,
- methodological traits in the research of knowledge and education in different societies (cultural variations)
- family as the location of providing individual and joint needs, public and private spheres, personal and social environment of the family, life cycles, status transitions and deinstitucionalization of the family
- plurality of families in contemporary social structures,
- structure and factors of instability of the family
- cohabitations and life cycles
- Implications of demographic change and factors

- implikacije demografskih sprememb in dejavniki transformacije družinskega življenja in življenjskih potekov,
- procesi sekularizacije in liberalizacije družinskih odnosov,
- dezorganizacijski in socialno-patološki pojavi in oblike družbeno neželenega vedenja in ravnanja,
- otrok, mladostnik, starostnik in družina, reprodukcija in otroštvo,
- gospodinjstvo, sorodstvo,
- država, pravne regulative in družina,
- spremenjene družinske vloge in prihodnost družinskega življenja in družin,
- družina v slovenski družbi in Republiki Sloveniji.

of transformation of lives and life cycles.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Baker, M.: Families, Labour and Love, Allen&Unwin, Singapore, 2001.
2. Beck, U.: Demokratisierung der Familie; v: Beck, U. (ur.): Kinder der Freiheit, Frankfurt am Main, 1997.
3. Beck-Gernsheim, E.: Reinventing the Family. In Search for new Lifestyles, Polity, Cambridge, 2002.
4. Filipič, K.: Nasilje v družini, Založba Bonex, Ljubljana, 2002.
5. Giddens, A.: Preobrazba intimnosti, Ljubljana, 2000.
6. Milić, A.: Sociologija porodice. Kritika i izazovi. Čigoja Štampa, Beograd, 2001.
7. Sanderson, C.: The Seduction of Children; Jwessica Kingsley Publisher, London, 2004.
8. Švab, A.: Družina od modernosti k postmodernosti, ZPS, Ljubljana, 2000.
9. Ule, M.; Kuhar, M.: Mladi, družina, starševstvo: spremembe življenjskih potekov v pozni moderni; FDV, Ljubljana, 2003.
10. Ule, M., Rener, T., Žakelj, T., Kurdija, S., Tivadar, M.: Tipi družin in socialne mreže. FDV, Ljubljana, 2003.
11. Popis Republike Slovenije 2002, Statistični urad Republike Slovenije.

Aktualna domača in tuja periodika, na katero opozori nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

- teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja družine in družinskih vlog ter življenjskih potekov tako, da študent;
- dojame vlogo in pomen družine in družinskega življenja v moderni in je sposoben doumeti nastale spremembe prehoda iz moderne v postmoderno;
- razume in spozna pomen družbene pogojenosti družine in njeno vpetost v družbeno javno in zasebno intimno življenje ljudi;
- spozna pomen družbene (ne)stabilnosti družinskih oblik ter se usposobi za sprejemanje drugačnosti, novega.

Objectives:

- theoretical conceptualization of sociological comprehension and family forms and life cycles
- understands the role and meaning of the family and family life and is able to understand the transition into postmodern family,
- understands and acquaints oneself with the social determination of the family, its integration into social public and private intimate life of people

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- Študent se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb na področju družinskih (pluralnih) oblik v postmoderne družbi, ki se odločilno odražajo tudi na zagotavljanje potrebe vseh družinskih članov, ki jih tovrstni kompleksni družbeni procesi zadenejo (najpogosteje) nepripravljene.
- Študent se usposobi za prepoznavanje

Knowledge and Understanding:

- The student becomes able to recognize structural change in the area of family plural forms in postmodern society, which are decisively reflected upon satisfying needs of all family members, which comprises of complex social processes which afflict most often those who are not ready
- The student is trained to recognize most

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<p>najpogostejših oblik družin v slovenski in evropski družbi, značilnostmi pluralizacije,</p> <ul style="list-style-type: none"> • študent se usposobi za prepoznavanje socialnih konstruiranih značilnosti mehanizmov družbenih in državnih institucij in oblik civilne družbe za pomoč družini, družinskemu članu, ko družina in drugi odrasli odpovedo. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi zajemajo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobnost samostojnega in avtonomnega raziskovalnega, analitičnega, preventivnega in vzgojnega delovanja, • sposobnost prepoznavanja značilnosti vplivanja in specifičnosti družinskega življenja v postmodernosti, • pripravljenost na (z)možno reagiranje ob družbeno neželenih, patoloških in disfunkcionalnih oblikah družinskega življenja, • pripravljenost na vseživljenjsko izobraževanje. 	<p>frequent forms of the family in Slovenian and European society, with traits of pluralization.</p> <ul style="list-style-type: none"> • The student is trained for recognition of social constructed mechanisms of social and state institutions and transfers of civil society in helping family, family member, when the family and other adults are at fault. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ability of autonomous research, analytical, preventive and educational activity • ability of recognizing traits of impact and peculiarities of family life in postmodern times • readiness for possible reaction at socially undesirable, pathological and dysfunctional forms of family life.
---	---

Metode poučevanja in učenja:

zajemajo predavanja (PR) in seminarske vaje (SV). Študent izdela seminarsko nalogo, ki je, skupaj s pozitivno ocenjeno predstavitvijo, pogoj za pristop k izpitu; tudi konzultacije in po potrebi tudi terensko delo.

Learning and teaching methods:

Lectures and seminar exercises
The student drafts a seminar paper (essay type), representing along with its positive grade represents a condition to take an exam; consultations and field work.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Delež (v %) / Weight (in %)
<p>Pozitivna ocena seminarske naloge, ki je pogoj in predmet kritične presoje v seminarski skupini, se upošteva (25%) v končni oceni opravljenega (pisnega sli ustnega) izpita, ki vsebuje celotno študijsko gradivo, vključno s študijsko snovjo seminarski nalog letnika.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarska naloga • Pisni izpit 	<p>25% 75%</p>	<p>Positive grade of seminar paper, which is critically evaluated in the seminar group, considered by 25% in the final grade of the exam (written or oral).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Written paper (essay type) • Written exam .

Študijski program: Enopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilka: dr. Jana Goriup

Predmet: Družina in izobraževanje v sodobni družbi

Reference, povezane s predmetom:

1. GORIUP, Jana. BARLE, Andreja, *Poglavja iz sociologije vzgoje in izobraževanja : pregled sodobnih socioloških študij, perspektiv in konceptov*, (Znanstvene monografije Fakultete za management Koper). Koper: UP Fakulteta za management, 2006. 335 str. ISBN 961-6573-32-2. [COBISS.SI-ID [228353792](#)]
2. GORIUP, Jana. Nekateri sociološki vidiki (potrebni) načrtovanih sprememb v izobraževanju za 21. stoletje ter njihovih (ne)slutenih posledic. V: VOVK KORŽE, Ana (ur.), VIHAR, Nataša (ur.), VOVK KORŽE, Ana. *Priložnosti v izobraževanju z bolonjsko reformo v Sloveniji*. Maribor: Filozofska fakulteta, 2007, str. 8-17. [COBISS.SI-ID [1332644](#)]
3. GORIUP, Jana, BEZENŠEK, Vilma Alina. Some sociological and legal views of education against the aggressive market's role in post-modern society. V: SOLEŠA, Dragan (ur.), ČERNETIČ, Metod (ur.), GERLIČ, Ivan (ur.). *New media in education (NME) : selected topics*, (Posebna izdanja). Sombor: Faculty of Education; Kranj: Faculty of Organizational Sciences; Maribor: Faculty of Education, 2007, str. 32-39. [COBISS.SI-ID [15609608](#)]
4. GORIUP, Jana. Izobraževanje, revščina in socialna izključenost. *Organizacija (Kranj)*, feb. 2004, letn. 37, št. 2, str. 84-89. [COBISS.SI-ID [3960595](#)]
5. GORIUP, Jana. Izobraževanje, družina, mediji. *Pedagoš. obz.*, 2005, letn. 20, št. 1, str. [89]-97. [COBISS.SI-ID [14098952](#)]

Shakespeare in Elizabetinska doba

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Shakespeare in Elizabetinska doba
Subject Title:	Shakespeare and the Elizabethan Age

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1	2

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Michelle Gadpaille

Jeziki /

Predavanja / Lecture: angleški / English

Languages:

Vaje / Tutorial: angleški / English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Znanje angleščine na srednješolski ravni.

Competence in English language.

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- elizabetinski svetovni nazor
- elizabetinski London in njegova gledališča
- tragedija: Shakespeare, Kyd, Marlowe
- komedija: Shakespeare, Peele, Jonson
- zgodovinska drama in zgodovina Tudorjev: Marlowe, Shakespeare
- jezik, slog in retorika
- ugledališčenja, tradicionalna in sodobna
- filmske adaptacije

- Elizabethan worldview
- Elizabethan London and its theatres
- Tragedy: Shakespeare, Kyd, Marlowe
- Comedy: Shakespeare, Peele, Jonson
- History Plays and Tudor History: Marlowe, Shakespeare
- Language, style and rhetoric
- Staging, traditional and contemporary
- Filmed adaptations

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- *Elizabethan Drama: Eight Plays*, John Gassner & William Green. Applause Books, 2000.
- *Early Modern English Drama: A Critical Companion*. Ed. G. A. Sullivan, P. Cheney & A. Hadfield. Oxford, 2005.
- E. M. W. Tillyard, *The Elizabethan World Picture*. Vintage, 1959.
- Peter Saccio, *Shakespeare's English Kings: History, Chronicle and Drama*. Oxford, 2000.
- Stephen Greenblatt, *Will in the World: How Shakespeare Became Shakespeare*. Oxford, 2004.
- Lisa Picard, *Elizabethan London*. Weidenfeld & Nicolson, 2003.
- James Shapiro, *1599: A Year in the Life of William Shakespeare*. London: Faber & Faber, 2005.

Cilji:

Objectives:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Seznani študenta z Shakespearovim delom in delom nekaterih njegovih sodobnikov na elizabetinskem odru; podrobneje seznaniti študenta z elizabetinskim gledališčem, s takratno odrsko prakso, igralskimi skupinami in dramaturgijo; seznaniti študenta z ozadjem elizabetinske družbe, kulture in miselnosti; razširiti in poglobiti poznavanje in razumevanje angleškega jezika 16. stoletja.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- brati in razumeti neskrajšana besedila dram elizabetinskega obdobja
- prepoznati dramske in gledališke konvencije
- kritično in z uporabo ustrezne terminologije vrednotiti odrske uprizoritve elizabetinskih dram,
- analizirati besedilo, karakterizacijo, vsebino in odrske učinke
- povezovati dramska besedila in predstave s kulturnim, zgodovinskim in političnim kontekstom.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- slušno razumevanje v angleščini,
- sposobnost urejanja in predstavitve podatkov v pisni in ustni obliki,
- sposobnost kritičnega razmišljanja in sodelovanje v kritični debati.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja,
- debata/diskusija.

Načini ocenjevanja:

Ustne predstavitve	30	Oral presentations
Pisni izdelki	30	Written work
Zaključno projektno delo	40	Final project work

To introduce students to the work of Shakespeare and some of his contemporaries on the Elizabethan stage; to introduce Elizabethan theatres, staging practices, acting companies and dramaturgy; to explore the background to Elizabethan society, culture and thought; to broaden the knowledge about and understanding of the English language in the 16th century.

Intended learning outcomes:

On completion of this course, the student will be able to do the following:

- Read and understand Elizabethan drama in unabridged versions
- Identify dramatic and theatrical conventions
- Discuss productions of Elizabethan drama using correct terminology
- Analyze text, characterization, plot and staging effects
- Relate drama to its cultural, historical and political background.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Listening skills in English
- Data organization and presentation in oral/written form
- Ability to think critically and participate in critical debate

Learning and teaching methods:

- lectures,
- discussion.

Delež (v %) / Weight (in %)

Assessment:

Ustne predstavitve	30	Oral presentations
Pisni izdelki	30	Written work
Zaključno projektno delo	40	Final project work

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Računalniško opremljena učilnica (računalnik, LCD-projektor ...). Ustrezni knjižnični viri, dostopnost gradiva s področja angleške literarne kritike. Dostop do elektronskih podatkovnih baz kot npr. JSTORs.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti):
Ustne predstavitve.
Daljši pisni izdelek.
Izpit.

Material conditions for subject realization

Electronic classroom with computer, overhead beamer and pointer. Adequate library resources in English literary criticism. Access to electronic databases such as JSTORs

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):
Oral presentations.
Longer written work.
Final examination.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilka: dr. Michelle Gadpaille

Predmet: Shakespeare in Elizabetinska doba

Reference, povezane s predmetom:

GADPAILLE, Michelle. *"As she should be" : codes of conduct in early Canadian women's writing*, (Anglistische Forschungen, Bd. 393). Heidelberg: Universitätsverlag Winter, cop. 2010. 129 str. ISBN 978-3-8253-5556-2. [COBISS.SI-ID [17714184](#)]

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

GADPAILLE, Michelle. Psyche's daughter of today: Sara Jeannette Duncan and the new woman. *ELOPE (Ljubl.)*, 2007, vol. 4, [no.] 1/2, str. 59-68. [COBISS.SI-ID [36995426](#)]

GADPAILLE, Michelle. Look back in anger and popular culture. *Maribor international review*, 2008, vol. 1, no. 1, str. 1-8. http://student.pfmb.uni-mb.si/~mir/current_issue.html. [COBISS.SI-ID [16770824](#)]

GADPAILLE, Michelle. Atwood's body politic : a taxonomy of gender representation. *Philologia (Beogr.)*, 2008, god. 6, br. 6, str. 7-15. [COBISS.SI-ID [16255752](#)]

Angleščina za akademske namene

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION	
Predmet:	Angleščina za akademske namene
Subject Title:	English for Academic Purposes

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree			

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
		60			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Kirsten Hempkin

Jeziki /

Predavanja / Lecture: Angleščina/English

Languages:

Vaje / Tutorial: Angleščina/English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Znanje angleščine na nivoju srednje šole (B2).

Mastery of English at secondary-school level (B2)

Vsebina:

Contents (Syllabus outline):

- Narava akademske komunikacije
- Ustno akademsko sporočanje: cilji in značilnosti; razlike med ustnim in pisnim sporočanjem v akademskem kontekstu; interakcijski in jezikovni vidiki ustnega sporočanja; ustvarjalno in kritično mišljenje; priprava in izvedba akademskih predstavitev; sodelovanje v skupinskih diskusijah
- Pisno akademsko sporočanje: nameni in značilnosti pisnega diskurza; struktura akademskih besedil; beleženje; citiranje, parafraziranje in povzemanje; navajanje virov; pisanje esejev in poročil; pregledovanje in urejanje besedil; doseganje ustreznega tona in stila v akademskem pisanju
- Branje in poslušanje v akademskem kontekstu: razumevanje vsebine in strukture informacij v ustni ali pisni obliki; branje in poslušanje za različne namene (npr. kot uvod v nalogo, za namen razvijanja posebnih bralnih/slušnih spretnosti; uporaba slovarjev, tezavrov ipd.
- Razvijanje jezikovnih znanj: slovnica, besedišče, izgovorjava

- The nature of academic communication.*
- Oral academic communication: purposes and characteristics; differences between oral and written communication in academic context; interactional and linguistic aspects of oral communication; creative and critical thinking; preparation and practice of academic presentations; participation in group discussions.*
- Written academic communication: purposes and characteristics of written discourse; the structure of academic texts; note-taking; quoting, paraphrasing and summarising; referencing; writing essays and reports; reviewing and editing texts; achieving appropriate tone and style in academic writing*
- Reading and listening in academic context; understanding content and structure of information in oral and written form; reading and listening for various purposes (e.g. as an introduction to task, for developing special reading/listening skills; use of dictionaries, thesaurus etc.*
- Development of language knowledge and skills: grammar, lexis, pronunciation.*

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Cox, K. & Hill, D.: English for Academic Purposes. Longman, 2004

Izvajalci predmeta bodo sproti pripravljali učna gradiva, ki bodo prilagojena potrebam in predznanju študentov

Cilji:

Objectives:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Cilj predmeta je usposobiti študente za aktivno uporabo angleškega jezika v kontekstu študija na univerzi in za potrebe akademskih in visoko profesionaliziranih okolij.

The course aims to enable students for active use of English language in the context of university study and for the needs of academic and highly professionalized environments.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- aktivno uporabljati angleški jezik v kontekstu študija na univerzi oz. dela v akademskem ali visoko profesionaliziranem okolju
- pripraviti in izvesti ustno predstavitev določene teme, vprašanja ali problema na način in v obliki, ki ustreza kriterijem, ki veljajo za akademsko ustno sporočanje
- napisati, pregledati in urediti strokovno oz. akademsko besedilo skladno s kriteriji, ki veljajo za akademsko pisanje.
- Razumeti vsebino in strukturo informacij, (ki so podane v ustni ali pisni obliki) za različne namene, povezane s študijem ali poklicnim delom.

Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno in ustno izražanje, javno nastopanje,
- Delo v skupini: reševanje skupnih nalog in problemov, sodelovalno učenje

Knowledge and understanding:
On completion of the course students will be able to:

- actively use English language in the context of university study and for the needs of academic and highly professionalized environments
- prepare and deliver oral presentations on specific topics, issues or problems in the way and form which meets the criteria for academic oral communication
- write, review and edit professional and/or academic texts in the way and form which meets the criteria for academic written communication
- understand the content and structure of information (oral or written) for various purposes related with study or professional work.

Transferable/Key skills and other attributes:

- Communication skills: written and oral communication, public presentation
- Working in groups: solving common tasks and problems, collaborative learning

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Seminarsko delo (analiza besedil z diskusijo),
- jezikovne vaje (jezikovno ozaveščanje)
- simulacije, igre vlog
- študentova jezikovna mapa

- seminar work (text analysis and discussion)
- language development (language awareness activities)
- simulation, roleplay
- student portfolio

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

<ul style="list-style-type: none"> sprotno ocenjevanje (portfolij, predstavitve) pisni izpit 	<p>50 % 50%</p>	<ul style="list-style-type: none"> continuing assessment written exam
--	---------------------	---

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material requirements

CD predvajalnik, DVD predvajalnik, grafoskop, prenosni računalnik, LCD projektor, TV sprejemnik, dostop do interneta

CD player, DVD player, overhead projector, portable computer, projector, TV, Internet access

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)	(written, oral examination, coursework, projects):
<ul style="list-style-type: none"> aktivno sodelovanje, praktične naloge, predstavitve portfolij 	<ul style="list-style-type: none"> active class participation, practical tasks, presentations portfolio

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Predmet: Angleščina za akademske namene

Reference, povezane s predmetom:

1. PLEMENITAŠ, Katja, HEMPKIN, Kirsten. Textual analysis as a classroom activity. V: BADURINA, Lada (ur.). *Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike : zbornik*. Zagreb; Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 1999 <izšlo 2001>, str. 633-643. [COBISS.SI-ID [10832136](#)]
2. HEMPKIN, Kirsten, MAJCENOVIC KLINE, Barbara. Promoting learner independence through the use of portfolios. V: 1st International Conference of the Slovene Association for the study of English. *English language and literature studies in the context of European language diversity : book of abstracts*. [S. l.]: Slovene Association for the study of English: Faculty of Arts, Department of English, [2004], str. 22. [COBISS.SI-ID [13216264](#)]
3. HEMPKIN, Kirsten. Successful writing : changing student perceptions and approaches. V: KETTEMANN, Bernhard (ur.), MARKO, Georg (ur.). *Expanding circles, transcending disciplines, and multimodal texts : reflections on teaching, learning and researching in English and American studies*, (AAA, Buchreihe zu den Arbeiten aus Anglistik und Amerikanistik, Bd. 20). Tübingen: Gunter Narr Verlag, cop. 2003, str. [27]-38. [COBISS.SI-ID [12760584](#)]

Zgodovina slovenskega etničnega prostora v zgodnjem novem veku

		Univerza v Mariboru University of Maribor		Filozofska fakulteta		
OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION						
Predmet:		Zgodovina slovenskega etničnega prostora v zgodnjem novem veku				
Subject Title:		History of the Slovene Territory in the Early Modern Period				
Študijski program Study programme		Študijska smer Study field			Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree					1.	2.
Univerzitetna koda predmeta / University subject code:						
Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6
Nosilec predmeta / Lecturer:		dr. Andrej Hozjan, doc.				
Jeziki / Languages:		Predavanja / Lecture: slovenščina Slovene				
		Vaje / Tutorial: slovenščina / Slovene				
Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:				Prerequisites:		
- ni pogojev				- none		
Vsebina:				Contents (Syllabus outline):		
Predmet je razdeljen v tri vsebinske sklope: I. Dogodkovni pregled Vzhodnoalpski, primorski in prekmurski prostor po razdelitvi celjske dediščine: državnooblastna in posestna slika, notranja in zunanja ogroženost – ogrsko–habsburške vojne, osmanskoturški vpadi, plemiški upori, kmečki upor 1478. Nastop Maksimilijana I. Burna prva desetletja 16. stoletja: zasedba Goriške grofije in 1. habsburško-beneška vojna, nadaljevanje vpadov, kmečki upor 1515, Innsbruck 1518, smrt Maksimilijana I. ter novi deželni knez. Mohač 1526 – spremembe in začetek osmanskega ogrožanja na SV. Ferdinandovi davčni ukrepi, militarizacija družbe in nastajanje obrambne organiziranosti, smrt Ferdinanda in razdelitev dednih dežel. Rast in vrhunec luteranstva – Gradec 1572 in Bruck/Muri 1578, začetni protireformacijski koraki, nasprotja med deželnimi stanovi in vladarjem, smrt Karla II. začetek Dolge vojne in nastop Ferdinanda II. Izvedba protireformacije in začetek rekatolicizacije, militantni vladar in 2. habsburško-beneška vojna, vsesplošno poslabšanje življenjskih razmer nižjih slojev, kmečki upor 1635. Posledice zadnje faze in konca tridesetletne vojne na Slovenskem, osmansko nasilje v Prekmurju in Porabju, nastop Leopolda I. in nova vloga				Subject is divided into three parts: I. The overview of events Eastern Alpine and littoral region and the region of Prekmurje after the partition of the legacy of the Counts of Cilli: state authoritative and property situation, internal and external threats – wars between Hungary and the Hapsburgs, Ottoman incursions, noble revolts, peasant rising in 1478. The accession of Maximilian. Turbulent decades in the first part of the 16th century: occupation of the county of Gorizia and the first Hapsburg-Venetian war, continuation of Ottoman incursions, peasant rising in 1515, Innsbruck 1518, the death of Maximilian I. and the new land prince. Mohacs 1526 – changes and the beginning of the Ottoman threat in the northeast. Ferdinand's tax measures, militarization of society and the formation of the defence organization, the death of Ferdinand and the division of the hereditary lands. The growth and the peak of Lutheranism – Graz 1572 and Bruck an der Mur 1578, the first steps of Counter-Reformation, differences between the States and the emperor, the death of Charles II., the start of the Long War and the accession of Ferdinand II. Realization of Counter-Reformation and the start of recatholization, the militant emperor and the		

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<p>habsburškega dejavnika v slovenskem sosedstvu, Rákóczijsva vstaja. Mirno 18. stoletje doma – vojne v sosedstvu: deželni knezi do Marije Terezije, merkantilizem, reformna doba.</p> <p>II. Oris razvoja upravnih, oblastnih in sodnih institucij ter gospodarstva in etničnih sprememb v prostoru. Pravni temelji življenja; zasebna lastnina kot eksistenčni in fiskalni pojem; uradništvo kot nov način zaslužkarstva. Od plemiča – posestnika do plemiča – podjetnika. Regionalne posebnosti in razlike.</p> <p>III. Pojavi idejnih in religioznih gibanj ter odklonov od humanizma do razsvetljenstva in tolerančnega patenta, rimokatoliška cerkev in evangeličanstvo, redovništvo, izobraževanje, kultura in umetnost od poznogotskih zaključkov do rokokojskega časa.</p>	<p>second Hapsburg-Venetian war, universal worsening of the living conditions of the lower stratum of society, peasant rising in 1635. The consequences of the last phase and the end of the Thirty Years' War in the Slovene territory, Ottoman tyranny in Prekmurje and Porabje, the accession of Leopold I. and the new role of the Hapsburgs in the Slovene neighbourhood, Rakoczy rebellion. Peaceful 18th century at home and the wars in neighbourhood. Land princes to Maria Theresa, mercantilism, the reform period.</p> <p>II. Outline of the formation of administrative, authoritative and judicial institutions and of economy and ethnic changes in the region. The legal aspects of life; private property as an existential and fiscal notion; bureaucracy as a new way to make money. From the noble as a landowner to the noble as a entrepreneur. Regional peculiarities and differences.</p> <p>III. The appearances of ideal and religious movements and the deflections from humanism until the age of enlightenment and until the Edict of Tolerance, Roman Catholic church and Evangelicanism, monasticism, education, culture and art from the ending of the Late Gothic period until the Rococo.</p>
<p>Temeljni študijski viri / Textbooks:</p>	
<p>Priročniki in karte o organizacijski strukturi do 1918, Ljubljana 1988. Zgodovina Slovencev, Cankarjeva založba, Ljubljana 1979. V. Simoniti, Turki so v deželi že, Celje 1990. Zgodovina Cerkev na Slovenskem, Celje 1991. Katholische Reformation und Gegenreformation in Innerösterreich 1564-1628/Katoliška prenova in protireformacija v notranjeavstrijskih deželah 1564-1628, Klagenfurt-Ljubljana- Wien 1994. Dodatna literatura: P. Štih, V. Simoniti, Slovenska zgodovina do razsvetljenstva, Celovec-Ljubljana 1995.</p>	
<p>Cilji:</p> <p>Študent pridobi znanja o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v zgodnjem novoveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvija sposobnosti spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.</p>	<p>Objectives:</p> <p>Student learns about important occurrences, appearances and processes in the Early Modern Slovene history and the history of countries, in which they lived, in the political as well as in the cultural, economic and other fields. He develops the ability to recognize and understand influences of European and world's occurrences on Slovene history.</p>
<p>Predvideni študijski rezultati:</p>	<p>Intended learning outcomes:</p>
<p>Znanje in razumevanje: Študent se seznani s pomembnimi dogajanjimi, procesi in spremembami v novoveški zgodovini. Študent ob poznavanju novoveške slovenske zgodovine razume tedanje najpomembnejše razvojne procese, jasni so mu dogodki in njihove posledice.</p>	<p>Knowledge and Understanding: Student becomes acquainted with important occurrences, processes and changes in the period of modern period. Knowledge of the modern period Slovene history, helps student to understand the most important developmental processes of that time and also the events and their consequences are evident to him.</p>
<p>Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju</p>	<p>Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnic elements and countries or historical processes at all. He has the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and</p>

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.		consequences, considering the interdependence of different occurrences, continuity and the discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment, shorter thesis or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.	
Metode poučevanja in učenja:		Learning and teaching methods:	
Predavanja, samostojni študij, diskusija.		Lectures, individual study, discussion.	
Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:	
- pisni izpit	100	written examination	
Materialni pogoji za izvedbo predmeta :		Material conditions for subject realization	
- grafoskop - LCD projektor - prosojnice, karte		- overhead projektor - LCD projektor - transparencies, maps	
Obveznosti študentov:		Students' commitments:	
(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)		(written, oral examination, coursework, projects):	
- pisni izpit		- written examination	

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilka: dr. Andrej Hozjan

Predmet: Zgodovina slovenskega etničnega prostora v zgodnjem novem veku

Reference, povezane s predmetom:

HOZJAN, Andrej. Prekmurje med Rabo in Muro v zgodnjem novem veku med 1500-1800 : pregled dobe in oris raziskovalnih usmeritev. V: SLAVINEC, Mitja (ur.). *Pomurska akademija Pomurju*. Murska Sobota: Pomurska akademsko znanstvena unija - PAZU, 2006, str. 19-21. [COBISS.SI-ID [17379336](#)]

HOZJAN, Andrej. O kulturi dopisovanja čez državno mejo : korespondenca o sporu med "Ptujčanom" in Krapinčanom konec 16. stoletja. *Stud. Hist. Slov.*, 2008, letn. 8, št. 2/3, str. 293-306, ilustr. [COBISS.SI-ID [951429](#)]

HOZJAN, Andrej. Slovenske aktualizacije mitskega in stereotipnega v zgodovinopisju na svetovnem spletu : primeri nepolitičnih društev v RS. V: FERENC, Mitja (ur.), PETKOVŠEK, Branka (ur.). *Mitsko in stereotipno v slovenskem pogledu na zgodovino : zbornik 33. zborovanja Zveze zgodovinskih društev Slovenije, Kranj, 19.-21. oktober 2006*, (Zbirka Zgodovinskega časopisa, 32). Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2006, str. 131-137. [COBISS.SI-ID [14981896](#)]

HOZJAN, Andrej. Die Gestalt der slowenischen Geschichte am Beginn des dritten Jahrtausends : die Suche nach dem eigenen Weg und mehr. *Mitt. Inst. oesterr. Gesch.forsch.*, 2007, bd. 115, hf. 1/2, str. [153]. [COBISS.SI-ID [15358728](#)]

Nemška književnost in film – nemščina

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Nemška književnost in film – nemščina
Subject Title:	German Literature and Film - German

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Vesna Kondrič Horvat

Jeziki /

Predavanja / Lecture:

Slovenščina

Languages:

Vaje / Tutorial:

Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Povezava književnosti in filma.
- Prikazovanje nasprotij tudi v lastni kulturi.
- obravnava teoretičnega ozadja snemanje filmov po literarnih predlogah v orisih; konkretno snemanje filmov po literarnih predlogah.
- Obravnava filmov, ki prikazujejo povojni razvoj Nemčije, Avstrije in Švice ter filmov, ki prikazujejo radikalne spremembe po združitvi obeh Nemčij.
- Razumevanje literarne predloge in filma kot poskusa, da bi razumeli kulturo na primeru povojne Nemčije.
- Literatura in film; literarne figure – filmske figure; literarni jezik – filmski jezik; literarna pripoved – filmska pripoved; besedilna analiza – filmska analiza. podnaslavljanje filmov.

Content (Syllabus outline):

- Connections between literature and film.
- Showing of oppositions in one's own culture.
- Theoretical background of literature-based film-making; actual shooting of literature-based films.
- Focus on post-war films on Germany, Austria and Switzerland and on movies that show the radical changes after the reunion of both parts of Germany.
- Understanding of literature-based film script and film as an attempt to understand culture on the example of post-war Germany.
- Literature and film; literary characters – film characters; literary language and film language; narration in literature – narration in film; text analysis – film analysis.
- Subtitling of films.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Korte, Hermann (2003) *Einführung in die systematische Filmanalyse. Ein Arbeitsbuch*. Berlin: Schmidt.
- Schneider, Irmela (1981) *Der verwandelte Text: Wege zu einer Theorie der Literaturverfilmung*. Tübingen: Max Niemeyer Verlag.
- Totberg, Michael (1995) *Metzler Film Lexikon*. Stuttgart, Weimar: Metzler.

Obravnava filmov kot so Staudte „Die Mörder sind unter uns“ (1946), Helke Sander „Redupers: Die allseitig reduzierte Persönlichkeit“ (1977), R.W.Fassbinder *Berlin Alexanderplatz* (1980), Wim Wenders *Der Himmel über Berlin* (1989) Heinrich Böll: Die verlorene Ehre der Katharina Blum, Christa Wolf: Der geteilte, Himmel, Florian Illies Generation Golf. Jana Hensel: Zonenkinder, Goodby Lenin, Das Leben der anderen itd.

Natančen seznam primarne literature in aktualnih člankov dobi študent/študentka ob začetku semestra.

Focus on film such as Staudte „Die Mörder sind unter uns“ (1946), Helke Sander „Redupers: Die allseitig reduzierte Persönlichkeit“ (1977), R.W.Fassbinder *Berlin Alexanderplatz* (1980), Wim Wenders *Der Himmel über Berlin* (1989) Heinrich Böll: Die verlorene Ehre der Katharina Blum, Christa Wolf: Der geteilte, Himmel, Florian Illies Generation Golf. Jana Hensel: Zonenkinder, Goodby Lenin, Das Leben der anderen etc.

Students will get a list of primary literature and of the current articles at the beginning of the semester.

Cilji:

Cilj tega predmeta je s pomočjo postopkov besedilne in filmske analize, s pomočjo primerjave paradigmatičnih besedil in filmov raziskati posamezni pogled na svet v literarnih besedilih in v filmu ter ju primerjati. V smislu historične antropologije se ne išče univerzalnih lastnosti človeka, ampak v središče postavlja subjektivno stran zgodovinske izkušnje, kakor se ta zrcali in je stilizirana v filmu. Študent/študentka: spozna specifične izrazne možnosti besedila in filma; se nauči analizirati in vrednotiti filme v primerjavi z literarno predlogo; spoznava razlike v učinku; razume povezavo literarne predloge in filma kot poskusa, razumeti kulturo na primeru povojne Nemčije in se seznaniti s tehniko podnaslavljanja filmov.

Objectives:

The objective of this course is to examine and compare various viewpoints in literature and film by means of text and film analysis and a comparison of paradigmatic texts and films. We will not search for universal characteristics of man in the sense of historical anthropology, but rather focus on the subjective aspect of the historical experience, as it is shown and has been stylised in two different media.

The student familiarizes him/herself with the specific expressive possibilities of text and film; he/she learns to analyse and evaluate films when they are compared to their literary basis; he/she is familiarized with the differences in the effect; he/she understands the connection between literature and film as an attempt to understand culture on the example of Germany. He/she gets acquainted with the technique of film subtitling.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- kritično in neodvisno razmišljati o obravnavani snovi ter se odzivati na strokovna, znanstvena in literarna besedila ter filme in jih kritično vrednotiti in analizirati,
- povezovati različna besedila in filme,
- ubesedovati kritično in neodvisno mnenja o literarnih, filmskih, kulturnih in drugih vsebinah ter jih prenašati v prakso,
- povezovati specifičnosti kultur nemškega jezikovnega področja s slovenskimi ter drugimi razmerami,
- prispevati k medkulturni komunikaciji,
- vzpostavljati odnos med literarnim delom, filmom ter družbenimi, sociološkimi, političnimi, kulturnimi in drugimi dejavniki.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- iskanje in uporablja primarne in sekundarne literature,
- iskanje virov informacij na svetovnem spletu,
- zbiranje in interpretiranje podatkov,

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- critically and independently think about the subject and respond to different types of texts and films (professional, scientific and literary) and analyse them critically,
- write his/her critical and independent opinion about the literary, film, cultural and other content and use them in practice,
- connect the specific characteristics of the cultures in the German-speaking world with the situation in Slovenia and in other countries,
- contribute to intercultural communication,
- see relations between the literary work, film and social, political cultural and other factors.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- finding and using primary and secondary literature,
- finding sources on the internet,
- collecting and interpreting the data,

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<ul style="list-style-type: none"> • identifikacija in reševanje problemov, • kritična analiza in interpretacija, • vodenje projektov in timsko delo, • posredovanje znanj • pisno in ustno izražanje dognanj. 	<ul style="list-style-type: none"> • identifying and solving problems, • critically analysing and interpret them, • leading projects and work in a team, • disseminate his/her knowledge, • presenting findings in written and oral form.
---	--

Metode poučevanja in učenja:

<ul style="list-style-type: none"> • seminarske oblike dela, • analitično-interpretativno delo z besedili, • metoda razgovora, • metoda prikazovanja, • metoda primera, • metoda reševanja problemov, • kooperativno učenje, • delo v dvojicah, • individualno učenje, • projektno delo.
--

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> • seminar work, • analysis and interpretation of texts, • conversation, • presentation, • examples, • problem-solving, • cooperative learning, • pair-work, • individual learning, • project work.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
<ul style="list-style-type: none"> • sprotne priprave in sodelovanje • pisni izpit 	<p>50</p> <p>50</p>	<ul style="list-style-type: none"> • regular preparation and cooperation • written exam

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Nosilka: dr. Vesna Kondrič Horvat

Predmet: Nemška književnost in film - nemščina

Reference, povezane s predmetom:

KONDRIČ HORVAT, Vesna. Transkulturalität der "Schweizer" Autorin Ilma Rakusa. *Acta neophilol.*, 2008, letn. 41, št. 1/2, str. 57-64. [COBISS.SI-ID [38074210](#)]

KONDRIČ HORVAT, Vesna. Wie wird ein Österreicher zum slowenischen Dichter? : Über Ludwig Hartinger und Erica Johnson Debeljak. *Lit. Kritik*, Sep. 2008, 427/428, str. 31-36. [COBISS.SI-ID [16246536](#)]

KONDRIČ HORVAT, Vesna. "Die Ränder brechen auf und sie brechen herein" : ein interkultureller Blick auf Ilma Rakusa und Karl-Markus Gauß. *Mod. Austrian lit.*, 2008, vol. 41, no. 3, str. 19-41. [COBISS.SI-ID [16161800](#)]

KONDRIČ HORVAT, Vesna. Zum Wortschmuggler und Wortlandstreicher Ludwig Hartinger : Transkulturalität im Schreiben Leben. *Estud. filol. alem.*, 2009, vol. 18, str. 159-167. [COBISS.SI-ID [17249800](#)]

Globalizacija

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Globalizacija

Course title: Globalization

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program druge stopnje Filozofija		1.	2.
Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni predmet / Elective course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc. dr. Lučka Lorber, hab: družbena in regionalna geografija

Jeziki /

Predavanja / Lectures: Slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Za vključitev v predmet ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

No special prerequisites for inclusion in the subject.

Vsebina:

- Pojem in definicija globalizacije.
- Razumevanje procesa globalizacije:
 - znanstveni pristop k proučevanju globalizacije,
 - politično in ideološko razumevanje globalizacije,
 - odprta vprašanja globalizacije.
- Razvoj globalizacije:

Content (Syllabus outline):

- Concept and definition of globalization.
- Understanding the globalization process:
 - scientific approach to studying globalization,
 - political and ideological understanding of globalization,
 - open-ended questions of globalization.
- Development of globalization:

- zgodnji kapitalizem in razvoj imperializma,
 - ozadje globalizacije: od usmerjenega do liberalnega kapitalizma,
 - od nacionalne do transnacionalne proizvodnje,
 - informacijska in komunikacijska globalizacija,
 - finančna globalizacija.
 4. Posledice globalizacije – regionalne razlike: ekonomske, socialne in okoljske.
 5. Od razvoja do trajnostnega razvoja sveta.
 6. Socialno-ekonomski vplivi globalizacije na gospodarski in tehnološki razvoj sveta v 20. stoletju.
 7. Slovenija v globaliziranem svetu.

- early capitalism and development of imperialism,
 - globalization background: from guided- to liberal capitalism,
 - from national to transnational production,
 - information in communication globalization, financial globalization.
 4. Effects of globalization– regional differences: economic, social and environmental ones.
 5. From development to sustainable development of the World.
 6. Socio-economic impacts of globalization on economic and technological development of the world in the 20th century.
 7. Slovenia in the globalized world.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Cavanagh J., 2004: Alternatives to Economic Globalisation - A Better World is Possible.
 Dicken P., 2001: Global Shift: Transforming of the World Economy, Paul Chapman Publishing.
 Dunning J., 2000: Regions, Globalization and the Knowledge-based Economy, Paul Chapman Publishing.
 Lorber L., 2008: CD – Študijska gradiva (Study material).
 Lorber L. (ur.), 2007: Globalizacija: (zbirka seminarskih nalog). Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru, Maribor (Globalization: (a compilation of seminar papers) Faculty of Arts, University of Maribor, Maribor.

Cilji in kompetence:

Študenti:

- seznanijo se s procesom globalizacije,
- spoznajo razvoj globalizacije in njen vpliv na današnjo podobo sveta,
- spoznajo strukturne spremembe posameznih gospodarskih dejavnosti,
- oblikujejo kritični odnos in lastno razumevanje ekonomskih, socialnih in okoljskih posledic globalizacije na razvoj posameznih regij sveta in položaj Slovenije v globaliziranem svetu.

Objectives and competences:

Students:

- get acquainted with the globalization process,
- get to know the development of globalization and its impact on today's image of the World,
- get to know structural changes in individual economic sectors,
- form a critical relation and their own comprehension of economic, social and environmental effects of globalization on development of individual regions in the world and the position of Slovenia in the globalized world.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- študentje pridobijo ključna znanja za razumevanje razvojnih razlik in regionalnih disparitet s študijem razumevanja procesa

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- students acquire key knowledge for understanding developmental differences and regional disparities by studying the

<p>globalizacije in njenega vpliva na ekonomske, socialne in okoljske razlike skozi razvojne faze globalizacije sveta,</p> <ul style="list-style-type: none"> - proces globalizacije nudi študentom osnovo za razumevanje gospodarsko-političnih sprememb v Sloveniji in nujnost njene integriranosti v globalni svet. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poudarek je dan analizi pozitivnih in negativnih posledic globalizacije na razvoj uravnoteženega trajnostnega regionalnega razvoja. 	<p>understanding of the globalization process and its impact on economic, social and environmental differences through the development phases of globalization of the world,</p> <ul style="list-style-type: none"> - the globalization process provides the students with the basis for understanding economic and political changes in Slovenia and the necessity of its integration in the global world. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - the emphasis is given to the analysis of positive and negative effects of globalization on development of balanced sustainable regional development.
--	--

Metode poučevanja in učenja:

<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - AV predstavitve - obravnava študijskih primerov - samostojno delo

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> a. lectures b. AV presentations c. case studies discussions - individual work
--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- aktivno delo na predavanjih (vajah)	10 %	- active work during lectures (tutorials)
- seminar	30 %	- seminar
- pisni izpit	60 %	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

LORBER, Lučka. The economic transition of Slovenia in the process of globalization = Gospodarska tranzicija Slovenije v procesu globalizacije. *Geografski zbornik*. [English ed., 1999, letn. 39. http://www.zrc-sazu.si/giam/zbornik/lorber_39.pdf. [COBISS.SI-ID [13894701](#)]

LORBER, Lučka. Trendi v razvoju svetovnega gospodarstva v postindustrijskem obdobju = Trends in the development of the international economy in the postindustrial era. *Geogr. obz.*, 2000, letn. 47, št. 1, str. 12-15, ilustr. [COBISS.SI-ID [9674248](#)]

LORBER, Lučka. The importance of inter university links in the process of formation and development of european regions. *MER, Rev. manag. razvoj*, 2001, let. 3, št. 8/9, str. 114-119. http://www.mer-evrocenter.si/zaloznistvo/merrevija/zadstevilka/body_zadstevilka.html. [COBISS.SI-ID [46752257](#)]

LORBER, Lučka. Challenges of European integration in border areas : (case study: North-Eastern Slovenia). V: SPAHIĆ, Muriz (ur.). *Zbornik radova drugog kongresa geografa Bosne i Hercegovine, 8.-11. 10. 2008. godine, Neum, Bosna i Hercegovina*. Sarajevo: Geografsko društvo Federacije Bosne i Hercegovine: = Geographical Society of Federation of Bosnia and Herzegovina,

2009, str. 24-39. [COBISS.SI-ID [17312520](#)]

LORBER, Lučka. Global crisis - an opportunity for completion of structural transformation of Slovenian economy. *Folia geogr. (Prešov)*, 2010, roč. 40, 15, str. 86-98, ilustr. [COBISS.SI-ID [17586184](#)]

LORBER, Lučka. Unifying diverse rural areas into new European regions : the case of the border areas Prekmurje (Slovenia), Burgenland (Austria), Győr-Ménfőcsanak (Hungary), Vas, Zala (Hungary). V: SOUZA MELLO BICALHO, Ana Maria de (ur.), HOEFLE, Scott William (ur.). *The regional dimension and contemporary challenges to rural sustainability*. Rio de Janeiro: Laboratório de Gestão do Território, Universidade Federal do Rio de Janeiro; Montréal: Commission on the Sustainability of Rural Systems, International Geographical Union, 2004, str. 68-82, ilustr. [COBISS.SI-ID [13724680](#)]

LORBER, Lučka. *Post-socialist countries in process of globalization : 5 hours of guest lectures on master course GEOG3518 - Knowledge Management in a Global Economy, at the Norwegian University of Science and Technology, Department of Geography, Trondheim, 2nd to 10th October, 2010*. Trondheim, 2010. [COBISS.SI-ID [17921800](#)]

Sociološko preučevanje spolov v sodobnih družbah

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM
Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UNIVERZA V
MARIBORU

FILOZOFSKA
FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociološko preučevanje spolov v sodobnih družbah
Subject Title:	Sociological Perspectives on Gender in contemporary Societies

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

doc.dr. Marina Tavčar Krajnc

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: slovenski/ Slovene
Vaje / Tutorial: slovenski/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Novejši teoretski koncepti spolov v sociologiji.
Biološkost in družbenost spolov.
Socialne konstrukcije spolov v historični in medkulturni perspektivi (moderne in postmoderne družbe, globalizacija).
Socialne konstrukcije spolov v socializaciji.
Izbor področij sociološkega proučevanja spolov:

- Zaposlovanje in delo moških in žensk,
- Spolne vloge v svetu intimnosti,
- Deviantnost spolov in razmerij med spoloma,
- Spol in družbena moč,
- Spol in religija,
- Spol in zdravje.
- Reprezentacije spolov.

Content (Syllabus outline):

Theorising gender in contemporary Sociology
Sex and Gender
Social constructions of gender in historical and intercultural perspective (modern and postmodern societies, globalization)
Gender socialization: growing up feminine or masculine
Examining gender in Sociology:

- Gender, employment and economy,
- Gender and intimate relationships,
- Gender deviance,
- Gender, Politics, Government,
- Gender and Religiosity,
- Gender and Health.
- Representing Gender.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

Jogan, M. (2001): Seksizem v vsakdanjem življenju. Ljubljana: FDV.
 Renzetti, C. in Curran, D. (2002): Women, men, and society. 5th ed. Boston: Allyn and Bacon. Marchand, M. in Sisson Runyan, A. (ur.)(2000): Gender and Global Restructuring. London: Routledge.
 Ritzer, G. (1992): Sociological theory. New York: McGraw Hill.
 Sen, A.K. (2002): Ekonomija blaginje. Izbrane razprave. Ljubljana: Cf*.
 Wallerstein, I. (2006): Uvod v analizo svetovnih sistemov. Ljubljana: Cf*.
 (Aktualizacija študijskih virov bo opravljena vsako študijsko leto.)

Cilji:

Seznanjanje s sociološkim diskurzom o spolih in spolnih razlikah v sodobnih družbah; soočanje bioloških (sex) in socialno-kulturnih dimenzij spolov (gender) in vplivnosti spolne dimenzije na človekov položaj v družbeni strukturi modernih in postmodernih družb; poznavanje in kritična refleksija problematike spolov v globalizacijskih procesih; razumevanje in uporaba izsledkov empiričnih socioloških raziskav spolov v družbi; analiza in interpretacija (re)produkcije in spreminjanja spolnih razlik na področjih socializacije, družinskega življenja, dela in prostega časa, politike, zdravja, deviantnosti, religije.
 V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva s posebnim poudarkom na sodobnih družbah in globalizacijskih procesih.

Objectives:

Introduce the students to sociological discourse of gender and gender differences in contemporary societies; confronting biological and socio-cultural dimensions of gender; discussing the influence of gender to social positioning in social structure of modern and postmodern societies; understanding and use the findings of surveying gender; analyzing and interpretation of (re)production and changes of gender differences in the fields of socialization, family life, employment, economy, politics, health, deviancy, religiosity.
 Discussion is based on historical and intercultural perspective, and focused on contemporary societies and globalization.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študenti poznajo temeljne teoretske koncepte spolov v sociologiji, jih analizirajo in interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije spolov in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.
 Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitev, kritična analiza in sinteza, refleksija prebranih virov, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Students analyze and interpret basic concepts of gender in sociology in historical and intercultural perspectives. They analyze gender categories and reflect them in guided discussions and essays: they collect data and deal with information, analyze them in social context, they evaluate the compatibility of theories and social processes.
 Transferable/Key Skills and other attributes:
 Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using ICT, critical analysis of written sources, cooperation in groups, written and oral communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualno delo študentov (pisni izdelki in prezentacije), sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work (essay writing and presentations), cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitev v seminarju ali samostojni prispevek v projektne delu s predstavitev v seminarju.
 Ustni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Seminar work (essay type) with presentation or Individual contribution in project work, presentation
 Oral examination.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija
 Nosilka: dr. Marina Tavčar Krajnc
 Predmet: Sociološko preučevanje spolov v sodobnih družbah
 Reference, povezane s predmetom:

1. TAVČAR KRAJNC, Marina. Spol in šolska uspešnost. V: FLERE, Sergej (ur.). Kdo je uspešen v slovenskih šolah?, (Digitalna knjižnica, Dissertationes, 9). Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2010, str. 35-40, ilustr.
<http://www.pei.si/Sifranti/StaticPage.aspx?id=77>. [COBISS.SI-ID [17752840](#)]
2. TAVČAR KRAJNC, Marina. Changing the educational system in Slovenia : gender issues. V: VRYONIDES, Marios (ur.). New directions in sociology of education in/for the 21st century : proceedings of the Mid Term Conference of the Research Committee 04 - International Sociological Association, Nicosia, Cyprus, 2007. Nicosia: Cyprus College, 2007, str. 320-334. [COBISS.SI-ID [15391240](#)]
3. TAVČAR KRAJNC, Marina. Gender differences in educational system in Slovenia. V: MALPICA, Freddy (ur.). The 2nd International Multi-Conference on Society, Cybernetics and Informatics, June 29th-July 2nd, Orlando, Florida, USA. Proceedings. Vol. 2. Orlando: International Institute of Informatics and Systemics, 2008, str. 294-299. [COBISS.SI-ID [16307720](#)]

Slovenščina v medijih

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Slovenščina v medijih
Subject Title:	Slovene Language and the Media

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Alenka Valh Lopert

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenščina / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Predmet seznanja z izbranimi slovenskimi jezikovnimi viri in priložnostmi.

- Zvrsti slovenskega jezika: socialne, funkcijske ... Tipične značilnosti. Pregled pravopisne in pravorečne literature.
- Nacionalni jezik kot odraz kolektivne pripadnosti.
- Norma, odstopi od norme, norma kot prestiž.
- Narečje, pokrajinski pogovorni jezik v medijih.
- Jezik v govorjenih medijih (nacionalni/komercialni mediji).
- Jezik v pisanih medijih (časopisi, oglasi ...).
- Jezik kot sredstvo vplivanja na poslušalca/bralca (elementi pragmatike).

Content (Syllabus outline):

Information about selected reference books and sources for study.

- Language levels: social, functional ... Typical characteristics. Literature in Orthography and Phonetics of the Slovene language.
- National language as a reflexion of collective identity.
- Standard, 'deviation' from standard, standard as prestige.
- Dialects, regional colloquial languages in media.
- Language in spoken media (national/commercial).
- Language in written media (newspapers, ads ...).
- Language as means of influence on listener/reader (elements of Pragmatics).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Monika Kalin Golob (2008) *Jezikovnokulturni pristop h knjižni slovenščini*. Ljubljana: FDV.
- Tomo Korošec (1998) *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas.
- Jože Toporišič (2000) *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
- *Uvod v novinarske študije* (ur.) M. Poler Kovačič, K. Erjavec, (2005) Ljubljana: FDV.
- Alenka Valh Lopert (2005) *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: Slavistično društvo (Zora; 36).

Cilji:

Cilj predmeta je seznaniti študente s konkretnimi jezikovno-stilnimi problemi, s katerimi se srečujejo novinarji in drugi pisci besedil za objavo; z jezikovnimi priložniki; z jezikovno kompetenco; s podobo jezika v pisanih/govorjenih medijih z jezikovno-stilnega vidika; z razmerjem med normo slovenskega jezika in njeno realizacijo v jeziku zapisanih/govorjenih besedil v medijih.

Objectives:

The objective of this course is to familiarize students with concrete linguistic and stylistic examples met by authors preparing text for being published; with reference books and sources for study; language competence; real picture of language in written/spoken media from linguistic/stylistic point of view; relation between standard Slovene and its realisation in both kind of media.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- izkazati poznavanje najpomembnejših jezikovnih posebnosti publicističnega jezika v zapisanih/govorjenih medijih;
- razumeti obojestranski vpliv – medija na jezik okolja in jezika okolja na medij;
- razumeti večplastnost jezika in njegov neprestani razvoj;
- pripraviti jezikovno in stilno ustrezna besedila (raba SSKJ, SP);
- analizirati in svetovati pri zapisu/izgovoru besedil glede na normo (SSKJ, SP).

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost komuniciranja (pisno in ustno izražanje),
- spretnost reševanja jezikovno-stilnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
On completion of this course the student will be able to:

- to demonstrate understanding of basic linguistic peculiarities of media language;
- to understand the influence of media on language development and vice versa;
- to understand heterogeneous of language and its constant development;
- to form and present linguistic and stylistic proper text (Slovene Dictionary, Slovene Orthography);
- to analyse and advise at writing/pronunciation according the Standard (Slovene Dictionary, Slovene Orthography).

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to communicate (written/oral expression);
- being able to solve linguistic and stylistic problems.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja
- seminar
- domače in seminarske naloge.

Learning and teaching methods:

- formal lectures
- seminar work
- homework and seminar papers.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)

- sodelovanje pri predavanjih seminarjih
- seminarske naloge
- pisni izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

10
20
70

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- participation in tutorial
- seminar paper with oral presentation
- written exam.

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Ime nosilke: dr. Alenka Valh Lopert

Predmet: Slovenščina v medijih

Reference, povezane s predmetom:

1. VALH LOPERT, Alenka. *Kultura govora na Radiu Maribor*, (Zora, 36). Maribor: Slavistično društvo, 2005. 226 str. ISBN 961-6320-30-0. [COBISS.SI-ID [55678721](#)]
1.01 Izvirni znanstveni članek
2. VALH LOPERT, Alenka. Nacionalni in komercialni radio – jezikoslovčev pogled na radijski jezik. *Teor. praksa*, nov.–dec. 2009, letn. 46, št. 6, str. 770–784. [COBISS.SI-ID [29070941](#)]

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji

3. VALH LOPERT, Alenka. Mariborski pokrajinski pogovorni jezik na komercialnem radiu (Radiu City). V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Besedje slovenskega jezika*, (Zora, 50). Maribor: Slavistično društvo, 2007, str. 261-273. [COBISS.SI-ID [15715336](#)]
4. VALH LOPERT, Alenka. Vpliv narečij na govor radia Maribor. V: KOLETNIK, Mihaela (ur.), SMOLE, Vera (ur.). *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*, (Zbirka Zora, 41). Maribor: Slavistično društvo, 2006, str. 216-223. [COBISS.SI-ID [14546184](#)]
5. VALH LOPERT, Alenka. Besedje v pogovornih oddajah Radia Maribor. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*, (Zbirka Zora, 32). Maribor: Slavistično društvo, 2005, str. 261-277. [COBISS.SI-ID [14018568](#)]

Umetniške prakse

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta

(znak članice
UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Umetniške prakse
Subject Title:	Artistic Practice

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.) Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree		1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Polona Vidmar

Jeziki /

Predavanja / Lecture: slovenski / Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Prerequisites:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni posebnih pogojev za vključitev v predmet.

No special prerequisites for inclusion in the subject.

Vsebina:

- Razvoj sloga v kontekstu prostora in časa.
- Individualni slogi.
- Šolanje umetnikov v izbranih zgodovinskih obdobjih in regijah. Delavnice, prenos znanja med mojstrom in učenci. Pojav in delovanje umetniških akademij.
- Umetnostna geografija. Lokalni, regionalni, evropski in mednarodni vidiki umetnostne produkcije.
- Odnos med središči in periferijo. Posnemanje in konkurenca, potovanja umetnikov, prenos motivov, vzorčne knjige.

Contents (Syllabus outline):

- Style development in the context of space and time.
- Individual styles.
- Artists' training in selected historical periods and regions. Workshops, transfer of knowledge and skills from masters to pupils. Appearance and activities of art academies.
- Art geography ("Kunstgeographie"). Local, regional, European and international aspects of artistic production.
- Relations between centers and periphery. Imitation and competition, travel of the artists, transfer of motifs, sample books.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- Stele, F., 1960: Umetnost v Primorju.
- Grasskamp, W., 2000: *Wozu Kunstakademien?*
- Müller, W. G., 1981: *Topik des Stilbegriffs : zur Geschichte des Stilverständnisses von der Antike bis zur Gegenwart.*
- Muthesius, S., 2001: *"Kunstgeographie", or the problem of characterising the art of a region.*
- Badstübner, E., 1999: *Bemerkungen zur frühmittelalterlichen Baukunst im nördlichen Europa : über die Bedeutung von Peripherie und Zentrum in der Kunstgeographie.*

Cilji:

Cilj tega predmeta je:

- seznaniti študente z raznolikostjo umetniških praks v času in prostoru;
- vzpodbuditi študente k razumevanju lokalnih, regionalnih in mednarodnih vidikov umetniške produkcije;
- osredotočiti njihovo pozornost k posebnostim delavniških in individualnih slogov;
- posredovati znanje o pojavu, delovanju in vplivih umetniških akademij;
- vzpodbuditi študente k razumevanju odnosov med središčem in periferijo.

Objectives:

The goal of this course is:

- to acquaint students with heterogeneous art praxis in different times and areas;
- to encourage the students towards understanding of local, regional and international aspects of art production; - to focus their attention to particularities of workshops' and individual style;
- to give knowledge about the appearance, activities and influences of art academies;
- to encourage the students towards understanding of relations between centers and periphery.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- prepoznati časovno in geografsko pogojene ter delavniške in individualne slogovne značilnosti umetniških del.
- razumeti časovno in geografsko pogojene načine šolanja umetnikov in vplivov šolanja na umetniško produkcijo.
- uporabiti pridobljeno znanje na izbranih primerih za lastno raziskovanje, analiziranje in vrednotenje umetniških del.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost komuniciranja (ustno izražanje pri ustnem izpitu, pisanje in zagovor seminarske naloge),
- uporaba informacijske tehnologije (iskanje informacij na spletu),
- spretnost opazovanja

Intended learning outcomes:

On completion of this course the student will be able to:

- recognise style characteristics of works of art based on period and area of their appearance, as well as the characteristics of workshops' and individual style.
- understand different methods of artistic training in different periods and areas as well as the influence of these methods on art production.
- apply the acquired knowledge on selected cases in his/her own research, analyses and evaluations of art works.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- communication skills (oral manner of expression at examination, writing and presentation of seminar thesis),
- use of information technologies (search for information on internet),
- observation skills

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja
- seminarsko delo in vaje

Learning and teaching methods:

- lectures
- seminar work and tutorial

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- aktivno sodelovanje na predavanjih in vajah
- seminarska naloga
- ustni izpit

10%
45%
45%

- collaboration in seminar work and tutorials
- seminar theses
- oral examination

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- strokovna literatura;
- AV pripomočki;
- internetna povezava predavalnica s projektorjem

Material conditions for subject realization

- proper professional literature
- AV tools
- internet connection

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, razprave)

- aktivno sodelovanje na seminarjih in seminarških vajah

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- collaboration in seminar work and tutorials
- seminar theses

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<ul style="list-style-type: none">• seminarska naloga• ustni izpit	<ul style="list-style-type: none">• oral examination
---	--

Študijski program: Dvopredmetna Raziskovalna filozofija

Ime nosilke: dr. Polona Vidmar

Predmet: Umetniške prakse

Reference, povezane s predmetom:

VIDMAR, Polona. Under the Habsburgs and the Stuarts : the Leslies' portrait gallery in Ptuj castle, Slovenia. V: WORTHINGTON, David (ur.). *British and Irish emigrants and exiles in Europe : 1603-1688*, (The northern World, vol. 47). Leiden; Boston: Brill, 2010, str. 215-236, fotogr. [COBISS.SI-ID [17678344](#)]

VIDMAR, Polona. Nagrobnik Friderika IX. Ptujkega ter njegova gotska in baročna recepcija. *Acta hist. artis Slov.*, 2009, 14, str. 21-40, ilustr. [COBISS.SI-ID [30833965](#)]

VIDMAR, Polona. Kajetan Freiher von Langenmatel und St. Jakob in Windisch Büheln/Jakobski Dol, Slowenien : ein steirischer Postmeister als Auftraggeber zweier Barockstatuen. *Bl. Heim.kd.*, 2010, jg. 84, h. 3, str. 94-111, ilustr. [COBISS.SI-ID [1051525](#)]

Teorija jezika

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Teorija jezika
Course title:	Theory of language

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Dvopredmetni nepedagoški študijski program Filozofija (2. st.)		1.	2.
Philosophy (two discipline programme, non-teaching option), 2nd Degree			

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Božidar Kante

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja /
Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

Vsebina:

Behaviorizem v teoriji jezika in Chomskyjeva kritika le-tega;
Tvorbeno-pretvorbena slovnica in njena kritika;
Teorije izvora jezika;
Teorije pomena in reference;
Jezik, kultura in spoznanje;
Evolucija jezika in biološki temelji jezika;
Jezik, misel, svet;
Jezik, intence in govorne figure.

Content (Syllabus outline):

Behaviorism in theory of language and Chomsky's criticism of behavioristic approach;
Transformational grammar and its critics;
Theories of language origin;
Theories of meaning and reference;
Language, culture, and cognition;
Evolution of language and biological foundations of language;
Language, thought, world;
Language, intention, and figures of speech.

Temeljni literatura in viri / Readings:

N. Chomsky. *Znanje jezika : o naravi, izviru in rabi jezika*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1989.
 S. Pinker. *Jezikovni nagon : kako um ustvarja jezik*. Ljubljana: Modrijan, 2010.
 B. Kante (ur.). *Kaj je metafora? : zbornik*. Ljubljana: Krtina, 1998.
 W. G. Lycan. *Philosophy of Language*. London in New York: Routledge, 2000.
 S. S. Kripke. *Imenovanje in nujnost*. Ljubljana: Krtina, 2000.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je pridobiti uvid v temeljne koncepte teorije jezika in se spoznati z biološkimi in kulturnimi osnovami jezika in njegovim razvojem.
 Kompetence: obvladovanje teoretskih jezikovnih kompetenc in zmožnost praktične analize jezikovnih besedil; razvijanje intelektualnih sposobnosti, vključno z usvajanjem konceptov in načel, ki povezujejo jezikoslovje in filozofijo jezika;

Objectives and competences:

The aim of the course is to acquire insights into fundamental concepts of theory of language and to come to know the biological and cultural foundations of language and its evolution.
 Competencies: mastering of theoretical linguistic competencies and ability of practical analysis of linguistic texts; intellectual skills including the acquisition of concepts and principles which connect linguistics and the philosophy of language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 prepoznavanje jezika kot enega od temeljnih gonil za oblikovanje in razvoj posameznika in družbe;
 ločevanje med biološkimi in kulturnimi osnovami evolucije jezika;
 izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij jezika;
 smiselno uporabljati metodo primerjave in analogije med različnimi teorijami.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
 To identify the language as one of fundamental incentives for formation and development of individual and society;
 To differentiate between biological and cultural bases for language evolution;
 To draw and assess implications of various theories of language;
 To sensibly and logically use the comparative method and analogy between different theories.

Metode poučevanja in učenja:

Problemsko zastavljena predavanja in seminar; kritično branje, interpretacija in analiza člankov problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj; rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v podporo različnim stališčem

Learning and teaching methods:

Problem-focused lectures and seminar work; Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles; Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions; Reconstructing, analyzing and assessing arguments in support of different views.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Ustni izpit	60	oral exam
Predstavljena seminarska naloga	20	presented student paper
Prisotnost pri redavanjih in na	20	general attendance and activity.

seminarjih ter udeležba v razpravah		
-------------------------------------	--	--

Reference nosilca / Lecturer's references:

KANTE, Božidar. Racionalizem ali empirizem - primer Chomsky. V Chomsky, N., Znanje *jezika*, Ljubljana: Mladinska knjiga, 1989, str. 245-264.

KANTE, Božidar. Jezik: kaj in za kaj?. *Analiza : časopis za kritično misel* .- Letn. 14, št. 3 (2010), str. 5-15.

KANTE, Božidar: Kaj je metafora? V Kante B. (ur.), *Kaj je metafora?*, Ljubljana: Krtina, 1996, str. 7-34.

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS			
Predmet:	Magistrska naloga		
Course title:	MATHesis		
Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Filozofija (2. st.)		2.	Poletni
Research philosophy (2. degree)		2.	Spring

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
					240	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Vsi nosilci predmetov/All lecturers.

**Jeziki /
Languages:**

Predavanja / Lectures: slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial: slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Magistrsko delo in formalni pogoji za dokončanje študija na 2. stopnji;

- Mentorstvo;
- Izbira teme magistrskega dela v kontekstu razumevanja zakonitosti raziskovalnega dela;
- Značilnosti teoretskega raziskovalnega dela;
- Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela;
- Načrtovanje faz raziskovalnega dela;
- Pisanje raziskovalnega poročila – uporaba znanstvenega aparata.

Content (Syllabus outline):

Master Thesis and formal prerequisites for finishing the second degree study programme;

- mentorship;
- choice of theme for Master Thesis in the context of understanding the rules of research work;
- characteristics of theoretical research work;
- characteristics of empirical research work; Planning of research work phases;
- writing of research report – use of scientific apparatus.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Eco, Umberto (2003). Kako napišemo diplomsko delo. Ljubljana: Vale-Novak.
- Cencič, Majda (2002). Pisanje in predstavljanje rezultatov raziskovalnega dela : kako se napiše in predstavi diplomsko delo (nalogo) in druge vrste raziskovalnih poročil. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- Čagran, B., Pšunder, M., Fošnarič, S. (2004). Priročnik za izdelavo diplomskega dela. 2. izd. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

FF UM, dvopredmetni študijski program 2. stopnje Filozofija

<p>Študent/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna opredeliti raziskovalni problem, • zna poiskati ustrezno literaturo, • zna izpeljati ustrezne raziskovalne postopke, • zna interpretirati dobljene podatke • zna skladno s Pravilnikom o diplomiranju oblikovati magistrsko delo.
--

<p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • can define research problem, • can find appropriate literature, • can use appropriate scientific sources, • can use empirical pedagogical research methods, and ways of collecting and analysing the data, • can prepare the writing research report (MA work).

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • predpisov, povezanih z zaključkom študija; • okoliščin, ki opredeljujejo izbor raziskovalnega problema in ustrezne metodologije; • znanstvenega aparata. <p>V okviru magistrskega seminarja naj bi študent dokončal ali napisal večji del magistrskega dela.</p> <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usposobljenost za raziskovalno delo in pisanje raziskovalnih poročil.

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and understanding:</p> <ul style="list-style-type: none"> □ of regulations connected with the finishing of studies □ of circumstances regarding the choice of research problem and the appropriate methodology □ of scientific apparatuses defining the choice of research problem and the appropriate methodology □ Within the Master Seminar, the student should finish his/her Master Thesis or write the major part of it. <p>- Within the Master Seminar, the student should finish his/her Master Thesis or write the major part of it.</p> <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <p>Qualification for research work and writing of research reports</p>

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Can prepare
- Can to prepare publishing.
- Can handling

Metode poučevanja in učenja:

<p>Razgovor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemska metoda. • Individualno delo.

Learning and teaching methods:

<p>Conversation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problem-based approach. • Individual work.
--

Načini ocenjevanja:

<p>Poročilo o magistrski nalogi.</p> <p>Zagovor magistrske naloge.</p>
--

Delež (v %) /
Weight (in %)

<p>70 %</p> <p>30 %</p>

Assessment:

<p>Research report (MA work).</p> <p>Oral presentation of MA work.</p>
--

Reference nosilca / Lecturer's references:

--